

RAPORT O STANIE GMINY GOLESZÓW ZA 2018 ROK

Goleiszów, maj 2019 roku

Opracował zespół

Urząd Gminy Goleszów
ul. 1 Maja 5
43-440 Goleszów
tel. +48 33 479 05 10 do 13
fax. +48 33 479 05 16
e - mail: urząd@goleszow.pl

Szanowni Państwo,

Przekazuję w Państwa ręce „Raport o stanie Gminy Goleszów za 2018 rok”. Jest to bogate i rzetelne opracowanie, które, mam nadzieję, będzie cennym źródłem wiedzy o naszej małej ojczyźnie.

Raport zawiera informacje, statystyki, analizy oraz oceny dotyczące funkcjonowania gminy w roku poprzednim. Zachęcam zatem do uważnego zapoznania się z niniejszym opracowaniem, które pozwoli Państwu wieloaspektowo spojrzeć na złożony organizm, jakim jest nasza gmina.

Sylwia Cieślak

Wójt Gminy Goleszów

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Ogólna charakterystyka gminy	9
Położenie i powierzchnia gminy	9
Demografia	11
Gmina i jej władze	17
Rada Gminy	17
Wójt Gminy i Urząd Gminy	25
Gminne jednostki organizacyjne	28
Jednostki pomocnicze	28
Partnerstwo międzygminne	29
Finanse gminy	31
Transport i komunikacja publiczna	36
Drogi	36
Mosty	41
Infrastruktura kolejowa	43
Komunikacja publiczna	44
Trasy rowerowe	45
Infrastruktura techniczna	47
Sieć wodociągowa	47
Sieć kanalizacyjna	48
Sieć gazowa	49
Sieć energetyczna	49
Sieć telekomunikacyjna	50
Gospodarka nieruchomościami	51
Inwestycje i inicjatywy lokalne	55
Ochrona środowiska	57
Jakość powietrza	57
Melioracje	58
Gospodarka wodno-ściekowa	58
Gospodarka odpadami	59
Edukacja ekologiczna	61
Inne działania	62

Zagospodarowanie przestrzenne	63
Oświata i wychowanie	65
Pomoc społeczna, rodzina i profilaktyka zdrowotna	75
Pomoc społeczna i wsparcie dla rodzin	75
Profilaktyka zdrowotna	78
Bezpieczeństwo	81
Kultura i promocja gminy	83
Gminny Ośrodek Kultury w Goleszowie	83
Gminna Biblioteka Publiczna w Goleszowie	84
Pozostała działalność o charakterze kulturalnym	85
Promocja	86
Współpraca z organizacjami pozarządowymi	88
Sport i rekreacja	92
Zakończenie	94
Spis rysunków	95
Spis tabel	96
Spis wykresów	98

WSTĘP

Raport o stanie gminy Goleszów (dalej zwany Raportem) opracowano w oparciu o art. 28aa ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2019 roku, poz. 506).

Celem Raportu jest podsumowanie działalności Wójta Gminy Goleszów w 2018 roku na tle sytuacji społecznej, gospodarczej i finansowej jednostki samorządu terytorialnego. Raport obejmuje m.in. analizę realizacji gminnych polityk, programów, strategii oraz uchwał Rady Gminy Goleszów.

Raport został przygotowany w oparciu o dane uwzględniające stan na dzień 31 grudnia 2018 roku (z niewielkimi wyjątkami, o których mowa będzie w zasadniczej części niniejszego opracowania). W celach porównawczych uwzględniono także dane z lat poprzednich. Dzięki temu możliwe jest dokonanie pogłębionej analizy dynamiki zmian w poszczególnych obszarach aktywności Gminy. To z kolei daje sposobność do oceny poziomu jej rozwoju, z jednoczesnym wskazaniem, w których sferach konieczne jest wprowadzanie zmian, a w których warto kontynuować dotychczas realizowane działania.

Raport, poza funkcją sprawozdawczą, służy także obiektywnej, opartej na faktach ocenie możliwości dalszego rozwoju gminy. Wprawdzie art. 28aa ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym wskazuje, że Raport „obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim”, niemniej jednak w świetle ust. 1 dokument ten powinien obejmować pogłębioną analizę, dającą sposobność oceny „stanu gminy”. W związku z tym można mówić o pewnej niekonsekwencji ustawodawcy, który z jednej strony zobowiązał wójta do przedłożenia wieloaspektowego raportu o kondycji gminy, w tym istniejących możliwościach i zagrożeniach, a z drugiej ograniczył zakres tego dokumentu do działalności organu wykonawczego w gminie. Mając świadomość nieprecyzyjności przepisów art. 28aa ust. 1 i 2, w Raporcie, który trafia w Państwa ręce, przedstawione zostaną informacje na temat najistotniejszych aspektów związanych z funkcjonowaniem Gminy Goleszów. Zgodnie z wymogiem ustawowym dotyczą one działalności Wójta Gminy Goleszów w 2018 roku. Jednocześnie uwzględniają także aktywność innych podmiotów współuczestniczących lub mających wpływ na realizację przez Gminę zadań własnych i zleconych. Takie holistyczne ujęcie daje szansę uchwycenia określonych tendencji w opisywanych obszarach funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego. Dzięki temu, będąc narzędziem oceny, Raport może stać się także podstawą planowania przyszłych działań Wójta Gminy Goleszów, obejmujących m.in. wprowadzanie zmian o charakterze prorozwojowym.

Do opisu i oceny realizowanych polityk wykorzystanych zostanie wiele materiałów źródłowych. Zasadniczą rolę odgrywać będą obowiązujące w gminie dokumenty o charakterze strategicznym. Za takie należy uznać te uchwały Rady Gminy Goleszów, które określają główne kierunki działań organów gminy, w tym Wójta. Do nich zaliczyć należy:

- 1) Strategię rozwoju gminy Goleszów na lata 2016-2026 (uchwała nr 0007.33.2016 z dnia 29 czerwca 2016 r.),
- 2) Uchwałę Budżetową Gminy Goleszów na 2018 rok (uchwała nr 0007.68.2017 z dnia 28 grudnia 2017 r.),
- 3) Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Goleszów na lata 2018-2023 (uchwała nr 0007.67.2017 z dnia 28 grudnia 2017 r.),

- 4) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleszów (uchwała nr 0007.59.2015 z dnia 30 września 2015 r.),
- 5) Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Goleszów na lata 2016-2020 (uchwała nr 0007.48.2016 z dnia 28 października 2016 r.),
- 6) Program osłonowy „Pomoc dla mieszkańców Gminy Goleszów w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (uchwała nr 0007.46.2014 z dnia 25 czerwca 2014 r.),
- 7) Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (uchwała nr 0007.69.2016 z dnia 28 grudnia 2016 r.),
- 8) Program Ochrony Środowiska Gminy Goleszów na lata 2016-2029 z perspektywą na lata 2020-2023 (uchwała nr 0007.70.2016 z dnia 28 grudnia 2016 r.),
- 9) Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Goleszów na lata 2017-2032 (uchwała nr 0007.42.2017 z dnia 20 września 2017 r.),
- 10) Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok (uchwała nr 0007.57.2017 z dnia 29 listopada 2017 r.),
- 11) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Goleszów na rok 2018 (uchwała nr 0007.56.2017 z dnia 29 listopada 2017 r.),
- 12) Program współpracy Gminy Goleszów z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2018 (uchwała nr 0007.62.2017 z dnia 29 listopada 2017 r.),
- 13) Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt (uchwała nr 0007.12.2018 z dnia 7 marca 2018 r.),
- 14) Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 (uchwała nr 0007.49.2018 z dnia 27 czerwca 2018 r.).

W celu zwiększenia przejrzystości Raport został podzielony na piętnaście części. Kryterium ich wyodrębnienia były kwestie przedmiotowe. W celu ułatwienia lektury w niektórych częściach wydzielono dodatkowe jednostki podziału systematycznego.

W sporządzeniu Raportu uczestniczyli pracownicy Urzędu Gminy Goleszów, jednostek organizacyjnych gminy i instytucji kultury. Przeprowadzili oni analizę niezbędnych dokumentów oraz dokonali wstępnej oceny realizacji poszczególnych polityk, programów i strategii. W oparciu o przygotowane przez nich materiały opracowana została pierwsza wersja Raportu, która była przedmiotem dyskusji na naradzie kierowników. W oparciu o zgłoszone w jej trakcie uwagi i sugestie została przygotowana ostateczna wersja dokumentu, który został przekazany Radzie Gminy.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

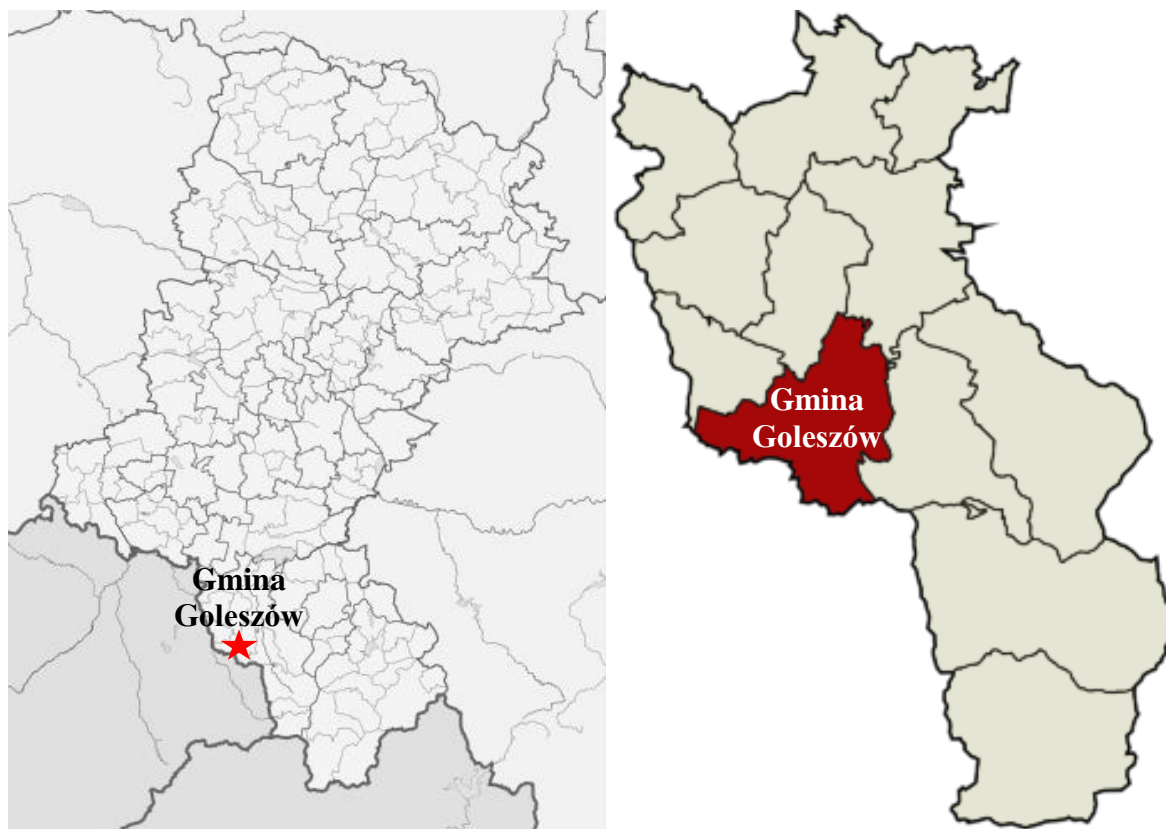
POŁOŻENIE I POWIERZCHNIA GMINY

Gmina Goleszów jest gminą wiejską, położoną w południowej części województwa śląskiego, w powiecie cieszyńskim. Obejmuje powierzchnię 65,89 km² i graniczy:

- od północy z miastem Cieszyn oraz gminami Dębowiec i Skoczów,
- od wschodu z miastem Ustroń,
- od zachodu i południa z Republiką Czeską (gminy: Nýdek, Vendryně, Třinec, Český Tešín).

Na poziomie subregionalnym gmina znajduje się w Euroregionie Śląsk Cieszyński.

Gmina Goleszów jest położona wzdłuż ruchliwej drogi łączącej Cieszyn z Ustroniem. Jednocześnie na terenie gminy znajduje się drogowe przejście graniczne w Lesznej Górnej, dające sposobność łatwego dojazdu do Republiki Czeskiej czy na Słowację. Powoduje to, że przez teren gminy przemierza się wielu turystów, którzy jednak najczęściej się nie zatrzymują w gminie Goleszów. Dla większości z nich ma ona charakter tranzytowy, a ich celem są Ustroń i Wisła, czy miejscowości położone w Czechach i na Słowacji.

Rysunek 1. Gmina Goleszów na mapach województwa śląskiego i powiatu cieszyńskiego

Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Goleszów_\(gmina\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Goleszów_(gmina)) (1.03.2019).

Administracyjnie gmina Goleszów jest podzielona na dziesięć miejscowości, na terenie których utworzonych zostało jedenaście jednostek pomocniczych – sołectw. Siedzibą Gminy jest Goleszów, jedna z najstarszych miejscowości na Ziemi Cieszyńskiej (pierwsza wzmianka o niej pochodzi z 1223 roku).

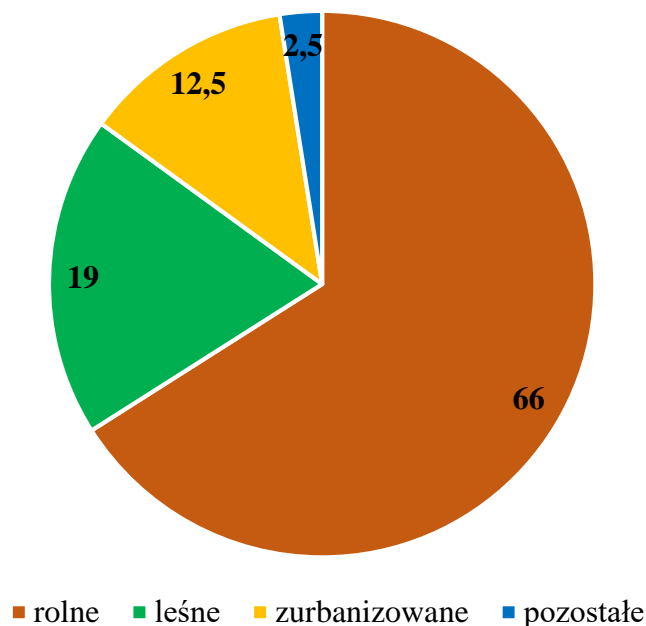
Tabela 1. Miejscowości i sołectwa w Gminie Goleszów

Miejscowość	Sołectwo
Bažanowice	Bažanowice
Cisownica	Cisownica
Dzięgielów	Dzięgielów
Godziszów	Godziszów
Goleszów	Goleszów Dolny
	Goleszów Górny
	Goleszów Równia
Kisielów	Kisielów
Kozakowice Dolne	Kozakowice
Kozakowice Górne	
Leszna Górna	Leszna Górna
Puńców	Puńców

Opracowanie własne.

Gmina leży w obrębie Beskidu Śląskiego. Najwyższym punktem w gminie jest położona na granicy z Czechami góra Ostry (709 m n.p.m.). Najniższe miejsca tworzy dolina Puńcówki (269 m n.p.m.), na granicy z miastem Cieszyn. Wysokość terenów obniża się z południa na północ. Na terenie gminy występują formy osuwiskowe. Gminę dzieli na dwie części grzbiet wododziałowy pomiędzy zlewiskiem Wisły i Odry, który przebiega od Małej Czantorii, przez Tuł, Jasieniową, aż po Chełm.

Strukturę przestrzenną gminy kształtują tereny: zurbanizowane, rolne, leśne i pozostałe (m.in. wody powierzchniowe i nieużytki). Poniższy wykres odzwierciedla proporcje występowania poszczególnych rodzajów gruntów.

Wykres 1. Rodzaje gruntów w gminie Goleszów (w %)

Opracowano na podstawie danych Referatu Ochrony Środowiska i Planowania Przestrzennego.

Struktura gruntów, jak również dominujący typ produkcji wskazują na rolniczy charakter gminy Goleszów. Należy przy tym podkreślić, że, zgodnie z danymi Spisu rolnego z 2010 roku, dużych gospodarstw (ponad piętnastohektarowych) jest 38. Najwięcej jest zaś gospodarstw rolnych, których powierzchnia nie przekracza 5 hektarów. Małe gospodarstwa stanowią zazwyczaj dodatkową formę aktywności zawodowej mieszkańców. W odniesieniu do dużych gospodarstw rolnych widoczna jest zaś postępująca specjalizacja i nastawienie na konkretny rodzaj produkcji rolnej. W konsekwencji stanowią one podstawowe źródło utrzymania dla ich właścicieli.

Gmina ze względu na swoje położenie jest atrakcyjnym terenem dla przedsiębiorców. Dobry układ komunikacyjny, jak również przygraniczne usytuowanie gminy powodują, że przedsiębiorcy szukają w niej terenów inwestycyjnych. W głównej mierze są to mikroprzedsiębiorstwa i przedsiębiorstwa małe, choć w Goleszowie, Bażanowicach i Puńcowie funkcjonują również przedsiębiorstwa średniej wielkości. Firmy te są miejscem pracy nie tylko dla wielu mieszkańców, ale także osób spoza gminy, w tym obcokrajowców. Działalność tych podmiotów przynosi wymierne korzyści Gminie w postaci dochodów podatkowych. Warto więc tworzyć warunki przyciągające inwestorów na jej teren. Oczywiście powinno to być robione z myślą o mieszkańcach, aby działalność przedsiębiorców nie okazała się dla nich uciążliwa.

W 2018 roku Wójt Gminy nie podejmował żadnych działań o charakterze systemowym, które zmierzałyby do zacieśniania współpracy z sektorem małych i średnich przedsiębiorstw w gminie. Nie były realizowane żadne wspólne działania z przedsiębiorcami prywatnymi, których celem byłoby np. stworzenie składników infrastruktury umożliwiającej świadczenie usług o charakterze publicznym. Wydaje się, że rozwój małych i średnich przedsiębiorstw na terenie gminy powinien skłaniać władze samorządowe do podejmowania wspólnych działań na rzecz poprawy jakości infrastruktury sfery publicznej.

Współpraca z prywatnymi przedsiębiorcami może być również korzystana dla gminy ze względów promocyjnych. Ekspozowanie dobrych relacji pomiędzy władzą samorządową a prywatnym sektorem gospodarczym może stanowić impuls inwestycyjny dla kolejnych podmiotów chcących rozpocząć działalność na terenie gminy Goleszów.

Poza powyższymi uwagami należy podkreślić, że nadal najpopularniejszą prawną formą aktywności gospodarczej na terenie gminy Goleszów jest działalność indywidualna. Łącznie na terenie gminy funkcjonowało w 2018 roku ponad siedemset podmiotów gospodarczych.

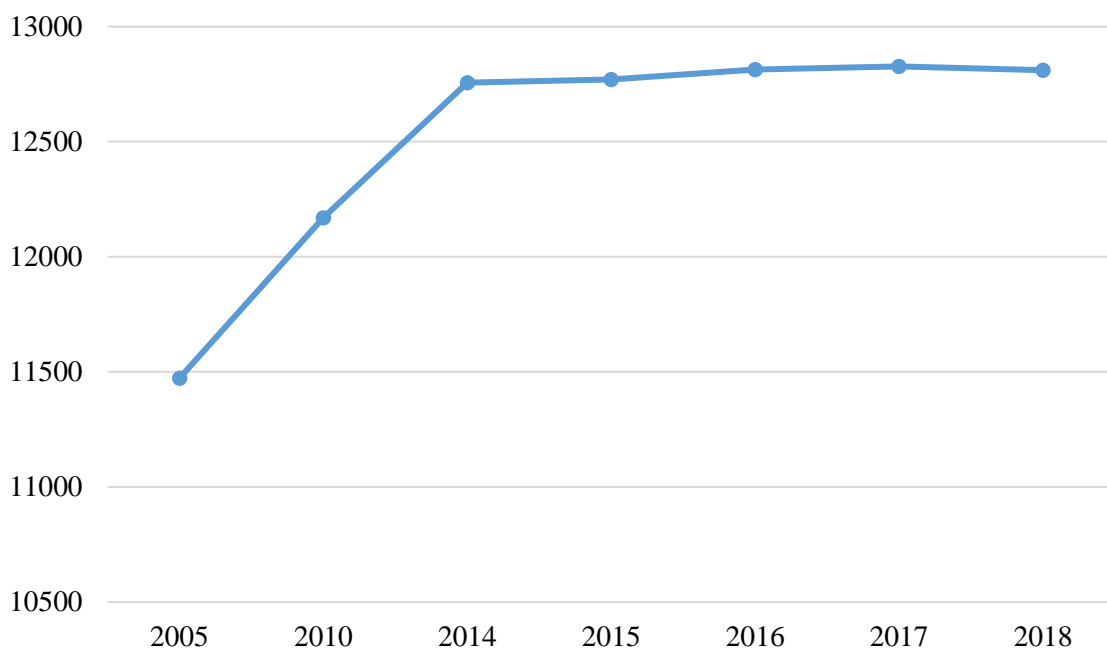
DEMOGRAFIA

Zgodnie z danymi Urzędu Stanu Cywilnego gmina Goleszów liczy około 13 tysięcy mieszkańców. W 2018 roku odnotowano minimalny spadek ich liczby (-16). Generalnie jednak, po dynamicznym wzroście liczby mieszkańców w pierwszej i na początku drugiej dekady XXI wieku, od kilku lat opisywany wskaźnik utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Tabela 2. Liczba mieszkańców gminy Goleszów na początku i na końcu 2018 roku

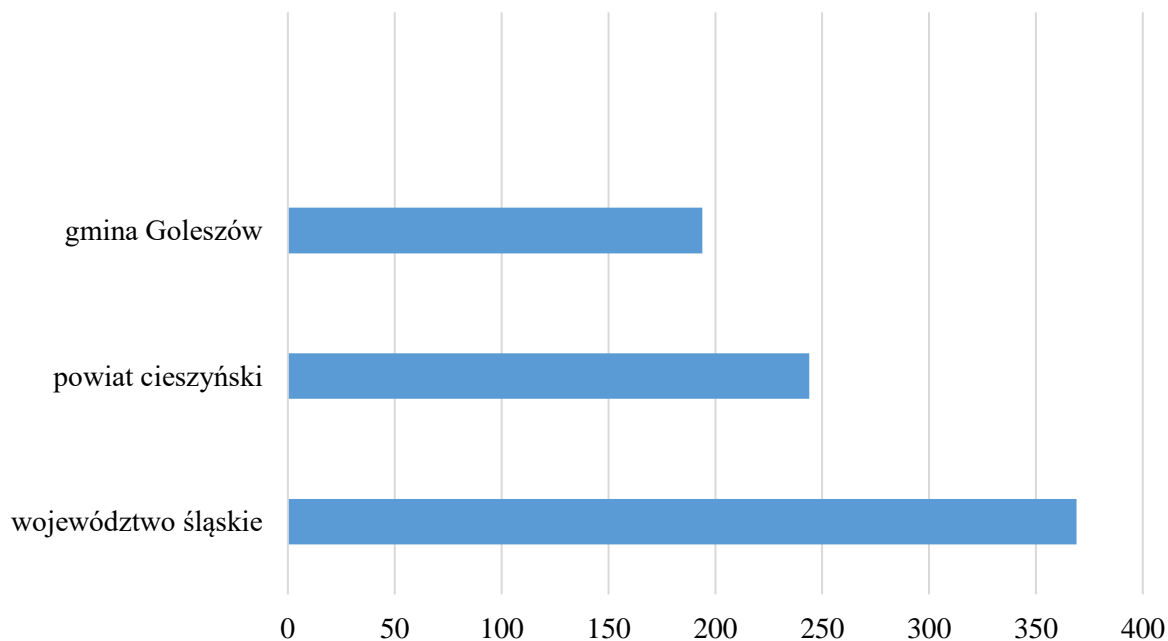
1.01.2018			31.12.2018		
Kobiety	Mężczyźni	RAZEM	Kobiety	Mężczyźni	RAZEM
6635	6191	12826	6633	6177	12810

Opracowano na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego w Goleszowie.

Wykres 2. Dynamika zmian liczby mieszkańców gminy Goleszów w latach 2005-2018
Opracowano na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego w Goleszowie.

Gmina Goleszów prezentuje się atrakcyjnie pod względem gęstości zaludnienia. Na 1 km² powierzchni gminy przypada niespełna dwustu mieszkańców (największe zagęszczenie występuje w stolicy gminy). Wskaźnik ten jest prawie o połowę niższy w porównaniu do województwa śląskiego, a w odniesieniu do powiatu cieszyńskiego kształtuje się na poziomie 0,8. Sytuację tę zobrazowano na poniższym wykresie.

Wykres 3. Gęstość zaludnienia w gminie Goleszów na tle województwa i powiatu
Opracowano na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Stanu Cywilnego w Goleszowie.

Wśród mieszkańców gminy przeważają kobiety (ok. 52%). Z kolei pod względem wieku najwięcej osób mieści się w przedziale 18-60 lat (ok. 57%). Około 23% mieszkańców ma ponad 60 lat, a blisko 20% jest w wieku przedprodukcyjnym. Systematycznie przybywa ludzi starszych. W związku z tym władze samorządowe powinny podjąć starania na rzecz wprowadzenia spójnej polityki senioralnej, mającej na celu podniesienie atrakcyjności życia dla seniorów na terenie gminy. W 2018 roku, jak i w latach wcześniejszych, tego typu działania o charakterze systemowym nie były podejmowane. W konsekwencji zasadniczą rolę w przedstawianiu propozycji atrakcyjnego spędzania czasu wolnego przez seniorów odgrywały władze sołeckie i/lub działające w poszczególnych miejscowościach organizacje pozarządowe.

Tabela 3. Mieszkańcy gminy Goleszów według wieku

Przedział wiekowy	1.01.2018	31.12.2018
do 18 lat	2543	2551
18-60 lat	7392	7317
powyżej 60 lat	2891	2942

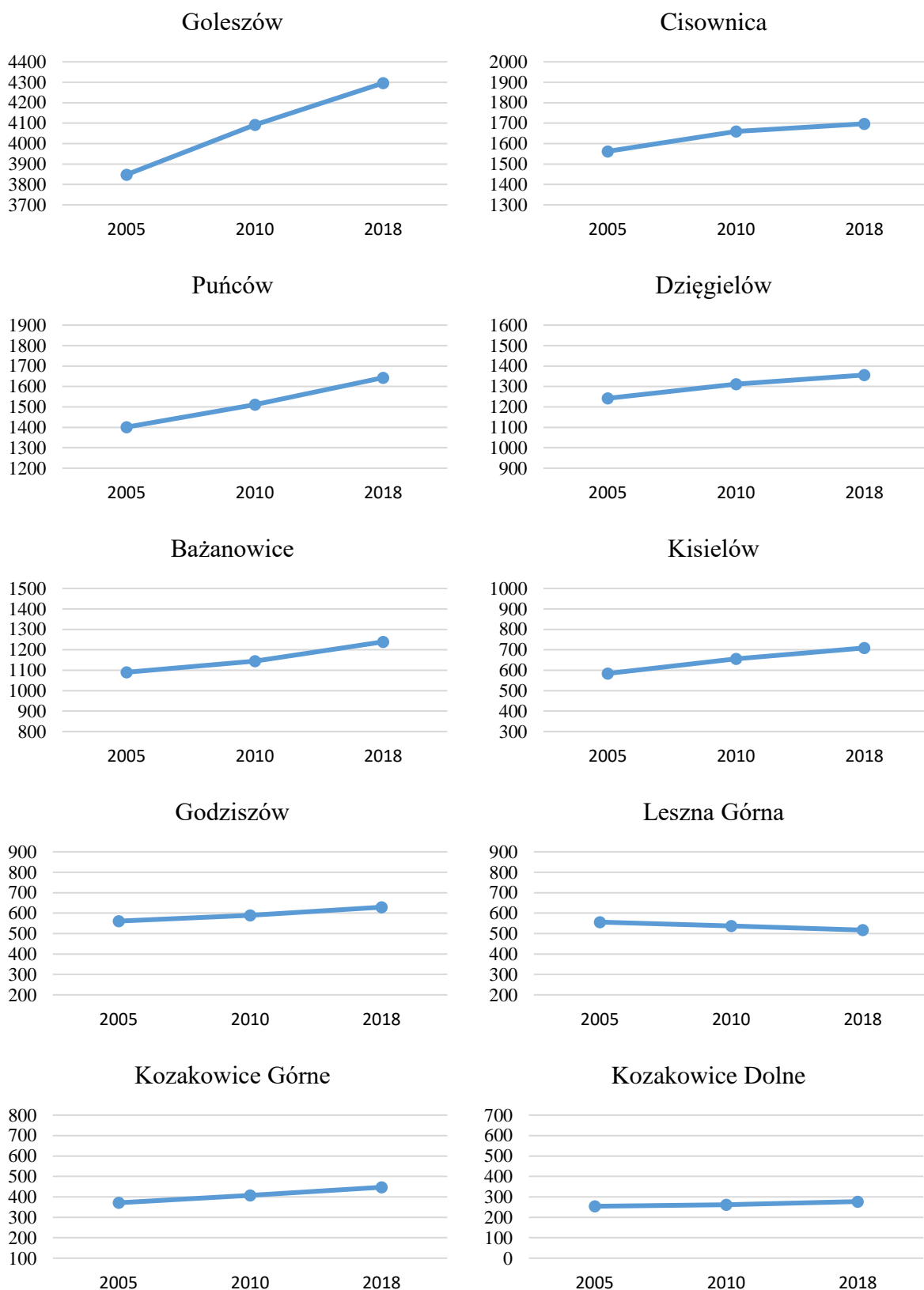
Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego w Goleszowie.

Największą miejscowością pod względem liczby mieszkańców jest Goleszów, a najmniejszą Kozakowice Dolne. Z kolei uwzględniając podział na sołectwa, najliczniejsza jest Cisownica, a najmniej liczna Leszna Górna. Cztery sołectwa liczą ponad 1500 mieszkańców, kolejne trzy mieszczą się w przedziale 1000-1500 i tylko w czterech mieszka mniej niż 1000 osób. Pod względem liczby mieszkańców dysproporcja pomiędzy największym i najmniejszym sołectwem jest znaczna. Uwzględniając ten wskaźnik Leszna Górna jest ponad trzy razy mniejsza od Cisownicy. Ma to przełożenie m.in. na reprezentację sołectwa w kolegiальnym organie przedstawicielskim na poziomie gminnym. O ile bowiem w oparciu o jednolitą normę przedstawicielstwa na terenie największych sołectw wyznaczone zostały po dwa jednomandatowe okręgi wyborcze (Cisownica, Goleszów Dolny, Puńców, Goleszów Górny), o tyle okręg zlokalizowany na terenie sołectwa Leszna Górna został poszerzony o część Dzięgielowa. W konsekwencji od końca 2014 roku w składzie Rady Gminy Goleszów nie ma mieszkańca Lesznej Górnej.

Tabela 4. Liczba mieszkańców sołectw (stan na 31 grudnia 2018 roku)

Miejscowość	Liczba mieszkańców
Cisownica	1697
Goleszów Dolny	1658
Puńców	1643
Goleszów Górny	1599
Dzięgielów	1356
Bażanowice	1239
Goleszów Równia	1039
Kozakowice	724
Kisielów	709
Godziszów	629
Leszna Górna	517

Opracowano na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego w Goleszowie.

Wykres 4. Dynamika zmian liczby mieszkańców w miejscowościach gminy Goleiszów w latach 2005-2018

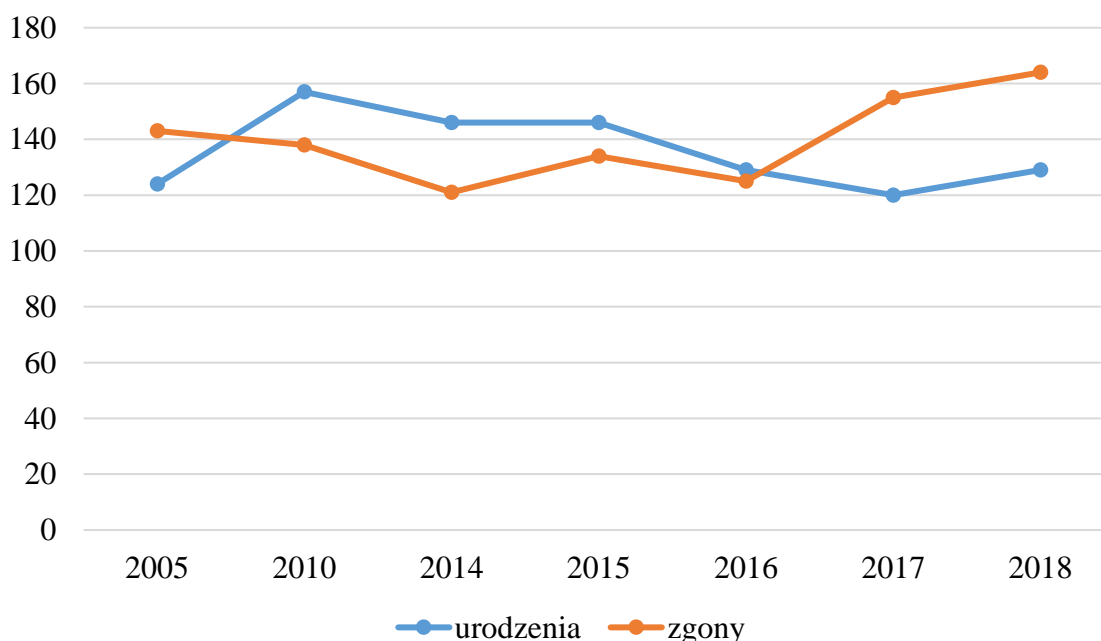
Opracowano na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego w Goleiszowie.

Analizując wskaźniki demograficzne w kontekście podziału na miejscowości, należy podkreślić, że we wszystkich, za wyjątkiem Lesznej Górnej, odnotowano w latach 2005-2018 wzrost liczby mieszkańców. Dynamika zmian w tym obszarze jest największa w mniejszych miejscowościach: Kisielów (21,4%) i Kozakowice Górne (20,5%), choć w liczbach bezwzględnych największe wzrosty można zaobserwować w miejscowościach najliczniejszych, takich jak Goleiszów czy Puńców (Wykres 4).

Wzrost liczby mieszkańców w poszczególnych miejscowościach jest m.in. konsekwencją permanentnego rozszerzania się zabudowy jednorodzinnej. Są to tereny atrakcyjne zarówno ze względu na walory krajobrazowe, jak i dobre połączenia komunikacyjne z okolicznymi ośrodkami miejskimi (Cieszyn, Ustroń, Skoczów). Stanowią one najistotniejsze przesłanki dla osób z okolicznych miejscowości, a także bardziej odległych terenów do budowania domów na terenie gminy Goleiszów.

Należy zwrócić uwagę, że, poza stałymi mieszkańcami, w ostatnich kilku latach na terenie gminy przebywają także imigranci zarobkowi z państw położonych za wschodnią granicą Polski (głównie z Ukrainy). Są oni zatrudnieni w przedsiębiorstwach produkcyjnych na terenie gminy, zwłaszcza w firmach zlokalizowanych w Bażanowicach i Goleiszowie. Należy przewidywać, że dalszy rozwój małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność na obszarze gminy może determinować wzrost liczby imigrantów zarobkowych w kolejnych latach.

W 2018 roku, podobnie jak w roku 2017, liczba urodzeń w gminie była mniejsza niż liczba zgonów (Wykres 5). W rozbięciu na miejscowości, najwięcej urodzeń odnotowano w Goleiszowie (38) oraz w Puńcowie (24), a następnie w Bażanowicach (16), Cisownicy, Dzięgielowie (13), Godziszowie (9) i Kozakowicach (7). W 2018 roku najmniej dzieci urodziło się w Kisielowie (5) i Lesznej Górnej (4). Dane te stanowią istotne źródło wiedzy m.in. w kontekście planowania zmian strukturalnych w obszarze edukacji i wychowania.

Wykres 5. Urodzenia i zgony w gminie Goleiszów w latach 2005-2018

Opracowano na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego w Goleiszowie.

Wśród 129 dzieci, które urodziły się w gminie Goleszów w 2018 roku, więcej było chłopców (72) niż dziewczynek (57). W podziale na miejscowości najczęściej urodzeń chłopców odnotowano w Puńcowie (17), zaś dziewczynek najczęściej urodziło się w Goleszowie (22). Z kolei najmniejsze wartości tego wskaźnika odnotowano dla Lesznej Górnej, gdzie w 2018 roku urodziło się tylko dwóch chłopców, i Kisielowa, gdzie zanotowano przyjście na świat tylko jednej dziewczynki.

Jeśli chodzi o zgony w 2018 roku, to w większości dotyczyły one mężczyzn (87). Kobiet w 2018 roku zmarło 77. Należy podkreślić, że w ostatnich dwóch latach nastąpił istotny wzrost liczby zgonów w porównaniu do lat wcześniejszych.

GMINA I JEJ WŁADZE

Organami gminy są Rada Gminy oraz Wójt Gminy. Ten drugi realizuje przypisane mu zadania przy pomocy Urzędu Gminy, będąc jego kierownikiem. W odniesieniu do aspektu strukturalnego wspomnieć jeszcze należy o gminnych jednostkach organizacyjnych. W stosunku do ich kierowników Wójt wykonuje uprawnienia zwierzchnika służbowego. Z kolei w jednostkach pomocniczych (sołectwach) działają rady sołeckie i sołtysi wybierani przez Zebrania Wiejskie. Należy również podkreślić, że istotnym aspektem w strukturalnym wymiarze działania Gminy jest podtrzymywanie współpracy partnerskiej z podmiotami samorządu lokalnego w innych państwach. Poza zaangażowaniem w międzynarodowe formy współpracy, Gmina Goleszów jest także członkiem krajowych forów kooperacji międzygminnej.

RADA GMINY

Piętnastoosobowa Rada Gminy Goleszów jest organem stanowiącym i kontrolnym. W listopadzie 2018 roku zakończyła się jej VII kadencja (2014-2018). U jej schyłku przy Radzie Gminy funkcjonowały trzy komisje stałe. W skład Komisji Rewizyjnej wchodziło pięciu radnych. Z kolei Komisja Budżetu i Rozwoju Gminy liczyła dziewięciu radnych, a Komisja Oświaty, Kultury i Sportu pracowała w siedmioosobowym składzie. Gremia te spotkały się w 2018 roku odpowiednio sześć, osiem i siedem razy.

Tabela 5. Skład Rady Gminy Goleszów na koniec VII kadencji (2014-2018)

Radny	Funkcja w Radzie Gminy
Bihun Grażyna	Członek Komisji Budżetu i Rozwoju Gminy Członek Komisji Oświaty, Kultury i Sportu
Branny Dorota	Przewodnicząca Komisji Oświaty, Kultury i Sportu Członek Komisji Budżetu i Rozwoju Gminy
Chmiel Aleksandra	Członek Komisji Budżetu i Rozwoju Gminy Zastępca Przewodniczącej Komisji Oświaty, Kultury i Sportu
Chruszcz Beata	Zastępca Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Członek Komisji Budżetu i Rozwoju Gminy Członek Komisji Oświaty, Kultury i Sportu
Cywka Marek	Członek Komisji Oświaty, Kultury i Sportu
Duraj Elżbieta	Zastępca Przewodniczącego Komisji Budżetu i Rozwoju Gminy Członek Komisji Oświaty, Kultury i Sportu
Gazurek Dariusz	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej
Konecki Bogusław	Przewodniczący Rady Gminy
Koźdoń Janusz	Członek Komisji Rewizyjnej Członek Komisji Budżetu i Rozwoju Gminy
Lipowczan Karol	Wiceprzewodniczący Rady Gminy Przewodniczący Komisji Budżetu i Rozwoju Gminy
Madejski Krzysztof	Członek Komisji Rewizyjnej
Musioł Leonard	Członek Komisji Budżetu i Rozwoju Gminy
Nizio Henryk	Członek Komisji Rewizyjnej
Żmija Sławomir	Członek Komisji Budżetu i Rozwoju Gminy Członek Komisji Oświaty, Kultury i Sportu

Opracowanie własne.

W 2018 roku nastąpiła zmiana w składzie Rady Gminy VII kadencji. Związana ona była z tym, że 10 września 2018 roku z mandatu radnego zrezygnował Piotr Wodarczyk. Nie zarządzono wyborów uzupełniających, bowiem ich przeprowadzenie przypadłoby na okres krótszy niż sześć miesięcy przed upływem kadencji Rady Gminy. W związku z tym, zgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego, mandat ten nie został obsadzony, a Rada Gminy kończyła VII kadencję w czternastoosobowym składzie.

W wyniku wyborów samorządowych, które odbyły się 21 października, wyłoniony został skład Rady Gminy Goleszów VIII kadencji, na lata 2018-2023. Pierwsza sesja w nowej kadencji została zwołana na 19 listopada 2018 roku.

Tabela 6. Skład Rady Gminy Goleszów VIII kadencji (2018-2023)

Radny	Funkcja w Radzie Gminy
Brudny Piotr	Zastępca Przewodniczącej Komisji Finansów i Rozwoju Gminy Członek Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Planowania Przestrzennego
Duraj Elżbieta	Wiceprzewodnicząca Rady Gminy Przewodnicząca Komisji Finansów i Rozwoju Gminy
Florczykiewicz Ryszard	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Zastępca Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji
Hanus Renata	Członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Członek Komisji Finansów i Rozwoju Gminy Zastępca Przewodniczącej Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych
Hławiczka Wojciech	Członek Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych
Koźdoń Janusz	Członek Komisji Rewizyjnej
Lipowczan Karol	Przewodniczący Rady Gminy
Maciejczek Andrzej	Członek Komisji Rewizyjnej Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Członek Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych
Macura Karol	Zastępca Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Członek Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Planowania Przestrzennego
Pońc Krzysztof	Członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Zastępca Przewodniczącego Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Planowania Przestrzennego
Samosiuk Magdalena	Członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Członek Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych
Sikora Janusz	Członek Komisji Finansów i Rozwoju Gminy Członek Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Planowania Przestrzennego
Skark-Pieprzka Dorota	Przewodnicząca Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych
Tomica Edward	Przewodniczący Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Planowania Przestrzennego
Żmija Sławomir	Członek Komisji Rewizyjnej Członek Komisji Finansów i Rozwoju Gminy

Opracowanie własne.

Rada Gminy VIII kadencji powołała pięć stałych komisji. W świetle ustawy o samorządzie gminnym dwie z nich są tworzone obligatoryjnie (Komisja Rewizyjna i Komisja Skarg, Wniosków i Petycji). Trzy kolejne (Komisja Finansów i Rozwoju Gminy, Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych oraz Komisja Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Planowania Przestrzennego) zostały utworzone wolą Rady Gminy Goleszów. Składy wszystkich komisji są pięcioosobowe. W 2018 roku odbyły one po jednym posiedzeniu. Tylko Komisja Skarg Wniosków i Petycji nie obradowała, gdyż nie wpłynęły do niej żadne sprawy.

Podstawową formą podejmowania decyzji przez kolegialny organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego są uchwały. W 2018 roku Rada Gminy Goleszów VII kadencji obradowała na dziesięciu sesjach, podejmując łącznie 69 uchwał, zaś Rada Gminy Goleszów VIII kadencji spotkała się na trzech sesjach, w trakcie których podjęła 22 uchwały. W niżej zamieszczonej tabeli przedstawiono spis wszystkich uchwał podjętych przez Radę Gminy Goleszów w 2018 roku.

Tabela 7. Uchwały Rady Gminy Goleszów podjęte w 2018 roku

Ustrój wewnętrzny gminy		
0007.60.2018	26 września	zmieniająca uchwałę w sprawie Statutu Gminy Goleszów
0007.61.2018	26 września	w sprawie wykonywania obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej
Uchwała budżetowa i wieloletnia prognoza finansowa		
0007.1.2018	24 stycznia	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej na 2018 rok
0007.2.2018	24 stycznia	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Goleszów na lata 2018-2023
0007.8.2018	7 marca	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej na 2018 rok
0007.9.2018	7 marca	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Goleszów na lata 2018-2023
0007.24.2018	25 kwietnia	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej na 2018 rok
0007.25.2018	25 kwietnia	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Goleszów na lata 2018-2023
0007.34.2018	27 czerwca	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej na 2018 rok
0007.35.2018	27 czerwca	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Goleszów na lata 2018-2023
0007.51.2018	11 lipca	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej na 2018 rok
0007.52.2018	5 września	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej na 2018 rok
0007.53.2018	5 września	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Goleszów na lata 2018-2023
0007.57.2018	26 września	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej na 2018 rok
0007.63.2018	10 października	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej na 2018 rok
0007.64.2018	10 października	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Goleszów na lata 2018-2023
0007.79.2018	19 grudnia	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goleszów na lata 2019-2023
0007.80.2018	19 grudnia	Uchwała Budżetowa Gminy Goleszów na 2019 rok
0007.81.2018	19 grudnia	w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej na 2018 rok
0007.82.2018	19 grudnia	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Goleszów na lata 2018-2023

Inne sprawy finansowe		
0007.3.2018	24 stycznia	w sprawie zaciągnięcia pożyczki na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej
0007.10.2018	7 marca	w sprawie pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Cieszyńskiego
0007.11.2018	7 marca	w sprawie funduszu sołeckiego na rok budżetowy 2019
0007.26.2018	25 kwietnia	w sprawie przekazania środków finansowych na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Policji w Katowicach
0007.28.2018	25 kwietnia	w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła
0007.32.2018	27 czerwca	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za rok 2017
0007.33.2018	27 czerwca	w sprawie absolutorium za 2017 rok
0007.36.2018	27 czerwca	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Goleszów
0007.65.2018	10 października	w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych na 2019 rok
0007.66.2018	10 października	w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości na 2019 rok
0007.69.2018	7 listopada	zmieniająca uchwałę w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości na 2019 rok
0007.72.2018	28 listopada	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Goleszów
0007.83.2018	19 grudnia	w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Cieszyńskiego na realizację zadania: „Prowadzenie powiatowego ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie”
0007.84.2018	19 grudnia	w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Miasta Bielska-Białej na dofinansowanie działalności Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej
Oświata i wychowanie		
0007.4.2018	24 stycznia	w sprawie ustalenia planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie pobierane przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia
0007.5.2018	24 stycznia	w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu Gminy Goleszów dla niepublicznych przedszkoli oraz trybu przeprowadzenia kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania
0007.6.2018	24 stycznia	w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat i czasu przeznaczonego na bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w publicznych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz punktach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Goleszów

0007.46.2018	27 czerwca	w sprawie określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin dla dyrektorów, wicedyrektorów i nauczycieli, którym powierzono te stanowiska w zastępstwie oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych
0007.58.2018	26 września	w sprawie wyrażenia woli na zawarcie porozumienia międzygminnego pomiędzy Gminą Goleszów a Gminą Cieszyn
Pomoc społeczna, rodzina i profilaktyka zdrowotna		
0007.7.2018	24 stycznia	zmieniająca uchwałę w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok
0007.30.2018	25 kwietnia	zmieniająca uchwałę w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018
0007.44.2018	27 czerwca	w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Goleszów
0007.45.2018	27 czerwca	w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Goleszów miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych
0007.47.2018	27 czerwca	zmieniająca uchwałę w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania
0007.48.2018	27 czerwca	w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych
0007.49.2018	27 czerwca	w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020
0007.59.2018	26 września	w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Goleszów miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych
0007.87.2018	19 grudnia	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023
0007.88.2018	19 grudnia	w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019
0007.89.2018	19 grudnia	w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Goleszów na rok 2019
Zasób komunalny gminy		
0007.15.2018	7 marca	w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Goleszów na lata 2018 – 2022

0007.37.2018	27 czerwca	w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości
0007.38.2018	27 czerwca	w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości
0007.39.2018	27 czerwca	w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości
0007.40.2018	27 czerwca	w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości
Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne		
0007.12.2018	7 marca	w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt
0007.13.2018	7 marca	w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Goleszów
0007.14.2018	7 marca	w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi
0007.41.2018	27 czerwca	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu Leszna Górna III
0007.67.2018	10 października	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Goleszów – etap 1
0007.42.2018	27 czerwca	w sprawie projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków
0007.43.2018	27 czerwca	w sprawie ustalenia dopłaty do m ³ ścieków w sołectwie Puńców oraz zmiany uchwały w sprawie ustalenia dopłaty do m ³ ścieków w sołectwach Cisownica i Puńców
0007.85.2018	19 grudnia	w sprawie ustalenia dopłaty do m ³ ścieków w sołectwie Cisownica
Kultura		
0007.29.2018	25 kwietnia	w sprawie przyznania nagrody za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury
0007.62.2018	26 września	w sprawie przyznania Lauru Srebrnej Cieszyńianki 2018
Sport		
0007.19.2018	7 marca	w sprawie przyznania nagrody za osiągnięte wyniki sportowe w roku 2017
0007.20.2018	7 marca	w sprawie przyznania nagrody za osiągnięte wyniki sportowe w roku 2017
0007.21.2018	7 marca	w sprawie przyznania nagrody za osiągnięte wyniki sportowe w roku 2017
0007.22.2018	7 marca	w sprawie przyznania nagrody za osiągnięte wyniki sportowe w roku 2017

0007.23.2018	7 marca	w sprawie przyznania nagrody za osiągnięte wyniki sportowe w roku 2017
Współpraca z organizacjami pozarządowymi		
0007.86.2018	19 grudnia	w sprawie Programu współpracy Gminy Goleszów z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019
Jednostki pomocnicze		
0007.16.2018	7 marca	w sprawie zarządzenia wyborów uzupełniających sołtysa sołectwa Puńców na kadencję 2015-2019
0007.17.2018	7 marca	w sprawie zarządzenia wyborów uzupełniających sołtysa sołectwa Godziszów na kadencję 2015-2019
0007.27.2018	25 kwietnia	w sprawie zarządzenia wyborów uzupełniających do Rady Sołectkiej sołectwa Goleszów Dolny na kadencję 2015-2019
0007.31.2018	5 czerwca	w sprawie zasięgnięcia opinii sołectw
0007.55.2018	5 września	w sprawie zasięgnięcia opinii sołectw
Wybory		
0007.18.2018	7 marca	w sprawie podziału Gminy Goleszów na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich numerów, granic oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu
0007.54.2018	5 września	w sprawie utworzenia odrębnego obwodu głosowania, ustalenia jego numeru, granic oraz siedziby obwodowej komisji wyborczej
Inne sprawy		
0007.68.2018	7 listopada	w sprawie udzielenia pełnomocnictwa procesowego
Funkcjonowanie Rady Gminy		
0007.50.2018	27 czerwca	w sprawie przyjęcia planów pracy komisji stałych Rady Gminy
0007.56.2018	26 września	zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej
0007.70.2018	19 listopada	w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Goleszów
0007.71.2018	19 listopada	w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Goleszów
0007.73.2018	28 listopada	w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej
0007.74.2018	28 listopada	w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji
0007.75.2018	28 listopada	w sprawie określenia ilości komisji stałych, ich nazw, liczby wchodzących w ich skład radnych oraz zakresu działania
0007.76.2018	28 listopada	w sprawie powołania Komisji Finansów i Rozwoju Gminy
0007.77.2018	28 listopada	w sprawie powołania Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych
0007.78.2018	28 listopada	w sprawie powołania Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Planowania Przestrzennego
0007.90.2018	19 grudnia	w sprawie przyjęcia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Goleszów
0007.91.2018	19 grudnia	w sprawie przyjęcia planów pracy komisji stałych Rady Gminy Goleszów

Opracowano na podstawie danych Inspektora ds. obsługi Rady Gminy.

Projektodawcą większości uchwał był Wójt Gminy Goleszów. Jednocześnie najczęściej był on wskazywany jako podmiot właściwy do ich wykonania. Na bieżąco były podejmowane decyzje dotyczące sposobów, w jaki należy to robić. Wszystkie uchwały stanowiły lub nadal stanowią podstawę dla działań podejmowanych przez Wójta. Nie zdarzyło się, aby któraś z uchwał podjętych w 2018 roku przez Radę Gminy Goleszów nie została wykonana.

Osiemnaście uchwał podjętych w 2018 roku było aktami prawa miejscowego. Zostały one opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Na podstawie art. 5 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz uchwały nr XLIII/345/10 Rady Gminy Goleszów z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego przeprowadzono konsultacje z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 wyżej przywołanej ustawy, które dotyczyły następujących projektów uchwał Rady Gminy Goleszów:

- w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat i czasu przeznaczanego na bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w publicznych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz punktach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Goleszów,
- w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu Gminy Goleszów dla niepublicznych przedszkoli oraz trybu prowadzenia kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania,
- w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła,
- w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Goleszów,
- w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Goleszów miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- w sprawie określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin dla dyrektorów, wicedyrektorów i nauczycieli, którym powierzono te stanowiska w zastępstwie, oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych,
- Programu współpracy Gminy Goleszów z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019,
- w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych na 2019 rok.

W wyznaczonych na konsultacje terminach nie złożono żadnych opinii.

W 2018 roku Wojewoda Śląski w ramach rozstrzygnięć nadzorczych stwierdził nieważność pięciu uchwał Rady Gminy Goleszów VII kadencji. Były to następujące uchwały:

- 1) nr 0007.15.2018 z dnia 7 marca 2018 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Goleszów na lata 2018-2022, ponieważ nie uregulowano wszystkich zakresów spraw, o których mowa w art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca

- 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2016 roku, poz. 1610 z późn. zm.);
- 2) nr 0007.45.2018 z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Goleszów miejsc sprzedaży napojów alkoholowych, ponieważ przy ustalaniu zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych użyto zwrotu „trakt komunikacyjny”, który jest pojęciem niejasnym i niezrozumiałym, co jest sprzeczne z art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2016 roku, poz. 487 z późn. zm.), w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dziennik Ustaw z 1997 roku, Nr 78, poz. 483 z późn. zm.);
  - 3) nr 0007.61.2018 z dnia 26 września 2018 r. w sprawie wykonywania obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej, ponieważ:
    - przepis § 3 ust. 1 uchwały pozostawał w sprzeczności z art. 41a ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym (rada gminy nie posiada umocowania do określania terminu, w jakim komitet ma zebrać podpisy),
    - przepis § 3 ust. 2 zd. 3 uchwały wykraczał poza ramy upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 41a ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym (rada gminy określa zasady wnoszenia poparcia, a nie jego wycofania),
    - przepis § 4 ust. 1 uchwały uznano za sprzeczny z art. 41a ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym (komitet ma prawo, a nie obowiązek wskazać pełnomocnika);
  - 4) nr 0007.67.2018 z dnia 10 października 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Goleszów – etap I, stwierdzając, w odniesieniu do niektórych zapisów planu, istotne naruszenia zasady sporządzania planu miejscowego;
  - 5) nr 0007.68.2018 z dnia 7 listopada 2018 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa procesowego, jako niezgodnej z art. 26 §1, w związku z art. 28 §1, z art. 32 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo postępowania przed sądami administracyjnymi (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2018 roku, poz. 1302 z późn. zm.), w związku z art. 31 ustawy o samorządzie gminnym. Stroną w postępowaniu sądowym jest Gmina, którą reprezentuje Wójt Gminy, a nie Rada Gminy.

W 2018 roku do Rady Gminy nie wpłynęły żadne skargi i wnioski. Nie odnotowano także żadnych petycji. W okresie objętym niniejszym Raportem wpłynęło tylko jedno zapytanie radnego. Dotyczyło ono sprawy przyznawania nagród za osiągnięte wyniki sportowe. W ustawowym terminie została przygotowana i dostarczona odpowiedź, do której nie zostały zgłoszone żadne uwagi.

WÓJT GMINY I URZĄD GMINY

W dniu 16 listopada 2018 roku zakończyła się kadencja Wójta Gminy Goleszów, Krzysztofa Głajcara. Prawie cztery tygodnie wcześniej, 21 października 2018 roku w powszechnej i bezpośredniej elekcji mieszkańcy zdecydowali o wyborze na to stanowisko Sylwii Cieślak. W kadencji 2014-2018 była ona radną Sejmiku Województwa Śląskiego, w którym pełniła funkcję wiceprzewodniczącej.

Tabela 8. Wyniki wyborów Wójta Gminy Goleszów z 21 października 2018 roku

Kandydat	Liczba głosów	% głosów
Sylwia Cieślar	3880	67,36
Krzysztof Głajcar	1880	32,64

Opracowano na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa 19 listopada 2018 roku Sylwia Cieślar złożyła ślubowanie wobec Rady Gminy Goleszów i objęła obowiązki Wójta Gminy Goleszów. Z kolei 4 grudnia 2018 roku na zastępcę Wójta powołała ona Rafała Głajcara, po wcześniejszym odwołaniu z tego stanowiska Grażyny Porębskiej-Jochacy.

W 2018 roku Wójt Gminy Goleszów wydał 305 zarządzeń jako organ gminy. Z kolei jako kierownik urzędu gminy, przy pomocy którego wykonywał przypisane mu zadania, wydał 32 zarządzenia. W skład struktury organizacyjnej Urzędu Gminy Goleszów, według stanu na 31 grudnia 2018 roku, wchodziły następujące samodzielne stanowiska pracy i referaty:

- 1) Wójt Gminy,
- 2) Zastępca Wójta,
- 3) Sekretarz Gminy,
- 4) Skarbnik Gminy,
- 5) Urząd Stanu Cywilnego,
- 6) Referat Finansowy,
- 7) Referat Społeczno-Administracyjny,
- 8) Referat Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska,
- 9) Referat Drogowy,
- 10) Referat Inwestycji i Remontów,
- 11) Referat Kontroli i Informatyzacji,
- 12) Referat Promocji Gminy,
- 13) Referat Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej,
- 14) Stanowisko ds. Oświaty,
- 15) Pełnomocnik ds. Kontroli Zarządczej,
- 16) Pełnomocnik ds. Rozwoju Gminy,
- 17) Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych,
- 18) Inspektor Ochrony Danych,
- 19) Archiwista.

Zaprezentowana wyżej struktura jest w części konsekwencją zmian organizacyjnych przeprowadzonych w ciągu roku objętego Raportem. W dniu 5 czerwca 2018 roku w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy Goleszów w miejsce Referatu Komunalnego utworzono dwa nowe referaty: Drogowy oraz Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej. Oprócz tego 19 listopada 2018 roku Wójt Gminy Goleszów zmieniła Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Goleszów, tworząc dwa stanowiska: Pełnomocnika ds. Kontroli Zarządczej i Pełnomocnika ds. Rozwoju Gminy.

Na początku 2018 roku łączna liczba etatów w Urzędzie Gminy Goleszów wynosiła 63,05, a na koniec roku 67,30. Zasadniczym powodem zwiększenia liczby etatów było utworzenie trzech nowych stanowisk: podinspektora ds. promocji (marzec 2018 roku), inspektora ds. zamówień publicznych (wrzesień 2018 roku) i podinspektora ds. dróg i mostów

(lipiec 2018 roku). Poza tym zatrudniono również dwie osoby (kwiecień i czerwiec 2018 roku) na czas określony (zastępstwa).

W aspekcie spraw, którymi zajmowano się w 2018 roku, należy wspomnieć o tym, że Wójt Gminy rozpatrzył jedną skargę, która dotyczyła braku odpowiedzi na pismo poświęcone pracom remontowym na ul. Stromej w Kisielowie. Po przeprowadzeniu analizy skarga została uznana za zasadną.

W 2018 roku miały miejsce trzy przypadki odwołań od decyzji i postanowień Wójta Gminy Goleszów do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bielsku-Białej. Dotyczyły one następujących spraw:

- odwołania od decyzji odmawiającej nakazania właścicielowi działki położonej w Cisownicy wykonania odpowiednich urządzeń zabezpieczających, by woda spływająca z jego parceli nie wpływała na sąsiednią działkę. SKO uchyliło zaskarżoną decyzję i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia. Po kolejnych odwołaniach wniesionych przez stronę, Wójt Gminy wydał decyzję nakazującą zamontowanie w sposób trwały urządzeń odprowadzających wodę, którą SKO utrzymało w mocy;
- zażalenia na postanowienie dotyczące wydania negatywnej opinii w przedmiocie zgodności proponowanego podziału parcel w obrębie Cisownica z ustaleniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. SKO przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia. Postępowanie zakończyło się wydaniem pozytywnej opinii;
- odwołania od postanowienia w sprawie odmowy wydania zaświadczenia dotyczącego zgodności planowanej inwestycji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. SKO uchyliło zaskarżone postanowienie i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia. W konsekwencji Wójt Gminy wydał stosowne zaświadczenie.

Konstytucja RP stanowi w art. 61 ust. 1, że obywatele mają prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej. 1 stycznia 2002 roku weszła w życie ustawa z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej, która konkretyzuje wyżej przywołany przepis ustawy zasadniczej. Na prawo do informacji publicznej składają się uprawnienia do:

- uzyskania informacji publicznej, w tym informacji przetworzonej w takim zakresie, w jakim jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego,
- wglądu do dokumentów urzędowych,
- dostępu na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów.

Zgodnie z ustawą, informację publiczną należy otrzymać niezwłocznie i powinna ona odzwierciedlać aktualną wiedzę o sprawach publicznych. Prawo to przysługuje każdej osobie i nie wolno od niej żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego.

W 2018 roku do Urzędu Gminy Goleszów wpłynęło 60 wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Na wszystkie udzielono odpowiedzi. Nie wydano żadnej decyzji o odmowie udostępnienia informacji publicznej. Odpowiedzi udzielano w ustawowym terminie (do 14 dni). W odniesieniu do dwóch wniosków o udostępnienie informacji publicznej, ze względu na obszerność materiałów, wyznaczono, w oparciu o art. 13 ust. 2 ustawy, nowy termin załatwienia sprawy.

Pod względem przedmiotowym złożone wnioski dotyczyły m.in.: zawartych umów, stosowania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, realizacji zadań związanych z opieką nad bezdomnymi zwierzętami, dzierżawy nieruchomości gminnych, dokumentów dotyczących zakupu artykułów spożywczych, realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska oraz utrzymania czystości i porządku w gminie, prowadzenie audytu wewnętrznego, oświetlenia ulicznego, wydatków na oświatę, funkcjonowania przedszkola niepublicznego, obsługi prawnej urzędu, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także doradztwa podatkowego. Ze względu na sposób ich złożenia wyodrębnić można trzy formy. 10 wniosków zostało dostarczonych pocztą tradycyjną, a 2 przez ePUAP. Pozostałe 48 wniosków złożono pocztą elektroniczną (e-mail). Z kolei przekazywanie informacji następowało w formie zgodnej z żądaniem wnioskodawcy. 52 odpowiedzi wysłano pocztą elektroniczną na wskazane adresy e-mail, 1 przez ePUAP, 5 kolejnych dostarczono pocztą tradycyjną, zaś pozostałe 2 wysłano na poste restante.

W 2018 roku nie przeprowadzono żadnych konsultacji z mieszkańcami gminy na podstawie art. 5a ustawy o samorządzie gminnym oraz uchwały nr 58/2011 Rady Gminy Goleszów z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie ustalenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Goleszów.

GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

W odniesieniu do wymiaru strukturalnego samorządu lokalnego należy zwrócić uwagę na funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych, których w gminie Goleszów jest osiem. Są to:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Gimnazjum w Goleszowie,
- 3) Szkoła Podstawowa w Bażanowicach,
- 4) Szkoła Podstawowa w Cisownicy,
- 5) Szkoła Podstawowa w Dzięgielowie,
- 6) Szkoła Podstawowa w Goleszowie,
- 7) Przedszkole Publiczne w Goleszowie,
- 8) Centrum Usług Wspólnych w Goleszowie.

Oprócz nich w gminie funkcjonują dwie samorządowe instytucje kultury:

- 1) Gminny Ośrodek Kultury w Goleszowie,
- 2) Gminna Biblioteka Publiczna w Goleszowie.

JEDNOSTKI POMOCNICZE

W 2018 roku we wszystkich sołectwach funkcjonowały organy wykonawcze – sołtysi. W poszczególnych sołectwach funkcję tę sprawowali:

- Bażanowice – Jan Polok,
- Cisownica – Karol Macura,
- Dzięgielów – Zbigniew Krzemień,
- Godziszów – Beata Jaworek (od 19.03.2018 r.), po rezygnacji Łukasza Żebrowskiego,
- Goleszów Górny – Tomasz Polak,

- Goleszów Dolny – Karol Alkier,
- Goleszów Równia – Leszek Staś,
- Kisielów – Karol Szostok,
- Kozakowice – Krzysztof Kohut,
- Leszna Górna – Marek Kapustka,
- Puńców – Andrzej Ernst (od 15.03.2018 r.), po rezygnacji Stanisława Kukuczki.

Sołtysów wspomagały pięcioosobowe rady sołeckie. Zgodnie z kalendarzem wyborczym koniec kadencji sołtysów i rad sołeckich zaplanowano na przełom pierwszego i drugiego kwartału 2019 roku.

W 2018 roku odbyły się zebrania wiejskie we wszystkich sołectwach. Protokoły wraz z uchwałami i wnioskami zostały przekazane do Urzędu Gminy Goleszów. W trakcie zebrań wiejskich w 2018 roku łącznie zgłoszonych zostało ok. 170 wniosków wyrażających oczekiwania mieszkańców względem władz samorządowych. Tylko część z nich została zrealizowana. Zaspokojenie pozostałych oczekiwań mieszkańców zaplanowano na kolejne lata lub pozostawiono je bez rozpatrzenia, głównie z powodów finansowych. We wszystkich sołectwach odbywały się także posiedzenia rad sołeckich. Protokoły z nich przekazywane były przez sołtysów do Urzędu Gminy Goleszów.

W 2018 roku, podobnie jak w latach poprzednich, nie funkcjonował w gminie Fundusz Sołecki. Wynikało to z faktu podjęcia w 2017 roku przez Radę Gminy Goleszów, na wniosek Wójta Gminy, uchwały o jego niewyodrębnieniu w kolejnym roku budżetowym. Decyzja ta niewątpliwie wpłynęła na zmniejszenie potencjału podmiotowości wspólnot sołeckich. W świetle często pojawiających się (m.in. w trakcie zebrań wiejskich) wniosków mieszkańców o wprowadzenie Funduszu Sołeckiego, w pełni zasadne wydaje się jego wyodrębnienie. Możliwe to będzie jednak dopiero od roku budżetowego 2020.

PARTNERSTWO MIĘDZYGMINNE

Gmina Goleszów jest partnerem trzech gmin spoza granic Polski. Z gminą Reiskirchen umowę partnerską podpisano 22 sierpnia 1997 roku. Gmina ta położona jest w powiecie Gießen, w środkowych Niemczech. Zamieszkuje ją ponad 10 tysięcy ludzi. Współpraca z gminą Reiskirchen ma wymierne efekty. Niemiecka wspólnota samorządowa permanentnie wspiera najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy Goleszów. Po raz ostatni delegacja z Reiskirchen przyjechała do Goleszowa z transportem darów w grudniu 2018 roku. Przywiozła ona ponad 150 paczek z odzieżą, zabawkami, słodyczami i artykułami codziennego użytku. Dary te trafiły m.in. do niepełnosprawnych dzieci, a także rodzin objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goleszowie.

W dniu 19 kwietnia 2004 roku rozpoczęto współpracę partnerską z gminą Vendryně, która jest położona we wschodniej części Republiki Czeskiej i graniczy z gminą Goleszów. Liczy ona około 4,5 tys. mieszkańców. Z kolei 27 lutego 2008 roku podpisano umowę partnerską z gminą Bystřice, położoną w powiecie Frýdek-Místek (Republika Czeska). Liczy ona 5,5 tys. mieszkańców.

Wszystkie umowy partnerskie opierają się na:

- wspieraniu kontaktów kulturalnych, sportowych, społecznych i gospodarczych, poprzez organizowanie wzajemnych wizyt indywidualnych i grupowych,

- wymianie doświadczeń o pracy samorządów gmin,
- wzmacnianiu przyjaźni między mieszkańcami gmin, organizacjami oraz stowarzyszeniami,
- wymianie i szerzeniu informacji, które mają lub mogą mieć wpływ na życie mieszkańców gmin,
- propagowaniu wspólnych inicjatyw mieszkańców obu gmin zgodnie z zasadami i ideą dobrego partnerstwa,
- składaniu wspólnych wniosków do funduszy operacyjnych w celu podnoszenia poziomu życia w gminach.

Oprócz współpracy międzynarodowej, Gmina Goleszów jest także członkiem następujących organizacji:

- Lokalna Grupa Działania „Cieszyńska Kraina”,
- Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”,
- Stowarzyszenie Samorządowe Ziemi Cieszyńskiej,
- Śląski Związek Gmin i Powiatów,
- Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej.

FINANSE GMINY

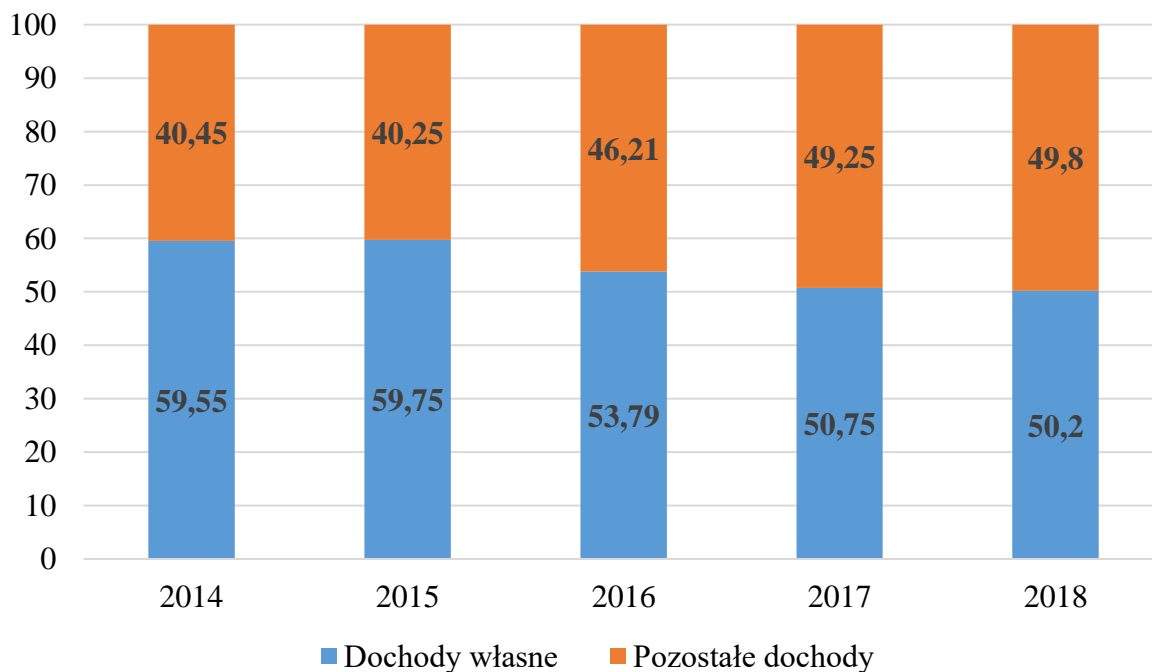
Analizując stan finansów Gminy Goleszów należy zwrócić uwagę na istotny wzrost poziomu wykonania dochodów i wydatków w ciągu ostatnich pięciu lat. Porównując dane z lat 2014 i 2018 pierwszy z wymienionych wskaźników wzrósł o ponad 36%, a drugi o prawie 44%. W 2018 roku po raz pierwszy dochody i wydatki budżetowe w gminie przekroczyły poziom 50 milionów zł (Tabela 9). Spowodowane to jest przede wszystkim nałożeniem na samorząd gminny obowiązku realizacji programów państwowych, takich, jak m.in. „Rodzina 500+”. W konsekwencji wzrostowi dochodów ogółem jednostki samorządu terytorialnego towarzyszy procentowy spadek udziału dochodów własnych w tym wskaźniku (Wykres 6). Wynika to z faktu, że dynamika wzrostu dochodów własnych (mimo m.in. kilkukrotnego podwyższenia podatków lokalnych w kadencji 2014-2018) jest niższa niż wzrost pozostałych dochodów budżetowych.

W odniesieniu do wydatków należy zauważyć ich znaczny wzrost w stosunku do roku 2017. Dynamika zmian w tym zakresie była wyższa niż w przypadku dochodów.

Tabela 9. Wykonanie Budżetu Gminy na rok 2018 na tle porównawczym (lata 2014-2017)

Rok	Wykonanie dochodów	Wykonanie wydatków	Wynik operacyjny (nadwyżka/deficyt)
2018	50 181 036,91 zł	51 270 115,06 zł	- 1 089 078,15 zł
2017	46 772 184,50 zł	44 881 493,05 zł	1 890 691,45 zł
2016	42 932 952,64 zł	41 273 784,30 zł	1 659 168,34 zł
2015	33 902 854,37 zł	33 196 986,26 zł	705 868,11 zł
2014	32 061 013,40 zł	28 759 687,94 zł	3 301 325,46 zł

Opracowano na podstawie danych Referatu Finansowego.

Wykres 6. Procentowy udział dochodów własnych w dochodach ogółem w 2018 roku na tle porównawczym (lata 2014-2017)

Opracowano na podstawie danych Referatu Finansowego.

Kondycję finansową samorządu terytorialnego i pośrednio jego możliwości inwestycyjne obrazują m.in. kwoty dochodów i wydatków gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W 2018 roku wskaźnik ten w odniesieniu do dochodów wyniósł nieco ponad 3 900 zł, zaś w przypadku wydatków przekroczył poziom 4 000 zł. Oprócz tego warto zwrócić uwagę na publikowane co roku przez Ministerstwo Finansów wskaźniki dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca dla poszczególnych gmin (wskaźnik G). Stanowią one podstawę do wyliczenia rocznych kwot części wyrównawczej subwencji ogólnej lub wpłat samorządów do budżetu państwa (tzw. janosikowego). Z wyliczeń ministerstwa wynika, że w 2019 roku wskaźnik G dla kraju wynosi 1 790,33 zł. Podstawę do obliczenia tej kwoty stanowią dane o dochodach podatkowych gmin za 2017 rok (według stanu na 30 czerwca 2018 roku). W przypadkach Gminy Goleszów wskaźnik G wynosi 1 500,41 zł, a więc jest to wartość niższa od średniej dla kraju. Kwota ta plasuje gminę na siódmym miejscu wśród podstawowych jednostek samorządu terytorialnego w powiecie cieszyńskim. W celach porównawczych warto wskazać, że najwyższy wskaźnik G w powiecie obliczono dla Ustronia i Wisły (odpowiednio 2 365,80 zł i 2 120,56 zł), a najniższy dla Istebnej i Hażłacha (odpowiednio 1 008,53 zł i 1 093,86 zł). Wskaźnik G dla gminy Goleszów jest najbardziej zbliżony do obliczonego dla gminy Dębowiec (1 552,94 zł). Konkludując, wartość wskaźnika G predestynuje gminę Goleszów do otrzymania w 2019 roku części wyrównawczej subwencji ogólnej.

Analizując poziom dochodów Gminy, należy uwzględnić fakt, że co roku odnotowywane są kolejne przypadki zaległości podatkowych, czynszowych i innych. W konsekwencji do budżetu gminy nie trafia całość środków wynikających z obowiązujących stawek podatków i opłat. Zaległości wymagalne wobec Gminy Goleszów na koniec 2018 roku wyniosły 1 728 833,12 zł. Dotyczą one m.in.:

- zaległości w uiszczaniu podatków: od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych, od działalności gospodarczej oraz od spadków i darowizn (446 178,93 zł),
- zaległości czynszowych (344 238,18 zł),
- zaległości z tytułu odbioru ścieków (62 954,39 zł),
- zaległości z tytułu odbioru odpadów komunalnych (69 590,78 zł),
- funduszu i zaliczki alimentacyjnej (839 967,04 zł).

W celu odzyskania należności podejmowane są na podstawie obowiązujących przepisów działania polegające na egzekucji bezpośredniej w postaci upomnień, tytułów wykonawczych, hipotecznego zajęcia nieruchomości, a także egzekucji pośredniej, poprzez współpracę z komornikami sądowymi i skarbowymi. Skuteczność podejmowanych w tym obszarze działań jest zróżnicowana. Każda sprawa charakteryzuje się odmienną specyfiką, determinowaną m.in.: wysokością kwoty zaległości, postawą dłużnika, czy etapem postępowania.

W 2018 roku odnotowano wzrost liczby podmiotów, które mają zaległe zobowiązania podatkowe względem Gminy Goleszów. Dotyczy to zarówno osób fizycznych, jak i osób prawnych. Wzrostowi liczby dłużników nie towarzyszy jednak zwiększanie się łącznej kwoty zaległości podatkowych. W zasadzie należy podkreślić, że suma wynikających z tego tytułu zobowiązań uległa w 2018 roku zmniejszeniu w porównaniu do lat poprzednich, co szczegółowo zostało przedstawione w zamieszczonej niżej tabeli. Mimo to, nadal jest ona wysoka, wynosząc prawie 400 tysięcy zł. Należy pamiętać, że brak tych środków w budżecie

gminy ogranicza m.in. realizację niektórych zadań lub co najmniej ich niewykonanie w pełnym zakresie.

Tabela 10. Zaległości podatkowe względem Gminy Goleszów na koniec 2018 roku

Rok	Osoby fizyczne		Osoby prawne	
	Ilość	Kwota zobowiązań	Ilość	Kwota zobowiązań
2018	617	297 768,62 zł	20	90 007,73 zł
2017	594	343 250,61 zł	16	99 282,64 zł
2016	589	362 792,31 zł	17	62 527,00 zł
2015	618	474 309,35 zł	14	66 989,00 zł
2014	547	433 074,72 zł	14	82 963,37 zł

Opracowano na podstawie danych Referatu Finansowego.

Zasadniczo stan finansów Gminy jest zadowalający. Należy jednak zauważyć, że w roku 2018, inaczej niż w latach wcześniejszych, odnotowano ujemny wynik operacyjny (deficyt) na poziomie prawie 1,1 miliona zł (Tabela 9). Powiązane to było m.in. z najwyższym w ciągu kilku ostatnich lat poziomem wydatków majątkowych (Tabela 11 i Wykres 7). O ile ów wzrost należy ocenić pozytywnie, ponieważ odzwierciedla on realizację konkretnych zadań wpływających m.in. na podwyższenie warunków życia mieszkańców, o tyle nie towarzyszyło temu pozyskiwanie na ich realizację środków ze źródeł pozabudżetowych. W 2018 roku dochody przeznaczone na wykonanie zadań prorozwojowych w gminie, których źródła miały charakter pozabudżetowy, stanowiły zaledwie 1,14% dochodów ogółem. Jest to drugi najniższy wynik w ciągu ostatnich pięciu lat (w latach wcześniejszych wskaźnik ten wynosił: 2017 rok – 0,73%, 2016 rok – 3,17%, 2015 rok – 2,50%, 2014 rok – 2,32%). Świadczy on o bardzo niskim poziomie pozyskiwania środków pozabudżetowych w sytuacji systematycznej poprawy kondycji finansowej Gminy w latach 2014–2018. Jednocześnie warto podkreślić, że pasywność Gminy w tym obszarze przypadła na okres szerokich możliwości finansowania zadań inwestycyjnych ze środków zewnętrznych. W kolejnych latach należy się spodziewać raczej ograniczania środków z tego typu źródeł, co wiązać się będzie z większymi trudnościami dla samorządów lokalnych aplikujących o wsparcie w ramach dostępnych programów.

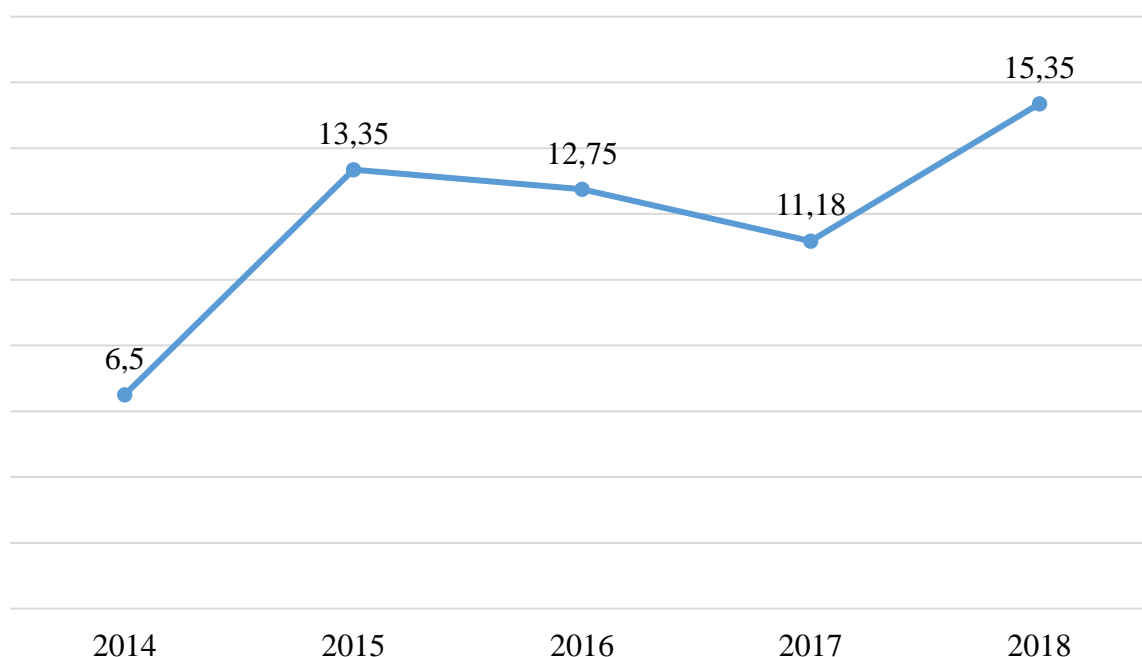
Tabela 11. Wydatki majątkowe w roku 2018 na tle porównawczym (lata 2014-2017)

Rok	Wydatki majątkowe
2018	7 868 533,02 zł
2017	5 018 217,23 zł
2016	5 262 336,63 zł
2015	4 432 736,96 zł
2014	1 868 565,04 zł

Opracowano na podstawie danych Referatu Finansowego.

Na tle wyżej zidentyfikowanych mankamentów pozytywnie należy ocenić fakt, że Gmina Goleszów podpisała z samorządem Województwa Śląskiego umowy na dofinansowanie zadań pn. „Projekt i budowa kanalizacji sanitarnej w Cisownicy do Pasiek – etap V” oraz „Projekt i budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Osiedlowej w Goleszowie Równi” z budżetu Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz

Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w wysokości 1 980 780,00 zł. Ostateczne rozliczenie środków przeznaczonych na te inwestycje przewidziano na bieżący rok budżetowy.

Wykres 7. Procentowy udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w roku 2018 na tle porównawczym (lata 2014-2017)

Opracowano na podstawie danych Referatu Finansowego.

Jednym ze wskaźników obrazujących stan finansów Gminy jest poziom jej zadłużenia. Na 31 grudnia 2018 roku wynosiło ono ponad 6,2 miliona zł, co stanowi 12,35% wykonania dochodów ogółem, i było nieco wyższe niż w 2017 roku. Wiązało się to z zaciągnięciem w 2018 roku pożyczki na rozbudowę sieci kanalizacyjnej w Cisownicy i Goleszowie Równi. Łączna suma rat, które Gmina musi spłacić w 2019 roku, wynosi 2 780 780,00 zł.

Tabela 12. Poziom zadłużenia Gminy Goleszów w relacji do dochodów własnych (stan na koniec 2018 roku) na tle porównawczym (lata 2014-2017)

Rok	Zadłużenie	Zadłużenie w relacji do dochodów własnych
2018	6 201 129,96 zł	24,61%
2017	4 950 000,00 zł	20,85%
2016	6 100 000,00 zł	26,41%
2015	7 300 000,00 zł	36,04%
2014	8 188 804,84 zł	42,89%

Opracowano na podstawie danych Referatu Finansowego.

Zarówno sam fakt zadłużenia, jak i jego wysokość nie powinny być przez organy gminy, zwłaszcza zaś przez Wójta, postrzegane jako elementy powstrzymujące działania prorozwojowe. W przypadku takiej gminy, jak Goleszów, trudno sobie wyobrazić realizację strategicznych inwestycji (jak chociażby: rozbudowa sieci kanalizacyjnej czy wodociągowej

lub poprawa infrastruktury drogowej czy sportowo-rekreacyjnej) wyłącznie w ramach środków własnych. Najbardziej kosztochłonne inwestycje wymagają najczęściej zaciągnięcia pożyczek lub kredytów. Dbalność o właściwą kondycję finansów gminnych jest oczywiście ważna, ale jednocześnie nie może ona być barierą w realizacji inwestycji podnoszących warunki życia mieszkańców.

TRANSPORT I KOMUNIKACJA PUBLICZNA

Analizując zagadnienia związane z transportem i komunikacją, na pierwszy plan wysuwa się problem dróg i mostów. Ich stan oraz nakłady finansowe niezbędne dla zapewnienia komfortowego i, co ważniejsze, bezpiecznego korzystania z nich stanowią poważne wyzwanie dla gminnych władz samorządowych. Drugą ważną kwestią jest stan infrastruktury kolejowej zlokalizowanej na terenie gminy. Regres w obszarze transportu kolejowego, który nastąpił w gminie w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku, wpłynął negatywnie nie tylko na jakość życia mieszkańców, ale także zmniejszył atrakcyjność turystyczną gminy. W konsekwencji transport publiczny w gminie opiera się przede wszystkim na połączeniach autobusowych. W końcu, istotnym zagadnieniem, zwłaszcza w kontekście promocji zdrowego stylu życia, są przebiegające przez gminę Goleszów szlaki i trasy rowerowe.

DROGI

Przez teren gminy Goleszów przebiega fragment drogi wojewódzkiej (133 m) oraz 47,9 km dróg powiatowych. Ich zarządcami są odpowiednio Zarząd Dróg Wojewódzkich i Powiatowy Zarząd Dróg Publicznych w Cieszynie.

Tabela 13. Wykaz dróg powiatowych przebiegających przez Gminę Goleszów

Nr drogi	Trasa	Długość (w km)
2605S	Ustroń Nierodzim – Kozakowice	3,832
2606S	Goleszów – Ustroń Hermanice	2,996
2607S	Cieszyn – Ustroń	7,900
2608S	Cieszyn – Dzięgielów – Cisownica	12,204
2609S	Bažanowice – Dzięgielów	1,839
2610S	Goleszów – Dzięgielów – Leszna Górna	4,523
2611S	Leszna Górna – Leszna Górna	2,870
2612S	Droga przez wieś Cisownica	2,600
2613S	Międzywieć – Goleszów	5,650
2614S	Skoczów – Kisielów – Ogrodzona	3,486

Opracowano na podstawie danych Referatu Drogowego.

W 2018 roku prowadzone były prace remontowe i naprawcze na dwóch odcinkach dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy. Najbardziej kosztochłonną inwestycją była rozbudowa drogi nr 2608S w Dzięgielowie, na odcinku ponad pół kilometra, w pobliżu szkoły podstawowej. Zakres robót obejmował m.in.: wykonanie kanalizacji deszczowej, przebudowę przepustu na istniejącym cieku wodnym oraz skrzyżowania dróg powiatowych (ul. Lipowa i ul. Zamkowa) i drogi gminnej (ul. Spacerowa), wykonanie: chodników, rowów przydrożnych, nowej konstrukcji i nawierzchni jezdni, zamontowanie nowej wiaty przystankowej, przebudowę zjazdów do posesji, budowę 10 miejsc postojowych w pasie drogowym, wykonanie oznakowania poziomego i pionowego, zamontowanie dwóch radarów z aktywnymi tablicami o zmiennej treści oraz przebudowę sygnalizacji ostrzegawczej nad przejściem dla pieszych w rejonie szkoły. Prace te były prowadzone od marca do sierpnia 2018 roku, a ich koszt wyniósł ponad 2,3 miliona zł. Gmina Goleszów wsparła tę inwestycję kwotą

260 tysięcy zł. Oprócz tego samorząd powiatowy przeprowadził remont nawierzchni drogi 2611S w Lesznej Górnej na odcinku ok. 1 km.

Na terenie gminy jest 156 odcinków dróg gminnych publicznych. Ich łączna długość wynosi 124,416 km. Są to drogi o zróżnicowanej nawierzchni:

- ulepszona bitumiczna: 106,334 km (340 390,7 m²),
- ulepszona betonowa: 1,685 km (4 957,3 m²),
- tłuczniowa: 8,727 km (24 719,4 m²),
- kostka: 0,14 km (479,3 m²),
- gruntowa wzmocniona żwirem, żużlem itp.: 3,882 km (9 067,9 m²),
- żwirowa: 0,006 km (13,2 m²),
- gruntowa naturalna: 3,642km (7 284 m²).

Oprócz tego, w ciągu dróg gminnych występują chodniki. Ich łączna powierzchnia wynosi 3 590,5 m².

W sporządzonych w 2018 roku protokołach rocznego przeglądu dróg zwrócono uwagę na konieczność: naprawy występujących spękań, wyrównania nawierzchni dróg, uzupełnienia ubytków kruszywa, naprawy uszkodzonych krawędzi jezdni, nałożenia nowej nakładki z masy bitumicznej (20% dróg publicznych), wymiany istniejących znaków na nowe (tarcze), usunięcia roślinności porastającej nawierzchnie, udroźnienia przepustów pod drogami.

Poza fragmentem drogi wojewódzkiej, a także drogami powiatowymi i gminnymi publicznymi, które przebiegają przez teren jednostki samorządu terytorialnego, należy jeszcze wskazać na istnienie 53 odcinków dróg wewnętrznych.

W 2018 roku na drogach gminnych wykonano różnego rodzaju prace remontowe. Szczegółowe informacje w tej materii zawiera poniższa Tabela.

Tabela 14. Zadania zrealizowane na drogach gminnych w 2018 roku

BAŻANOWICE
ul. Długa (0,254 km) – modernizacja drogi
ul. Skotnia, ul. Długa, ul. Dębowa, ul. Szkolna, ul. Potoczki – wycinka drzew i krzewów
ul. Dębowa, ul. Ogrodzka, ul. Zielona – czyszczenie rowów
ul. Ogrodzka, ul. Dworska – wykonanie zatoczek (mijanek)
utwardzenie kruszywem kamiennym chodnika wzdłuż rzeki Bobrówka
DZIEGIELÓW
ul. Ogrodowa – częściowy remont nawierzchni z naprawą korytek odprowadzających wodę
ul. Ks. K. Kulisza – wycinka drzew
CISOWNICA
ul. Gołaźnia (0,705 km) – modernizacja drogi
ul. Wędoły (0,424 km) – modernizacja drogi
ul. Pod Grodziskiem – naprawa uszkodzonego przepustu
ul. Gołaźnia – modernizacja istniejącego rowu, budowa odwodnienia drogi
ul. Zadni Gaj – wbudowanie płyt
ul. Jury Gajdzicy – czyszczenie rowu (od parkingu w stronę mostu), nowa nawierzchnia od ul. Ustrońskiej do posesji powyżej budynku nr 37
ul. P. Łyżbickiego – wykonanie rowu, uzupełnienie drogi materiałem kamiennym
ul. Krokusów – uzupełnienie drogi materiałem kamiennym
ul. Poręba – uzupełnienie drogi materiałem kamiennym

ul. Cisowa – modernizacja przepustu, wykonanie odcinka drogi płytami ażurowymi
ul. Jana Ożany – uzupełnienie drogi materiałem kamiennym
GODZISZÓW
ul. Malownicza – wycinka krzewów
GOLESZÓW DOLNY
ul. Lotnicza – odtworzenie i remont chodnika (ok. 49 m)
ul. Sportowa – remont cząstkowy nawierzchni (zakręt)
ul. Astrów – wycinka drzewa
ul. Radoniowa – naprawa przepustu w rejonie posesji nr 8
ul. Wierzbowa – uzupełnienie poboczy
ul. Łąkowa – czyszczenie rowu
GOLESZÓW GÓRNY
ul. Nowalijek (0,273 km) – modernizacja drogi
ul. Stroma – cząstkowy remont nawierzchni
GOLESZÓW RÓWNIA
ul. Pszenna (0,180 km) – modernizacja drogi
ul. Bukowa (0,195 km) – modernizacja drogi
ul. Świerkowa (0,375 km) – modernizacja drogi
ul. Orzechowa (0,150 km) – modernizacja drogi
ul. Pszenna – modernizacja przepustu
KOZAKOWICE
ul. Ogrodowa – naprawa przepustu
LESZNA GÓRNA
ul. Słoneczna (0,250 km) – modernizacja drogi
ul. Kropiowicka (0,253 km) – modernizacja drogi
ul. Turystyczna (0,066 km) – modernizacja drogi
PUŃCÓW
ul. Spacerowa (0,438 km) – modernizacja drogi
ul. Prosta (0,241 km) – modernizacja drogi
ul. Osiedlowa (0,105 km) – modernizacja drogi
ul. Długa (0,281 km) – modernizacja drogi
ul. Wysoka (0,085 km) – modernizacja drogi
ul. Lipowa (0,228 km) – modernizacja drogi
ul. Skowronków – cząstkowy remont nawierzchni (na skrzyżowaniach z ul. Dębowa i ul. Jastrzębią oraz z ul. Cieszyńską – przy sklepie)
ul. Spacerowa – wycinka drzew
ul. Kojkowicka – czyszczenie rowu
ul. Ogrodowa – uzupełnienie drogi materiałem kamiennym
ul. Graniczna – montaż lustra drogowego
ul. Sportowa – nowa nawierzchnia asfaltowa i nowa nawierzchnia z kostki brukowej (obok ośrodka zdrowia)

Opracowano na podstawie danych Referatu Drogowego.

Poza wskazanymi wyżej pracami na terenie wszystkich sołectw wykonywano w 2018 roku własnymi siłami (pracownicy Referatu Drogowego) remonty cząstkowe dróg gminnych (tzw. łatanie dziur). W tym celu zakupiono 21 ton zimnego asfaltu w workach za kwotę 13 377,00 zł.

Stan techniczny dróg gminnych nie jest zadowalający. Mankamentem są również ich nienormatywne lub zaniżone parametry techniczne (szerokość jezdni, brak chodników lub poboczy). Wiele odcinków dróg jest także pozbawionych odpowiedniego odwodnienia. Z kolei oddzielenie miejsc ruchu pieszego i kołowego przyczyniłoby się do zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Ważny element drogowego układu komunikacyjnego stanowią parkingi. Są one zlokalizowane głównie przy obiektach użyteczności publicznej i lokalach usługowych. Obejmują one od kilku do kilkudziesięciu miejsc postojowych, w zależności od funkcji obiektu, przy którym są zlokalizowane. Okresowo odczuwalne są braki w ilości i pojemności parkingów, zwłaszcza przy okazji ważnych wydarzeń i uroczystości. W związku z tym, że stale zwiększa się liczba samochodów, warto rozważyć tworzenie kolejnych miejsc postojowych, zwłaszcza tam, gdzie najczęściej dojeżdżają mieszkańcy i osoby spoza gminy. Nie jest to wprawdzie zadanie, które wymaga natychmiastowej realizacji, ale przy okazji prowadzenia prac remontowych na drogach lub realizacji innych inwestycji warto wykorzystać sposobności do wybudowania przynajmniej kilku miejsc postojowych.

Utrzymanie dróg gminnych obejmuje nie tylko budowę nowych odcinków i remonty kapitalne czy bieżące. Obowiązki zarządcy drogi są o wiele szersze i dotyczą także: ich zimowego utrzymania; budowy, modernizacji i konserwacji oświetlenia ulicznego oraz związanego z tym zakupu energii elektrycznej, inwentaryzacji i przeglądów okresowych; utrzymania czystości itd. Uwzględniając prace remontowe na drogach oraz wyżej wymienione zadania, łączne nakłady na utrzymanie dróg gminnych w 2018 roku przekroczyły 3,3 miliona zł. Poszczególne rodzaje wydatków zostały szczegółowo wykazane w zamieszczonej niżej tabeli. W kontekście prowadzonych na drogach inwestycji i remontów zasadnym wydaje się opracowanie projektów, które następnie mogą stać się podstawą aplikowania o środki zewnętrzne w ramach programów wspierających rozwój systemów komunikacyjnych w gminach. W 2018 roku jedyną podjętą przez Gminę Goleiszów próbą pozyskania środków na inwestycję drogową był wniosek pn. „Projekt i przebudowa drogi gminnej ul. Osiedlowej w Goleiszowie Równi wraz z odwodnieniem”, złożony do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Do tej pory nie nastąpiło jednak rozstrzygnięcie w kwestii ewentualnego zakwalifikowania tego wniosku do dofinansowania. Jednocześnie w pierwszym kwartale 2019 roku w procedurze przetargowej wyłoniono wykonawcę tego zadania.

Biorąc pod uwagę bieżący stan dróg gminnych oraz ich długość, konieczne jest zabezpieczanie corocznie kwoty co najmniej kilku milionów złotych na poprawę infrastruktury drogowej. Tylko w ten sposób można w ciągu mniej więcej dekady uzyskać widoczny i zadowalający efekt. Przeznaczanie na ten cel kwoty kilkuset tysięcy złotych rocznie nie zaspokoi oczekiwań mieszkańców. Poza kwestią finansową ważne jest także, aby inwestycje drogowe i prace naprawcze były prowadzone według przyjętego planu, stanowiącego część szerszej strategii rozwoju gminy. Poprawa stanu infrastruktury drogowej powinna być skorelowana z innymi inwestycjami (m.in. wodociągi, kanalizacja). Poza tym typowanie dróg do konkretnych prac powinno być poprzedzone wieloaspektową analizą, gwarantującą optymalizację decyzji w przedmiotowej sprawie. Niektóre prace drogowe mogą wymagać zaciągnięcia przez gminę kredytów, co jednak winno być poprzedzone głębokim namysłem nad sensownością danego przedsięwzięcia.

Tabela 15. Koszty poniesione przez zarządcę na utrzymanie dróg gminnych w 2018 roku

Modernizacja dróg - wykonanie nakładek	Długość	Koszt
ul. Bukowa w Goleszowie	0,195 km	94 570,21 zł
ul. Słoneczna w Lesznej Górnej	0,250 km	83 171,59 zł
ul. Długa w Bażanowicach	0,254 km	76 924,56 zł
ul. Wysoka w Puńcowie	0,085 km	25 615,84 zł
ul. Prosta w Puńcowie	0,241 km	114 232,93 zł
ul. Osiedlowa w Puńcowie	0,105 km	34 166,24 zł
ul. Długa w Puńcowie	0,281 km	132 975,93 zł
ul. Spacerowa w Puńcowie	0,438 km	228 728,45 zł
ul. Lipowa w Puńcowie	0,228 km	117 198,12 zł
ul. Wędoły w Cisownicy	0,424 km	121 781,80 zł
ul. Gołaźnia w Cisownicy	0,705 km	225 719,09 zł
ul. Pszenna w Goleszowie	0,180 km	55 710,52 zł
ul. Orzechowa w Goleszowie	0,150 km	47 328,56 zł
ul. Nowalijek w Goleszowie	0,273 km	152 631,80 zł
ul. Świerkowa w Goleszowie	0,375 km	147 717,78 zł
ul. Kropiowicka w Lesznej Górnej	0,253 km	58 021,18 zł
ul. Turystyczna w Lesznej Górnej	0,066 km	57 459,87 zł
Razem	4,503 km	1 773 954,47 zł
Pozostałe wydatki na drogi		Koszt
remonty cząstkowe		56 330,71 zł
utrzymanie drzew i krzewów		8 564,09 zł
budowa, modernizacja i konserwacja oświetlenia ulicznego		78 812,25 zł
zakup energii elektrycznej		190 938,10 zł
odśnieżanie dróg		333 395,28 zł
zakup materiałów drogowych		154 907,30 zł
oznakowanie pionowe		4 085,78 zł
inventaryzacja dróg, przeglądy		24 598,77 zł
utrzymanie czystości		10 800,00 zł
zakup wiat przystankowych		7 723,17 zł
Razem		870 155,45 zł
Pozostałe wydatki zarządcy drogi		Koszt
utrzymanie sprzętu		54 728,95 zł
wynagrodzenia dla pracowników		660 375,13 zł
przeglądy sprzętu		2 790,70 zł
wydatki związane z działalnością (m.in. urządzenia GPS – serwis, obsługa)		4 750,50 zł
Razem		722 645,28 zł
RAZEM		3 366 755,20 zł

Opracowano na podstawie danych Referatu Drogowego.

Zgodnie z umową na konserwację oświetlenia ulicznego, na koniec 2018 roku wzdłuż dróg i placów na terenie gminy zlokalizowanych było 605 punktów oświetleniowych (242 szt. opraw rtęciowych i 363 szt. opraw sodowych). W trakcie zebrań wiejskich mieszkańcy zgłaszają potrzeby w zakresie doświetlania kolejnych miejsc. Najczęściej argumentują, że zwiększy to ich poczucie bezpieczeństwa. Każdy tego typu wniosek powinien być

rozpatrywany odrębnie. Poza oczekiwaniami mieszkańców, które należy w miarę możliwości uwzględniać, koniecznym jest zwrócenie uwagi na to, że w 2018 roku na utrzymanie oświetlenia ulicznego Gmina Goleszów przeznaczyła prawie 300 tysięcy zł. Ponad 2/3 tej kwoty (190.938,10 zł) stanowią koszty energii elektrycznej. Koszty związane z konserwacją punktów oświetleniowych wyniosły 78.812,25 zł, a koszty wynajmu słupów 4.560,05 zł. W kolejnym roku należy spodziewać się wzrostu wydatków na zakup energii elektrycznej. Jest to związane z obserwowanym trendem wzrostowym cen energii.

Tworzenie jak najlepszych warunków dla życia mieszkańców jest jednym z najważniejszych obowiązków władz samorządowych. Jeśli dodatkowo są one powiązane z kształtowaniem poczucia bezpieczeństwa, to zyskują one rangę zadania priorytetowego. Wskazane wyżej argumenty natury ekonomicznej są istotne, ale nie mogą w tym przypadku być dominujące. Istotniejszy jest bowiem społeczny wymiar podejmowanych działań. Wyrażane przez mieszkańców oczekiwania w zakresie doświetlania ulic i placów można zrealizować nie tylko poprzez budowanie lub montaż nowych punktów oświetleniowych, ale także dzięki weryfikacji miejsc usytuowania istniejących już punktów oświetleniowych. Taka inwentaryzacja może bowiem wykazać, że niektóre latarnie uliczne można by zlikwidować i usytuować je w innym miejscu. W kontekście działań proekologicznych warto również rozważyć instalowanie w wybranych miejscach ulicznych lamp solarnych. Jednocześnie należy podkreślić, że ich lokalizacja powinna być przemyślana. Usytuowanie ich w zasięgu działania lamp tradycyjnych może bowiem powodować dyskomfort, jakiemu poddawani są ludzie w sytuacji oddziaływania na nich tzw. efektu stroboskopowego. Wszelkie działania racjonalizujące wymagają więc uwzględnienia szerokiego wachlarza determinant ekonomicznych, technicznych i społecznych.

MOSTY

W gminie Goleszów jest 35 obiektów mostowych, których zarządcą jest Wójt Gminy Goleszów. W zdecydowanej większości są to budowle co najmniej kilkudziesięcioletnie. Tylko w kilku przypadkach istnieją potwierdzone daty ich wybudowania. W 2018 roku przeprowadzona została kontrola okresowa stanu technicznego wszystkich obiektów mostowych znajdujących się w zarządzie Wójta Gminy Goleszów. Wykazała ona, że większość z nich jest w średnim lub złym stanie (ocena stanu technicznego 3 lub niższa w pięciostopniowej skali), co skutkuje m.in. koniecznością wprowadzania ograniczeń w ruchu po nich dla pojazdów ciężarowych. Stanowi to znaczne utrudnienie dla mieszkańców. Pięć obiektów mostowych otrzymało najniższą ocenę (1), a w odniesieniu do sześciu sformułowane zostały uwagi o niebezpieczeństwie wystąpienia katastrofy budowlanej. W związku ze złym stanem dwa mosty zostały wyłączone z ruchu pojazdów. W przypadku wszystkich obiektów mostowych poddanych ocenie zidentyfikowano uszkodzenia zagrażające bezpieczeństwu. Średnia ocen dla obiektów mostowych będących w zarządzie Wójta Gminy Goleszów wynosi 2,95, co jednoznacznie wskazuje na konieczność podjęcia natychmiastowych działań inwestycyjnych o charakterze remontowo-budowlanym. Dalsze zaniechanie działań w tym zakresie grozić będzie koniecznością wyłączenia z użytkowania kolejnych obiektów mostowych.

Tabela 16. Stan techniczny obiektów mostowych będących w zarządzie Wójta Gminy Goleszów (w oparciu o wyniki kontroli przeprowadzonej w dniach 4-5 kwietnia 2018 roku)

Lokalizacja	Numer i kategoria drogi, km	Rodzaj obiektu	Rodzaj konstrukcji	Ocena stanu technicznego
Bażanowice, ul. Spokojna	nr 609037S	most	kamienny	1 (zakaz ruchu pojazdów)
Bażanowice, ul. Kościelna	nr 609038S	most	płyta monolityczna	4,5
Bażanowice, ul. Skotnia	nr 609039S	most	płyta monolityczna	3
Cisownica, ul. Jałowcowa	nr 609097S	most	płyta monolityczna	3,3
Cisownica, ul. Wędoły	nr 609101S	most	płyta monolityczna	2,5
Cisownica, ul. Gołaźnia	nr 609102S	most	płyta monolityczna	3
Cisownica, ul. Zadni Gaj	nr 609103S	most	płyta żelbetowa	4,56
Cisownica, ul. Jury Gajdzicy	nr 609104S	most	płyta monolityczna	3
Cisownica, ul. bez nazwy	nr 609108S	most	brak danych	1
Cisownica, ul. Pod Kopieniec	nr 609110S	most	brak danych	3,27
Cisownica, ul. Jałowcowa	nr 609097S	most	brak danych	3
Dzięgielów, ul. Polna	nr 609013S	most	płyta monolityczna	2,82
Dzięgielów, ul. Myśliwska	nr 609014S	most	płyta monolityczna	3,58
Dzięgielów, ul. Rolnicza	nr 609015S	most	płyta monolityczna	3,42
Dzięgielów, ul. Kościelna	nr 609016S	most	płyta monolityczna	3,82
Dzięgielów, ul. Spacerowa	nr 609017S	most	brak danych	3
Dzięgielów, ul. Turystyczna	nr 609034S	most	brak danych	3,69
Godziszów, ul. Nierodzimiska	nr 609051S	most	stal	3
Goleszów, ul. Lotnicza	nr 609051S	wiadukt	płyta monolityczna	3
Goleszów, ul. Astrów	nr 609089S	most	brak danych	3
Goleszów, ul. Wałowa	nr 609092S	most	płyta monolityczna	3
Goleszów, ul. Radoniowa	nr 609091S 0+378 km	most	brak danych	3,33
Goleszów, ul. Radoniowa	nr 609091S 0+849 km	most	brak danych	3
Kozakowice Górne, ul. Wałowa	nr 609092S	most	brak danych	3
Leszna Górna, ul. Miodowa	nr 609026S	most	brak danych	1 (budowa nowego)
Leszna Górna, ul. Leśna	nr 609032S	most	brak danych	3,1
Leszna Górna, ul. Turystyczna	nr 609034S	most	brak danych	4
Puńców, ul. Działkowa	nr 609002S	most	płyta monolityczna	3,89
Puńców, ul. Graniczna	nr 609004S	most	płyta monolityczna	3
Puńców, ul. Widokowa	nr 609005S	most	płyta monolityczna	3,64
Puńców, ul. Sportowa	nr 609006S	most	brak danych	1
Puńców, ul. Szkolna	nr 609008S	most	płyta monolityczna	3
Puńców, ul. Kręta	nr 609009S	most	brak danych	1 (wyłączony z ruchu pojazdów)
Puńców, ul. Kojkowicka	nr 609010S	most	płyta monolityczna	3
Puńców, ul. Prosta	nr 609012S	most	płyta monolityczna	3

Opracowano na podstawie danych Referatu Drogowego.

Przeprowadzane w ostatnich latach drobne naprawy poszczególnych obiektów mostowych okazują się niewystarczające. Wprawdzie podniosły one ich walor estetyczny, ale nie wpłynęły w sposób zasadniczy na poprawę ich stanu technicznego. W 2018 roku podjęto budowę tylko jednego mostu (Leszna Górna, ul. Miodowa). Jej zakończenie nastąpi w 2019 roku.

INFRASTRUKTURA KOLEJOWA

Przez teren gminy przebiegają dwie linie kolejowe: 190 (Cieszyn – Bielsko-Biała) i 191 (Goeszów – Wisła Głębce). Dzięki nim przez wiele lat w Goleszowie zlokalizowany był ważny węzeł kolejowy. Obecnie pierwsza z linii jest wyłączona z ruchu, a na drugiej liczba połączeń jest o wiele mniejsza niż pod koniec XX wieku.

17 grudnia 2018 r. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. ogłosiły przetarg na wykonanie prac projektowych i robót budowlanych, obejmujących „Rewitalizację linii kolejowych nr 694/157/190/191 Bronów – Bieniowiec – Skoczów – Goleszów – Cieszyn/Wisła Głębce”. Założono, że roboty powinny być realizowane w trzech etapach: na odcinku Bronów – Wisła Głębce, na odcinku Goleszów – Cieszyn oraz na stacjach kolejowych położonych na tym szlaku. Kwoty na poszczególne etapy zaplanowano w wysokości: 248 milionów zł, 66 milionów zł i 37 milionów zł, czyli w sumie około 350 milionów zł netto. Łącznie do przetargu zgłosiło się 14 oferentów. Realizacją drugiego etapu (linia Cieszyn – Goleszów) było zainteresowanych ośmiu wykonawców. Najtańsza oferta opiewała na kwotę prawie 76 mln zł. Modernizacją stacji i budową nowych przystanków zainteresowane były trzy firmy, których oferty mieściły się w zakładanych kosztach: najniższa oferta wynosiła 26 mln zł, a najwyższa 37 mln zł. W obliczu zaistniałej sytuacji od decyzji inwestora zależy dalszy los publicznego transportu kolejowego w gminie Goleszów.

Z przebiegiem przez gminę Goleszów linii kolejowych powiązana jest kolejna sprawa, a mianowicie przejazdy kolejowe, które znajdują się w ciągu dróg publicznych. Stan niektórych z nich jest niezadowalający i wymagają one natychmiastowych remontów, których w 2018 roku nie przeprowadzono.

Tabela 17. Przejazdy kolejowe w ciągu dróg gminnych

Nr linii	Położenie (km)	Kategoria	Ulica/droga	Dane o drodze/ulicy	
				Nr	Nazwa
190	26,113	D	droga polna, dojazd do pól	brak	b.n.
190	26,530	C	Godziszów-Kisielów	609051S	ul. Nierodzimska
190	28,162	A	Pod Chełmem	609135S	ul. Pod Chełmem
190	30,535	E	dojście do przystanku	brak	b.n.
190	31,182	D	ul. Folwarczna	609048S	ul. Folwarczna
190	32,335	D	dojazdowa do cmentarza	609087S	ul. Spokojna
190	29,201	A	ul. Ławki	609059S	ul. Ławki
191	0,711	D	ul. Piekarnicza	609120S	ul. Piekarnicza
191	1,708	D	ul. Wałowa	609092S	ul. Wałowa
191	1,963	D	ul. Wałowa	609092S	ul. Wałowa
191	3,317	D	ul. Osiedlowa	609116S	ul. Osiedlowa
191	4,031	D	dojazd do posesji	brak	ul. Pszenna

Opracowano na podstawie danych Referatu Drogowego.

Tabela 18. Przejazdy kolejowe w ciągu dróg wewnętrznych/prywatnych na terenie gminy Goleszów (przeznaczone przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. do likwidacji)

Nr linii	Położenie (km)	Miejscowość	Opis
190	34,413	Puńców	dojazd do pól – możliwość dojazdu od Cieszyna
190	33,175	Bażanowice	dojazd do pól – możliwość dojazdu od ul. Bażantów lub ul. Dębowej
190	25,188	Godziszów	dojazd do pól – przejazd nieużywany, możliwość dojazdu od ul. Zapłocie
190	25,642	Godziszów	przejazd obok budynku PKP (między polami)
190	26,113	Godziszów	dojazd do pól – alternatywny dojazd od ul. Nierodzimskiej
190	26,841	Godziszów	dojazd do pól – brak możliwości przejazdu inną drogą
191	2,465	Goleszów	dojazd do domu ul. Wiejska 26 A (alternatywny dojazd od ul. Przelotowej – konieczność budowy drogi)
191	1,089	Goleszów	dojazd do domu ul. Radoniowa 9

Opracowano na podstawie danych Referatu Drogowego.

Gmina informowała zarządcę przejazdów kolejowych o konieczności ich napraw. Niektóre z nich są w złym stanie, na co zwracają uwagę mieszkańcy. Gmina nie może jednak samodzielnie podejmować prac remontowych na przejazdach. Stąd poprawa ich stanu leży poza bezpośrednimi kompetencjami samorządu gminnego.

KOMUNIKACJA PUBLICZNA

Komunikacja publiczna w gminie Goleszów w 2018 roku opierała się przede wszystkim na funkcjonowaniu dwóch regularnych linii przewozu osób w krajowym transporcie drogowym:

- 1) Goleszów Szkoła – Cisownica Pod Tułem – Dzięgielów – Puńców – Cieszyn (długość linii: 39 km),
  - 2) Goleszów Szkoła – Godziszów – Kisielów Rabaczów – Skoczów (długość linii: 14 km).
- Transport na wyżej wymienionych liniach realizowała Firma Przewozowa „TRANS-BUS” Jerzy Cieślak. Oprócz tego przez teren gminy przebiegają linie autobusowe, których obsługę zapewnia firma ZPG WISPOL:
- 1) Cieszyn Plac Wolności – Bażanowice – Goleszów Centrum – Cisownica Równia – Ustroń Równia,
  - 2) Cieszyn Celma – Bażanowice – Goleszów Centrum – Cisownica Równia – Ustroń – Wisła – Istebna – Jaworzynka Trzyciatek,
  - 3) Cieszyn Celma – Bażanowice – Goleszów Centrum – Cisownica Równia – Ustroń – Wisła – Istebna – Koniaków Ochodzita,
  - 4) Cieszyn Celma – Bażanowice – Goleszów Centrum – Cisownica Równia – Ustroń – Wisła – Przelęcz Salmopolska,
  - 5) Cieszyn Łączna SOiZ – Bażanowice – Goleszów Centrum – Cisownica Równia – Ustroń – Wisła,
  - 6) Cieszyn Celma – Bażanowice – Goleszów Szkoła – Kozakowice Górne – Ustroń Leśna II.

Jak wynika z powyższego zestawienia, wszystkie sołectwa objęte były w 2018 roku siecią komunikacji autobusowej. Mimo to mieszkańcy (zwłaszcza sołectw położonych peryferyjnie) zgłaszają potrzebę rozszerzenia oferty przez przewoźników. To jednak jest determinowane przede wszystkim względami ekonomicznymi tych ostatnich.

Poza transportem autobusowym trzy podmioty posiadały licencję na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówką. Obszar prowadzenia przez nie przewozów obejmował gminy Cieszyn i Goleszów.

TRASY ROWEROWE

Gmina Goleszów wpisuje się trasami w główną Pętlę Rowerową Euroregionu „Śląsk Cieszyński” (nr 24 C). W ramach części polskiej pętla biegnie przez następujące miejscowości: Chałupki, przejście graniczne – Zabełków – Olza – Uchylsko – Gorzyczki – Łaziska – Godów – Głęboz – Gołkowice – Szotkowice – Moszczenica – Jastrzębie Zdrój – Os. Chrobrego – Libowiec – Ruptawa – Mariowiec – Markłowice Górne – Zebrzydowice – Podlesie Północne – Podświnioszów – Kaczyce Dolne – Kaczyce Górne – Folwarczek – Pogwizdów – Markłowice – Boguszowice – Przedmieście Frysztaćkie – Cieszyn – Mnisztwo – **Puńców** – **Dzięgielów** – **Goleszów** – **Kozakowice Górne** – **Kozakowice Dolne** – Bładnice – Górny Bór – Międzywieć – Skoczów – Harburtowice – Nierodzim – Kuźnia – Ustroń – Poniwiec – Polana – Sucha Dobka – Oblaziec – Jawornik – Wisła – Nowa Osada – Jezioro Czerniańskie – Zameczek – Przełęcz Szarcula – Stecówka – Skała – Łączyna – Zaolzie – Burowie – Istebna – Krzyżowa – Zagroń – Jasnowice/Bukovec, przejście graniczne. W ramach tej pętli występują subtrasy rowerowe, stanowiące odbicia (rozszerzenia) głównej ścieżki. Można wśród nich wyróżnić:

- trasę nr 13 Y (po niedawnej zmianie 256 Y): **Dzięgielów–Leszna Górna – Ustroń**, połączenia do trasy nr 13 Z, kolor żółty (8,3 km),
- trasę nr 13 Z, łączącą Rybnik z Beskidem Śląskim: Rybnik-Paruszowiec – Ligota – Brzeziny – Chwałowice – Jankowice Rybnickie – Świerklany – Brychówka – Abisynia – Borynia (Jastrzębie Zdrój) – Szeroka – Kąty – Dębina – Kyndra – Bzie Zameckie – Ruptawiec – Brzeziny – Hanzlówka – Zebrzydowice – Kotucz – Zagrodniki – Kończyce Małe – Karłowiec – Kończyce Wielkie – Hażlach – Czarne Doły – Zamarski – Gumna – Bielowiec – **Bažanowice** – **Dzięgielów** – **Dzięgielów Zamek** – **Wędoły** – **Cisownica** – Na Łazie – Czantoria Baranowa – Ustroń, kolor zielony (61,4 km),
- trasę tandemową nr 256 N: **Kojkowice – Leszna Górna**, styka się z trasą nr 24 C i wchodzi we wspólny przebieg z trasą nr 13 Y (8,5 km).

Na terenie gminy Goleszów wyznaczony został również odcinek w ramach Europejskiego Szlaku Rowerowego Greenways. Jego długość (przebieg ogólny: Kraków – Oświęcim – Pszczyzna – Bielsko-Biała – Skoczów – Cieszyn, granica polsko-czeska – Olomouc – Brno – granica czesko-austriacka – Laa and der Thaya – Wiedeń) to 780 km, w tym w granicach Polski 207 km. Z kolei jego śląski odcinek (Brzezinka – Pławy – Harmeże – Nazeleńce – Wola – Frydek – Brzozów – Bodzów – Kolonia Podlesie – Chuchulka – Pszczyzna – Szelowiec – Łąka – Polne Domy – Goczałkowice Wieś – Goczałkowice Zdrój – Bór II – Zabrzeg – Czarnolesie – Landek – Rudzica – Międzyrzecze Górne – Rudawka – Węgry – Mazańcowice – Stare Bielsko – Wapienica – Kamienica – Klimczok – Jaworze – Jaworze Dolne – Nałęże – Szpotawice – Górki Wielkie – Zalesie – Nowy Świat – Nierodzim –

Harburtowice – Skoczów – Międzyświeć – Górny Bór – Bładnice – **Kozakowice Dolne** – **Kozakowice Górne** – **Goleszów** – **Dzięgielów** – Mnisztwo – Błogocice – Cieszyn, przejście graniczne) ma długość 120 km.

W ramach projektu transgranicznego „Sport i turystyka bez granic” na terenie gminy oznaczono również Okrężną Trasę Rowerową Gminy Goleszów „Śladami Stroju Cieszyńskiego” (kolor czarny). Przebiega ona w całości po terenie gminy Goleszów, łącząc ciekawe obiekty historyczne oraz miejsca widokowe. Jej łączna długość to ok. 40 km. Sam strój cieszyński obejrzeć można w Gminnym Ośrodku Kultury w Goleszowie. Trasa przeważnie wiedzie mało uczęszczanymi drogami i, choć zdarzają się uciążliwe podjazdy, nie jest zbyt trudna. Szlak „Śladami Stroju Cieszyńskiego” rozpoczyna się w centrum Goleszowa, obok Gminnego Ośrodka Kultury.

W 2018 roku na terenie gminy nie nastąpiła rozbudowa sieci ścieżek rowerowych. Gmina wzięła natomiast udział w projekcie transgranicznym „Cyklo Beskidy”, w ramach którego miałyby nastąpić oznaczenie pętli rowerowej przebiegającej przez gminy: Istebna, Wisła, Ustroń, Skoczów, Goleszów, Vendryně (Republika Czeska), Jablunkov (Republika Czeska). Na koniec 2018 roku nie była jeszcze znana decyzja odnośnie jego dofinansowania.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Jakość infrastruktury technicznej przekłada się na dostęp mieszkańców do usług komunalnych, poprawia jakość ich życia, a także wpływa na szeroko pojęte ich bezpieczeństwo. Nie bez znaczenia jest także to, że rozwój infrastruktury technicznej decyduje o atrakcyjności inwestycyjnej gminy.

SIEĆ WODOCIĄGOWA

Źródłami zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Goleszów są: ujęcie w Pogórze, ujęcia wody podziemnej Szworc i Salamandra w Goleszowie oraz Zimne Wody w Dzięgielowie, a także ujęcia w Republice Czeskiej i w końcu ujęcia prywatne.

Długość sieci wodociągowej w gminie wynosi 123,8 km. Podłączonych jest do niej 3 895 budynków. Dla uzyskania właściwego ciśnienia wody w sieci utworzono zbiorniki wody z przepompowniami w:

- 1) Godziszowie, ul. Pod Chełmem,
- 2) Kisielowie, ul. Goleszowska,
- 3) Goleszowie, ul. Spółdzielcza,
- 4) Goleszowie, ul. Górską,
- 5) Goleszowie, ul. Zieloną,
- 6) Cisownicy, ul. Ustrońska,
- 7) Cisownicy, ul. Cisowa – 2 szt.,
- 8) Lesznej Górnej, ul. Główna 54 – woda dostarczana z Republiki Czeskiej.

Stopień zwodociągowania poszczególnych sołectw jest zróżnicowany (Tabela 19), natomiast w ujęciu ogólnym podłączonych do sieci wodociągowej jest 75% istniejących budynków. Od 1996 roku sieć budowana jest z wykorzystaniem rur PVC oraz PE (Goleszów Równia, Kozakowice Górne i Dolne, Puńców, Cisownica, Leszna Górna, częściowo Dzięgielów oraz krótkie odcinki w innych sołectwach – były to inwestycje gminne). W pozostałych sołectwach są wodociągi stalowe, które ze względu na swój stan kwalifikują się do wymiany. Występujące awarie usuwają Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej, które jednocześnie sukcesywnie dokonują wymiany sieci.

Tabela 19. Poziom zwodociągowania Gminy Goleszów

Miejscowość	Ilość budynków	Ilość przyłączy	% zwodociągowania
Bažanowice	352	329	93,47
Cisownica	612	475	77,61
Dzięgielów	436	344	78,90
Godziszów	166	131	78,92
Goleszów	1 173	1 125	95,91
Kisielów	216	192	88,89
Kozakowice Dolne	78	51	65,38
Kozakowice Górne	144	68	47,22
Leszna Górna	202	115	56,93
Puńców	516	345	66,86
RAZEM			75,01

Opracowano na podstawie danych Referatu Inwestycji i Remontów.

Poziom zwodociągowania gminy nie jest wystarczający. Istnieją miejsca, gdzie mieszkańcy mają problemy z dostępem do wody. Nie są to tylko obszary o charakterze peryferyjnym lub słabo zabudowane. Problem dotyczy także stref o znaczącym zagęszczeniu budynków, a nierzadko także centrów miejscowości. Znajduje to odzwierciedlenie we wnioskach mieszkańców kierowanych pod adresem gminnych władz samorządowych. Mimo zgłaszanych potrzeb, w 2018 roku Gmina Goleszów nie realizowała żadnego zadania związanego z rozbudową sieci wodociągowej. Podjęcie działań w tym zakresie wydaje się zaś koniecznością, by warunki życia wszystkich mieszkańców odpowiadały standardom współczesności. Rozbudowa sieci wodociągowej wymaga szerokich prac koncepcyjnych, planistycznych i budowlanych. Ściśle są one powiązane z wydatkami finansowymi. Niemniej jednak niepodejmowanie odpowiednich działań oznaczać będzie wyłącznie odkładanie problemu, który z czasem zacznie coraz bardziej ciążyć mieszkańcom i władzom samorządowym.

SIEĆ KANALIZACYJNA

Sieć kanalizacji sanitarnej zlokalizowana jest na terenie Puńcowa, Cisownicy i Goleszowa Równi. Ścieki z obiektów podłączonych do sieci w Cisownicy i Goleszowie Równi odbierane są przez mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków w Cisownicy o przepustowości 187 m³ na dobę. Posiada ona rezerwy pozwalające na rozbudowę sieci kanalizacyjnej (obecnie oczyszczalnia w Cisownicy pracuje w oparciu o jedną z dwóch sekcji komór osadowych). Z kolei ścieki z Puńcowa są odprowadzane do kanalizacji sanitarnej miasta Cieszyn, by ostatecznie trafić do oczyszczalni ścieków w Cieszynie Boguszowicach.

Na koniec 2018 roku łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Goleszów wynosiła 46,90 km, w tym: 16 km w Cisownicy, 2,97 km w Goleszowie Równi i 27,93 km w Puńcowie. Do sieci podłączonych było 698 budynków, w tym: 293 w Cisownicy, 28 w Goleszowie Równi i 377 w Puńcowie.

Sieć wykonana jest z rur PVC o średnicy 315, 250, 200 i 160 mm w przypadku sieci grawitacyjnej oraz 110, 90 i 63 mm PE w odniesieniu do sieci ciśnieniowej. W ramach sieci zostały zbudowane studnie tworzywowe oraz betonowe. Dodatkowo, w Puńcowie zainstalowano cztery przepompownie sieciowe, w Cisownicy dwie, a w Goleszowie Równi jedną. Nowe przepompownie w Cisownicy i Goleszowie Równi wyposażone są w agregaty prądotwórcze, kamery i lampy oświetleniowe. Wszystkie przepompownie są zaopatrzone w system monitoringu. Dane z monitoringu w Puńcowie przesyłane są do Urzędu Gminy w Goleszowie, a z monitoringu w Cisownicy i Goleszowie Równi do oczyszczalni w Ustroniu.

Oczyszczalnię w Cisownicy oraz sieć w Cisownicy i w Goleszowie Równi eksploatują Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej sp. z o.o. w Ustroniu, a sieć kanalizacji sanitarnej w Puńcowie jest użytkowana i eksploatowana przez Gminę. Ilość wprowadzanych ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej Miasta Cieszyna określana jest na podstawie odczytów urządzenia pomiarowego. W 2018 roku, w związku z awarią tego urządzenia, występowało do Zakładu Gospodarki Komunalnej w Cieszynie o uwzględnienie przy naliczaniu opłaty za odprowadzone ścieki ich uśrednionej ilości. Wnioski te były rozpatrywane pozytywnie. Niemniej jednak Gmina powinna podjąć działania na rzecz zamontowania nowego urządzenia pomiarowego, co wiąże się jednak z kolejnym wydatkiem finansowym.

W 2018 roku wybudowano łącznie ok. 7,4 km sieci wraz z przepompowniami sieciowymi oraz odcinkami kanalizacji grawitacyjnej i ciśnieniowej. W Cisownicy do Pasiek wykonano kanalizację ciśnieniową o średnicy 90 mm PE – 611 m, średnicy 63 mm PE – 337 m oraz grawitacyjną o średnicy 200 mm PVC – 2357 m, o średnicy 160 mm PVC – 1 119 m. Łączna długość nowo wybudowanej sieci to 4424 metry, dzięki czemu podłączone do niej zostały 34 budynki.

W Goleszowie Równi wykonano kanalizację ciśnieniową o średnicy 110 mm PE – 931,9 m oraz grawitacyjną o średnicy 200 mm PVC – 1 346,8 m i 160 mm PVC – 692,9 m. Łączna długość sieci kanalizacyjnej w Goleszowie Równi wynosi więc 2 971,6 metrów. Podłączonych do niej zostało 28 budynków.

Przeprowadzone w 2018 roku prace inwestycyjne, mające na celu rozbudowę sieci kanalizacyjnej, przyniosły efekt w postaci jej wydłużenia o ok. 20%. Jednocześnie nastąpił wzrost liczby podłączonych do niej budynków o ok. 10%. Należy zwrócić uwagę, że znaczna część obszaru gminy nadal nie jest skanalizowana. Konieczne jest podjęcie szerokich prac planistycznych, zmierzających do wyznaczenia klarownych celów w zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnej. W tym kontekście konieczne jest przeprowadzenie dogłębnej analizy potrzeb i możliwości ich zaspokojenia. Wydaje się, że część sołectw (zwłaszcza położonych peryferyjnie) mogłaby zostać podłączona do sieci administrowanej przez okoliczne gminy (np. Skoczów, Ustroń). Z kolei budowa sieci kanalizacyjnej na terenie sołectw usytuowanych centralnie w układzie administracyjnym gminy Goleszów może wymagać powstania kolejnej oczyszczalni ścieków.

Problematyka związana z zagadnieniem gospodarki wodno-ściekowej zostanie poruszona także w dalszej części niniejszego Raportu, zatytułowanej „Ochrona środowiska”.

SIEĆ GAZOWA

Gmina Goleszów jest w większości zgazyfikowana. Długość sieci przekracza 220 km i jest zasilana gazem ziemnym, średnioprężnym. Wraz z poszerzaniem się obszaru objętego zabudową mieszkaniową oraz usługową i przemysłową konieczna staje się permanentna rozbudowa tej sieci. Obecnie nie wszystkie budynki na terenie gminy są podłączone do sieci gazowej. Problem ten dotyczy także obiektów będących w zasobie komunalnym gminy. Tymczasem kwestia dostępu do gazu sieciowego jest istotna m.in. w kontekście działań na rzecz ochrony środowiska. W 2018 roku Gmina Goleszów nie podejmowała starań na rzecz rozbudowy sieci gazowej.

SIEĆ ENERGETYCZNA

Gmina jest w pełni zelektryfikowana. Odbiorcy końcowi są zaopatrywani w energię elektryczną przez system napowietrznych sieci elektroenergetycznych rozdzielczych SN 15kV, zasilanych z głównych punktów zasilania (GPZ) w: Cieszynie Mnisztwie, Skoczowie i Ustroniu. Oprócz tego, przez teren gminy przechodzi napowietrzna, jednotorowa linia wysokiego napięcia Ustroń – Cieszyn Mnisztwo.

Sporadycznie na terenie gminy można spotkać instalacje fotowoltaiczne. Są one montowane indywidualnie przez mieszkańców. Natomiast samorząd gminny nie podejmował dotychczas żadnych działań, których celem byłoby wdrożenie programu wsparcia dla osób

inwestujących w odnawialne źródła energii. Nie czyniono również zabiegów o to, aby tego typu instalacje były montowane na terenach i obiektach znajdujących się w zasobie komunalnym gminy.

SIEĆ TELEKOMUNIKACYJNA

Gmina Goleszów znajduje się w zasięgu działania sieci telekomunikacyjnych obsługiwanych przez kilku operatorów. W odniesieniu do sieci przewodowej są to Orange i Netia, a w przypadku sieci bezprzewodowej: Orange, Plus GSM i T-Mobile. Anteny przekaźnikowe telefonii bezprzewodowej znajdują się w Goleszowie (na wieży kościoła rzymskokatolickiego i dachu szkoły podstawowej) oraz na maszcie w Lesznej Górnej.

Kilka lokalnych firm świadczy na terenie gminy usługi w zakresie dostępu do bezprzewodowego Internetu. Jedną z nich jest Sferanet, która już w 2015 roku zrealizowała na terenie gminy pierwszy etap budowy sieci magistralnej technologii światłowodowej, przebiegającej przez miejscowości Bażanowice i Goleszów. Dzięki temu mieszkańcy tych miejscowości mają możliwość korzystania z Internetu, telewizji i zasobów multimedialnych.

W 2018 roku, w ramach kolejnego etapu realizacji inwestycji prace budowlanych objęły obszar Puńcowa, Dzięgielowa, Lesznej Górnej, Kisielowa i Kozakowic. Wzbudzają one duże zainteresowanie mieszkańców, zwłaszcza tych, którzy wypowiedzieli dotychczasowe umowy na świadczenie usług telekomunikacyjnych, a nie zostali podłączeni do sieci światłowodowej. Gmina nie jest wprawdzie stroną w tej sprawie, niemniej jednak zasadne wydaje się jej stałe monitorowanie, by jak najszybciej doprowadzić do rozwiązania problemu.

GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

Gmina Goleszów jest w posiadaniu prawie 2 milionów m² gruntów, których wartość przekracza 5 milionów zł. Ich zbiorcze zestawienie zawarte jest w poniższej tabeli.

Tabela 20. Grunty stanowiące własność Gminy Goleszów (stan na dzień 31 grudnia 2018 roku)

Nazwa miejscowości	Powierzchnia gruntów w m ²	Wartość
Goleszów	701 823	1 483 547,16 zł
Bażanowice	156 518	311 578,77 zł
Cisownica	248 866	776 583,85 zł
Dzięgielów	176 324	273 838,80 zł
Godziszów	163 761	232 871,50 zł
Kisielów	97 954	138 953,00 zł
Kozakowice Dolne	44 142	97 812,00 zł
Kozakowice Górne	17 109	25 326,37 zł
Leszna Górna	127 638	293 467,42 zł
Puńców	192 554	446 760,15 zł
Grunty oddane w użytkowanie wieczyste	32 613	964 757,00 zł
Razem	1 959 302	5 045 496,02 zł

Opracowano na podstawie danych Referatu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.

Zasób mieszkaniowy Gminy Goleszów stanowi 151 lokali, w tym 10 lokali socjalnych. Znajdują się one w 20 budynkach na terenie czterech miejscowości: Goleszowa, Cisownicy, Puńcowa i Kozakowic Dolnych (Tabela 21). W 2018 roku władze gminy nie czyniły starań, by rozszerzyć zasób mieszkaniowy. Jednocześnie nie nastąpiła sprzedaż lub przekazanie w innej formie jakichkolwiek lokali mieszkalnych.

Większość budynków (17) stanowi w całości własność Gminy. W odniesieniu do nich Gmina może sama decydować o potrzebach remontowych i zakresie prowadzonych prac. W pozostałych przypadkach (Puńców, ul. Sportowa 4; Goleszów, ul. Cieszyńska 29; Goleszów, ul. Różana 17) o ewentualnych remontach części wspólnych budynków decydują wszyscy ich właściciele. Do najważniejszych remontów mieszkaniowego zasobu Gminy oraz zrealizowanych w mieszkaniach komunalnych inwestycji należy zaliczyć:

- 1) budowę instalacji centralnego ogrzewania w mieszkaniach komunalnych w Cisownicy (w formule „zaprojektuj i wybuduj”): ul. Cisowa 34B/10, 34B/11, 38A/4, 38A/6, 40B/7, 42A/3, 42B/10, 42B/11,
- 2) zakup kotła centralnego ogrzewania wraz montażem w budynku komunalnym w Cisownicy przy ul. Cisowej 54,
- 3) zakup kotła centralnego ogrzewania wraz z montażem w budynku komunalnym w Goleszowie przy ul. Cieszyńskiej 25,
- 4) montaż instalacji domofonowej w budynkach wielorodzinnych w Cisownicy przy ul. Cisowej 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42,
- 5) zakup i montaż kuchenek elektrycznych do 54 mieszkań w budynkach komunalnych w Cisownicy przy ul. Cisowej 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42,
- 6) naprawę kotła gazowego centralnego ogrzewania w budynku przy ul. Szkolnej w Goleszowie,
- 7) remont pieców kaflowych w mieszkaniach komunalnych w Cisownicy przy ul. Cisowej,

- 8) montaż klamek oraz elektrozaczepów w drzwiach wejściowych 14 klatek w budynkach komunalnych przy ul. Cisowej w Cisownicy,
- 9) bieżące naprawy i związane z nimi zakupy materiałów, w tym m.in.: paneli, farb, artykułów ceramicznych itp.

Tabela 21. Zasób mieszkaniowy Gminy Goleszów (stan na 31 grudnia 2018 roku)

Adres budynku	Lokale mieszkalne		
	Razem	Lokale komunalne	Lokale socjalne
Goleszów, ul. Grabowa 11	17	17	0
Goleszów, ul. Olimpijska 2	4	2	2
Goleszów, ul. Olimpijska 3	3	3	0
Goleszów, ul. Olimpijska 8	9	2	7
Goleszów, ul. Szkolna 5	6	6	0
Goleszów, ul. Różana 17	1	1	0
Goleszów, ul. Różana 21	3	3	0
Goleszów, ul. Cieszyńska 25	1	1	0
Goleszów, ul. Cieszyńska 29	5	5	0
Puńców, ul. Sportowa 4	1	1	0
Puńców, ul. Widokowa 24	6	6	0
Kozakowice Dolne, ul. Główna 25	3	3	0
Cisownica, ul. Cisowa 30	12	12	0
Cisownica, ul. Cisowa 32	12	12	0
Cisownica, ul. Cisowa 34	12	12	0
Cisownica, ul. Cisowa 36	12	12	0
Cisownica, ul. Cisowa 38	12	12	0
Cisownica, ul. Cisowa 40	12	12	0
Cisownica, ul. Cisowa 42	12	12	0
Cisownica, ul. Cisowa 54	8	7	1
Razem	151	141	10

Opracowano na podstawie danych Referatu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.

Polityka mieszkaniowa w gminie prowadzona jest w oparciu o: uchwałę nr 96/2011 Rady Gminy Goleszów z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy oraz uchwałę nr XIV/94/07 Rady Gminy Goleszów z dnia 28 listopada 2007 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy. W kontekście pierwszego z wymienionych wyżej aktów należy zwrócić uwagę na to, że w 2018 roku Rada Gminy Goleszów podjęła nową uchwałę w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Goleszów na lata 2018-2022 (nr uchwały 0007.15.2018 z dnia 7 marca 2018 r.). Została ona jednak uchylona rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Śląskiego z 18 kwietnia 2018 roku. Niezbędne jest zatem podjęcie kolejnej inicjatywy uchwałodawczej w przedmiotowej sprawie. W Referacie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Urzędu Gminy Goleszów trwają prace

nad przygotowaniem projektu uchwały, który powinien wpłynąć do Rady Gminy Goleszów w pierwszej połowie 2019 roku.

Z tytułu wynajmowania lokali pobierany jest czynsz. Jego wysokość została uregulowana zarządzeniem Wójta Gminy Goleszów nr 0050.32.2015 z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie określenia stawek czynszu za najem lokali mieszkalnych.

W 2018 roku podpisano łącznie 15 umów o wynajem mieszkania. Zasób mieszkaniowy, którym dysponuje Gmina Goleszów, nie zaspokaja potrzeb. Na początku 2018 roku na rozpatrzenie oczekiwało 31 wniosków. Na koniec roku ilość ta zwiększyła się o kolejne 20 wniosków. Dane te ukazują skalę problemu, który charakteryzuje nie tylko ilościowy deficyt lokali mieszkalnych, ale także ich, pozostawiający często sporo do życzenia, stan techniczny.

Chociaż mieszkań, którymi dysponuje Gmina, jest mniej niż chętnych do ich wynajęcia, należy podkreślić, że, głównie ze względów finansowych, nie należy się spodziewać, by w najbliższej przyszłości nastąpił ilościowy wzrost gminnego zasobu mieszkaniowego. Co więcej, warto przeprowadzić analizę, czy niektórych obiektów nie można by po preferencyjnych cenach sprzedać dotychczasowym najemcom, działającym np. w formie wspólnot mieszkaniowych.

Istotnym problemem jest ściągalność należności od lokatorów mieszkań komunalnych i socjalnych. Na koniec 2018 roku zaległości czynszowe wyniosły 340 806,44 zł. Kwota ta była wyższa o ponad 4% niż na koniec 2017 roku. Występujące zaległości są problemem nie tylko z punktu widzenia niewywiązywania się przez lokatorów z umów przez nich podpisanych, ale dodatkowo obciążają budżet gminy. Z tytułu utrzymania budynków Gmina ponosi określone koszty, które w części powinny być pokryte z wpływów za czynsz. Tymczasem brak tych ostatnich nie zwalnia Gminy z nałożonych na nią zadań i obowiązków. W konsekwencji na utrzymanie zasobu mieszkaniowego gminy przeznaczane są środki, które można by przesunąć m.in. na zadania inwestycyjne.

W związku z zaległościami w uiszczaniu opłat czynszowych w 2018 roku nie wszczęto postępowań egzekucyjnych, podobnie jak nie wykonano żadnej eksmisji, jednak część najemców zalegających z zapłatą w drodze ugody została przekwaterowana do lokali socjalnych. Ponadto również w drodze ugody z niektórymi najemcami zawarto umowy o rozłożeniu zaległości czynszowych na raty.

W 2018 roku wydano 34 decyzje o dodatkach mieszkaniowych. Są one przyznawane na sześć miesięcy. Najniższa kwota takiego dodatku wyniosła 37,09 zł/miesięcznie, zaś najwyższa to 430,17 zł/miesięcznie. Świadczenie to wypłacane było zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych.

Gmina jest właścicielem 14 lokali użytkowych w Goleszowie, Cisownicy, Puńcowie i Lesznej Górnej (Tabela 22). W 2018 roku nie nastąpiły zmiany, jeżeli chodzi o ich ilość oraz usytuowanie. Nieruchomościami gminnymi zarządza się na podstawie uchwały nr 0007.48.2014 Rady Gminy Goleszów w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej.

Tabela 22. Lokale użytkowe Gminy Goleszów (stan na 31 grudnia 2018 roku)

Adres	Powierzchnia w m ²
Goleszów, ul. Wolności 7	55,70
Goleszów, ul. Wolności 7	87,42
Goleszów, Równia ul. Osiedlowa 13	40,70
Goleszów, ul. Cieszyńska 18	370,42
Goleszów, ul. Cieszyńska 25	223,73
Goleszów, ul. Cieszyńska 25	45,95
Goleszów, ul. Cieszyńska 29	31,37
Goleszów, ul. Różana 17	11,27
Goleszów, ul. Łąkowa	99,90
Goleszów, ul. Astrów	18,65
Cisownica, ul. Cisowa 122	34,70
Cisownica, ul. Cisowa 122	62,00
Puńców, ul. Sportowa 7	32,00
Leszna Górna, ul. Główna 54	39,00
Razem	1152,81

Opracowano na podstawie danych Referatu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.

W 2018 roku nastąpiły niewielkie zmiany w stanie mienia komunalnego. Sprzedano za kwotę 45 500,00 zł nieruchomość o powierzchni 0,0488 ha, zabudowaną budynkiem gospodarczym, oznaczoną numerem parceli 3859/4, położoną w Goleszowie. Żadnej nieruchomości nie nabyto w drodze umowy cywilno-prawnej, natomiast nastąpiło nabycie na mocy decyzji:

- Wójta Gminy Goleszów: 13 parcel o łącznej powierzchni 0,1530 ha (na podstawie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami),
- Wojewody Śląskiego: 20 parcel o łącznej powierzchni 0,4044 ha (na podstawie art. 73 ustawy Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną),
- Wojewody Śląskiego: 2 parcel o łącznej powierzchni 0,4026 ha oraz udział w 1/2 części 2 parcel o łącznej powierzchni 0,1993 ha (na podstawie art. 13 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa).

Poza wyżej wymienionymi składnikami, w zasobie komunalnym gminy znajdują się także: budynki oświatowe (Bażanowice, Cisownica, Dziegielów, Goleszów, Kisielów i Puńców), budynki służące działalności kulturalnej (Goleszów, ul. Cieszyńska 25; Goleszów, ul. Osiedlowa 13; Cisownica, ul. Cisowa 122; Leszna Górna, ul. Główna 54), remizy strażackie (Bażanowice, Cisownica, Dziegielów, Godziszów, Goleszów, Leszna Górna), cmentarze (Bażanowice, Dziegielów, Goleszów, Leszna Górna), obiekty sportowe (Goleszów, Puńców) oraz place zabaw (Dziegielów, Goleszów, Kozakowice Górne, Leszna Górna).

INWESTYCJE I INICJATYWY LOKALNE

W ramach wydatków majątkowych w 2018 roku sfinansowanych zostało 28 zadań. Dziesięć głównych zadań inwestycyjnych zostało wskazane w niżej zamieszczonej tabeli. Przeznaczone na nie środki finansowe łącznie wyniosły prawie 7,3 miliona zł. Pozostałe zadania dotyczyły mniejszych prac i zakupów inwestycyjnych. Trzy inwestycje w części objęte były finansowaniem zewnętrznym, pozostałe siedem realizowano wyłącznie w ramach środków własnych. Osiem inwestycji miało charakter jednoroczny. Jedną (zagospodarowanie terenu w Kisielowie na cele rekreacyjne) rozpoczęto w 2017 roku, a w 2018 roku była kontynuowana oraz zakończona. Z kolei budowa mostu w ciągu ulicy Miodowej w Lesznej Górnej została w 2018 roku rozpoczęta i tylko częściowo zrealizowana.

Tabela 23. Inwestycje realizowane przez Gminę Goleszów w 2018 roku

Zadanie	Koszty poniesione	Dofinansowanie zewnętrzne
Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Osiedlowej w Goleszowie Równi	1 646 661,59 zł	806 009,00 zł PROW 2014-2020
Budowa kanalizacji sanitarnej w Cisownicy do Pasiek – etap V	2 005 810,48 zł	1 174 771,00 zł PROW 2014-2020
Zagospodarowanie terenu przy ul. Sportowej w Puńcowie	263 828,41 zł	---
Budowa instalacji elektrycznej i domofonowej, a także montaż anteny zbiorczej i kuchenek elektrycznych w budynkach komunalnych przy ul. Cisowej w Cisownicy	691 276,94 zł	---
Dostawa i montaż kraty taśmowo-hakowej w oczyszczalni ścieków w Cisownicy	149 000,00 zł	---
Budowa mostu w ciągu ul. Miodowej w Lesznej Górnej (koszty w 2019 roku – 180 000,00 zł)	196 805,14 zł	---
Budowa wewnętrznej instalacji gazowej w 5 budynkach komunalnych oraz instalacji centralnego ogrzewania w 8 mieszkaniach przy ul. Cisowej w Cisownicy	239 672,28 zł	---
Zagospodarowanie terenu w Kisielowie na cele rekreacyjne – boisko wielofunkcyjne (koszt poniesiony w 2017 roku – 271 415,43 zł)	196 659,84 zł	296 048,98 zł PROW 2014-2020
Projekt i budowa przyłączy gazowych i instalacji c.o. w budynkach komunalnych w Cisownicy	114 649,00 zł	---
Modernizacja dróg gminnych	1 773 954,47 zł	---

Opracowano na podstawie danych Referatu Inwestycji i Remontów.

Z inicjatywy wiceprzewodniczącej Sejmiku Województwa Śląskiego, Sylwii Cieślar, w trakcie odbywających się na początku 2018 roku zebrań wiejskich mieszkańcy poszczególnych sołectw podejmowali uchwały o przystąpieniu do Programu Inicjatyw Lokalnych, stanowiącego narzędzie realizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” oraz Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030. Sołectwa miały możliwość przystąpienia do konkursu za pośrednictwem Gminy

Goleszów. Dzięki wsparciu z PIL zrealizowanych zostało siedem inicjatyw lokalnych za kwotę prawie 100 tys. zł. Niespełna 50 tys. zł zostało pokryte ze środków PIL. Szczegółowe informacje o inicjatywach lokalnych współfinansowanych z tego Programu zamieszczono w tabeli.

Tabela 24. Zrealizowane w 2018 roku inicjatywy lokalne (współfinansowane z Programu Inicjatyw Lokalnych)

Zadanie	Koszty poniesione	Środki z PIL	Stan realizacji
Wyposażenie świetlicy gminnej w budynku OSP Bażanowice	13 941,52 zł	7 583,32 zł	Zakupiono: krzesła – 101 szt., stoły – 20 szt.
Wyposażenie świetlicy wiejskiej w Cisownicy	23 579,53 zł	11 789,76 zł	Zakupiono: krzesła – 90 szt., stoły – 16 szt., szafy – 20 szt., wieszaki, rolety okienne, karnisze, lampy.
Zakup strojów ludowych dla KGW w Dzięgielowie	8 616,00 zł	4 308,00 zł	Zakupiono: stroje cieszyńskie – 6 szt.
Doposażenie wiaty przy remizie OSP Godziszów	10 000,00 zł	5 000,00 zł	Zakupiono: grill betonowy, ławko-stół, stół do gier.
Wyposażenie na imprezy plenerowe w Goleszowie Dolnym	10 559,55 zł	5 279,77 zł	Zakupiono: zestawy piknikowe (stół i dwie ławki) – 21 kpl.
Budowa placu zabaw w Lesznej Górnej	11 491,89 zł	5 745,94 zł	Zakupiono i zamontowano: huśtawkę, karuzelę, zjeżdżalnię.
Wyposażenie świetlicy wiejskiej w OSP Puńców	19 842,47 zł	9 921,23 zł	Zakupiono: krzesła – 130 szt., stoły – 15 szt.

Opracowano na podstawie danych Referatu Inwestycji i Remontów.

Poza inicjatywami lokalnymi wykazanymi w powyższej tabeli, na terenie Goleszowa Dolnego realizowana była jeszcze jedna, pn. „W Goleszowie stawiam na zabawę, ruch i zdrowie”. Poniesione przez Gminę Goleszów koszty jej realizacji wyniosły 152 987,03 zł (bez kosztów dodatkowych związanych z zaangażowaniem pracowników referatów: Komunalnego i Drogowego). Wkład własny mieszkańców określono na poziomie 25 500,00 zł. Inwestycja nie została zakończona. Jej finalizacja wymagałaby wydatkowania kolejnych środków finansowych, których w budżecie na 2019 rok nie zaplanowano.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy jest przyjęty uchwałą Rady Gminy nr 0007.70.2016 z dnia 28 grudnia 2016 roku Program Ochrony Środowiska Gminy Goleszów na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023. Nie tylko określa on politykę środowiskową Gminy, ale także wyznacza cele i zadania, które odnoszą się do określonych aspektów środowiskowych.

JAKOŚĆ POWIETRZA

Jakość powietrza stanowi istotny problem nie tylko na terenie gminy Goleszów, ale również okolicznych jednostek samorządu terytorialnego. Związany jest on głównie z zanieczyszczeniami wynikającymi z ogrzewania budynków paliwami stałymi (często niskiej jakości), a nierzadko również spalania odpadów.

Wychodząc naprzeciw potrzebom ograniczania niskiej emisji w skali lokalnej Rada Gminy Goleszów podjęła 28 grudnia 2016 roku uchwałę nr 0007.69.2016 w sprawie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Goleszów. Jest to dokument o charakterze strategicznym, m.in. wskazujący działania, które warto podjąć dla poprawy jakości powietrza. Realizując jedno z zadań wyodrębnionych w wyżej wymienionym dokumencie, Rada Gminy 25 kwietnia 2018 roku podjęła uchwałę nr 0007.28.2018 w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła. Na jej podstawie zainteresowani mieszkańcy mogli uzyskać dofinansowanie w wysokości 50% poniesionych nakładów finansowych na zakup nowego urządzenia grzewczego, ale nie więcej niż 3 000,00 zł. Łącznie na realizację tego zadania Gmina przeznaczyła w 2018 roku kwotę 60 000,00 zł. Do Urzędu Gminy Goleszów złożonych zostało 46 wniosków mieszkańców ubiegających się o dofinansowanie wymiany starych źródeł ciepła na nowe, wysokosprawne urządzenia grzewcze. Ostatecznie dotowanych było 17 inwestycji, na które udzielono dofinansowania łącznie w kwocie 48 738,42 zł. Środki na ten cel pochodziły w całości z dochodów własnych Gminy, która, mimo istniejących możliwości, nie wystąpiła z wnioskiem o dotację na ten cel do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Należy podkreślić, że w 2019 roku samorządy lokalne mogą ubiegać się już jedynie o częściowo umarzalną pożyczkę na ten cel, nie mają jednak możliwości wnioskowania o dotację. Jest to m.in. konsekwencja wdrożenia rządowego programu „Czyste Powietrze”.

Biorąc pod uwagę zainteresowanie mieszkańców wymianą starych źródeł ciepła na nowe (bardziej „przyjazne” dla środowiska), a także zważając na obowiązki samorządu lokalnego w zakresie stwarzania najlepszych warunków życia mieszkańcom, zasadnym wydaje się opracowanie kompleksowego programu wymiany źródeł ciepła w gminie. Jednocześnie warto rozważyć możliwości jego finansowania przy udziale środków pochodzących ze źródeł pozabudżetowych.

W 2018 roku Gmina przeprowadziła także wymianę źródeł ciepła w budynkach komunalnych (szerzej zob. część „Gospodarka nieruchomościami”). W przypadku budynków wielorodzinnych (bloków) w Cisownicy inwestycja ta polegała na zainstalowaniu kotłów gazowych w niektórych mieszkaniach. Tylko w części rozwiązał on problem, nadal bowiem konieczna jest instalacja kotłów gazowych w pozostałych mieszkaniach. Należy rozważyć, czy w budynkach wielorodzinnych, w których nie podjęto jeszcze tego typu prac, nie byłoby

zasadnym zamontowanie jednego (dużego) pieca zapewniającego ciepło we wszystkich mieszkaniach.

W odniesieniu do kwestii dbałości o jakość powietrza znaczenie może mieć termomodernizacja budynków mieszkalnych. Gmina nie przygotowała i nie wdrożyła żadnego programu dotacji celowych na pokrycie kosztów tego typu inwestycji, podobnie jak nie dotuje kosztów instalacji urządzeń umożliwiających korzystanie z odnawialnych źródeł energii. Mieszkańcy we własnym zakresie i na własny koszt przeprowadzali tego typu inwestycje. Z kolei w odniesieniu do obiektów komunalnych nie przeprowadzono w 2018 roku żadnych prac termoizolacyjnych, ani związanych z wykorzystaniem OZE.

Ważne w obszarze dbałości o dobrą jakość powietrza jest unieszkodliwianie azbestu. W 2017 roku Rada Gminy przyjęła Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Goleszów na lata 2017-2032. Obejmuje on m.in. inwentaryzację tych wyrobów, zgodnie z którą w gminie zabudowanych było ok. 800 ton wyrobów azbestowych. W 2018 roku Gmina Goleszów udzieliła dofinansowania właścicielom nieruchomości, którzy zdecydowali się na jego usunięcie i unieszkodliwienie. Łącznie usunięto 30,84 ton wyrobów azbestowych za kwotę 21 332,00 zł. Zasadne wydaje się, by w kolejnych latach Gmina występowała do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach o dotację na ten cel. Takie postępowanie może być bardziej racjonalne niż wydatkowanie środków własnych.

MELIORACJE

Jednym z największych wyzwań stojących przed Gminą Goleszów jest realizacja zadań z zakresu melioracji. W tym obszarze w 2018 roku podejmowano działania związane m.in. z bieżącym usuwaniem usterek w ciągach melioracyjnych. Bezpośrednio zajmuje się tym Gminna Spółka Wodna, a Gmina dofinansowuje jej działalność. Z kolei przy okazji robót drogowych w Dzięgielowie wykonano regulację rowu melioracyjnego na długości ok. 75 metrów. Biorąc pod uwagę składane przez mieszkańców wnioski, działania te nie zaspokajają wszystkich potrzeb.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

W 2018 roku Gmina prowadziła ewidencję przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych. Na terenie gminy usługi w zakresie ich opróżniania i transportu nieczystości do oczyszczalni ścieków prowadzi trzynaście firm. W ramach realizacji zadań nałożonych przez ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach pracownicy Referatu Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Goleszów w 2018 roku skontrolowali częstotliwość opróżniania zbiorników bezodpływowych w czterdziestu budynkach. Kontrole nie wykazały istotnych nieprawidłowości oraz naruszeń obowiązujących przepisów.

We wcześniejszych fragmentach niniejszego opracowania zwrócono już uwagę na kwestię rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz występujące w tym zakresie potrzeby. Zagadnienie, które jest ściśle z tym powiązane, dotyczy obowiązujących na terenie gminy stawek opłat za m³ ścieków odbieranych z nieruchomości podłączonych do sieci kanalizacyjnych. Na koniec 2018 roku cena ścieków dla sołectwa Cisownica wynosiła

21,89 zł brutto, a dla sołectwa Puńców 10,94 zł brutto. Stawki te zostały ustalone na podstawie taryf dla zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy Goleszów, zatwierdzonych decyzjami Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej PGW Wody Polskie w Gliwicach z 26 kwietnia i 1 czerwca 2018 roku.

W związku z tak wysokimi stawkami Rada Gminy uchwałą nr 0007.85.2018 z dnia 19 grudnia 2018 roku postanowiła o dopłacie do m³ ścieków w sołectwie Cisownica na poziomie 11,32 zł brutto i uchwałą nr 0007.43.2018 z 28 czerwca 2018 roku o dopłacie do m³ ścieków w Puńcowie w wysokości 0,37 zł brutto. Oznacza to, że ponoszony przez mieszkańców koszt odprowadzenia 1 m³ ścieków do sieci kanalizacyjnej w gminie Goleszów wyniósł na koniec 2018 roku 10,57 zł brutto za m³. Należy podkreślić, że w ostatnich kilku latach odnotowywany był ciągły wzrost opłat związanych z korzystaniem z sieci kanalizacyjnej. Biorąc pod uwagę dane z przywołanych wyżej taryfy, w kolejnych latach należy spodziewać się dalszych podwyżek cen.

GOSPODARKA ODPADAMI

Na terenie gminy Goleszów funkcjonuje system zbiórki i zagospodarowania odpadów komunalnych, polegający na ich odbiorze z zamieszkałych i niezamieszkałych nieruchomości. Szczegółowo zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy określa regulamin (tekst jednolity został przyjęty uchwałą Rady Gminy Goleszów nr 0007.13.2018 z dnia 7 marca 2018 roku).

W 2018 roku systemem zbiórki odpadów komunalnych objętych było 11 495 podmiotów. Prawie wszystkie (11 445) segregowały odpady i tylko 50 przekazywało odpady nieposegregowane. Odbiorem odpadów komunalnych zajmował się Zakład Oczyszczania Miasta „Tros-Eko” Sp. z o.o. z siedzibą w Ustroniu, przy ul. Bażantów 17. Ta sama firma prowadziła Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Szczegółowo sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i ich zagospodarowania uregulowany został przepisami uchwały Rady Gminy Goleszów, której tekst jednolity został przyjęty 7 marca 2018 roku (nr uchwały 0007.14.2018).

W 2018 roku pięć firm odbierało odpady z nieruchomości niezamieszkałych położonych na terenie gminy Goleszów. Były to: Z.O.M. „Tros-Eko”, FCC Polska, PU-H „Radan”, New Energy Cieszyn sp. z o.o., Ekoplast Produkt sp. z o.o. Firmy te łącznie wykazały odbiór ponad 400 ton śmieci. Tylko nieco ponad połowę z nich stanowiły odpady segregowane. Pozostałe były odpadami zmieszanyymi.

Łączny ciężar odpadów zebranych w 2018 roku z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Goleszów, wykazanych przez firmę „Tros-Eko”, wyniósł ponad 3 900 ton (Tabela 25). Oznacza to, że średnio jeden mieszkaniec wytwarza w ciągu roku prawie 340 kilogramów odpadów komunalnych (uwzględniając odpady dostarczone do PSZOK-a, ich ciężar przekracza 355 kg). Analiza porównawcza obejmująca kilka ostatnich lat wskazuje, że co roku ich ilość jest większa. Należy przy tym podkreślić, że dane przywołane w poniższej tabeli zostały wygenerowane przez firmę realizującą odbiór odpadów z nieruchomości. Natomiast Gmina Goleszów w 2018 roku nie dysponowała efektywnymi narzędziami kontroli ilości odbieranych odpadów. Dlatego dane firmy wywozowej stanowią jedyne źródło wiedzy w przedmiotowej sprawie.

Tabela 25. Ilość i rodzaj odpadów zebranych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Goleszów w 2018 roku, wykazane przez firmę „Tros-Eko”

Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
Zmieszane odpady komunalne	614,62
Popiół	1914,89
Opakowania z tworzyw sztucznych	372,39
Opakowania ze szkła	312,09
Opakowania z metali	3,50
Opakowania z papieru i tektury	114,39
Odpady ulegające biodegradacji	333,26
Zużyte baterie i akumulatory	0,025
Odpady wielkogabarytowe	212,60
Zużyte opony	10,10
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	9,105
Leki	0,174
Urządzenia zawierające freony	3,495
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych	0,30

Opracowano na podstawie danych Referatu Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w 2018 roku był zlokalizowany w Goleszowie, przy ul. Przemysłowej 12, na terenie firmy „Tros-Eko”. Był on otwarty od poniedziałku do piątku, w godzinach od 8.00 do 16.00 oraz w soboty od godz. 8.00 do godz. 13.00. Do PSZOK-a można było w nielimitowanych ilościach oddawać zebrane selektywnie odpady komunalne, w tym:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte opony,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- nadmiar popiołu,
- chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- przeterminowane leki,
- zużyty olej,
- opakowania po farbach i lakierach,
- opakowania po nawozach sztucznych,
- odpady biodegradowalne,
- odpady budowlane i rozbiórkowe (pochodzące z remontów wykonywanych w budynkach osób fizycznych, nie zawierające odpadów niebezpiecznych, np. azbestu),
- nadmiar papieru, szkła, metalu, tworzyw sztucznych, opakowań wielomateriałowych.

Łącznie do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zostało w 2018 roku oddanych, zgodnie z danymi przekazanymi przez firmę „Tros-Eko”, ponad 180 ton odpadów. Szczegółowe dane dotyczące rodzaju i ilości odpadów przekazanych do PSZOK-a zamieszczone zostały w poniższej tabeli.

Tabela 26. Ilość i rodzaj odpadów przekazanych w 2018 roku przez mieszkańców gminy do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Goleszowie, wykazane przez firmę „Tros-Eko”

Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
Odpady wielkogabarytowe	72,62
Odpady z betony, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	43,224
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	5,099
Opakowania z tworzyw sztucznych	2,382
Zużyte opony	3,051
Opakowania z papieru i tektury	1,67
Opakowania ze szkła	2,391
Opakowania z metali	0,365
Odpady biodegradowalne	15,46
Inne frakcje zbierane w sposób selektywny	25,01
Odpadowa papa	7,67
Urządzenia zawierające freony	1,141
Materiały izolacyjne	0,350
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych	0,201
Baterie i akumulatory	0,06

Opracowano na podstawie danych z Referatu Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska.

Nadal problemem jest zaśmiecanie miejsc publicznych. W 2018 roku na terenie gminy zlokalizowano istnienie 30 dzikich wysypisk. Łącznie zebrano z nich prawie 40 m³ odpadów. Koszt likwidacji dzikich wysypisk wyniósł 3 198,69 zł.

Niestety, sporo śmieci jest wokół ulic, placów, szlaków turystycznych i spacerowych. W sołectwach zorganizowano pięć akcji sprzątania miejsc powszechnie dostępnych, w które zaangażowali się uczniowie szkół podstawowych z wychowawcami oraz mieszkańcy. Gmina dostarczyła rękawice oraz worki na odpady i/lub zapewniła kontener, w którym były one składowane, a także sfinansowała ich odbiór przez firmę „Tros-Eko”. W ten sposób zebrano 67,7 m³ odpadów. Koszt ich odbioru wyniósł 8 682,39 zł.

EDUKACJA EKOLOGICZNA

Ważną rolę w realizacji polityki proekologicznej Gminy Goleszów odgrywają mieszkańcy. Ich zachowania, nawyki i podejmowane działania bezpośrednio przekładają się na jakość środowiska naturalnego. Dlatego istotne jest, by permanentnie kształtować świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska. Związana z tym edukacja ekologiczna stanowi moduł uzupełniający wielowymiarową działalność Gminy na rzecz tworzenia otoczenia przyjaznego człowiekowi. W tym zakresie w 2018 roku skierowano do mieszkańców ulotki dotyczące korzyści płynących z segregacji odpadów i niebezpieczeństw związanych ze spalaniem śmieci w piecach węglowych.

Z kolei w październiku i listopadzie w przedszkolach oraz szkołach podstawowych odbyły się zajęcia edukacyjne z zakresu prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi. W ich trakcie poruszana była problematyka wytwarzania śmieci oraz sposoby

ograniczania ich ilości w życiu codziennym człowieka. Uczestnikom zajęć zostały przypomniane kolory worków na śmieci oraz zasady segregacji obowiązujące w Gminie Goleszów. Treści te przekazywane były w sposób prosty, obrazowy, dostosowany do wieku uczestników warsztatów. Oprócz wyniesionej wiedzy i umiejętności praktycznych, dzieci otrzymały, w zależności od zajęć, torby ekologiczne, drewniane zwierzątka, czy kosze do segregacji śmieci w salach lekcyjnych. Gmina Goleszów ufundowała także nagrody dla laureatów XIV Gminnego Konkursu Matematyczno-Ekologicznego, który odbył się 20 kwietnia w Szkole Podstawowej w Cisownicy.

Oprócz tego, w „Panoramie Goleszowskiej” oraz na stronie internetowej Gminy publikowano artykuły dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami i prawidłowej ich segregacji, jak również teksty poświęcone ochronie powietrza. Pracownicy Urzędu Gminy przeprowadzali także kontrole palenisk w budynkach mieszkalnych, których celem – poza stwierdzeniem korzystania z paliw odpowiedniej jakości – było wskazywanie zagrożeń wynikających ze spalania odpadów.

INNE DZIAŁANIA

W 2018 roku Urząd Gminy Goleszów przeprowadził 310 postępowań dotyczących wycinki drzew. 270 z nich zostało zgłoszonych przez mieszkańców. Po przeprowadzeniu pomiarów i spisaniu protokołów wydawano zgody na ich usunięcie. Kolejnych 40 postępowań zostało zgłoszonych przez firmy, parafie, Powiatowy Zarząd Dróg Publicznych w Cieszynie czy Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. W tym przypadku, po spisaniu protokołów, wydano decyzje administracyjne.

Gmina prowadziła także postępowania w zakresie zbierania, transportu i utylizacji zwłok zwierząt (sarny, zające, kuny). W okresie objętym niniejszym Raportem odnotowano 26 tego typu przypadków. Oprócz tego, kilkanaście bezdomnych psów zostało przekazanych do schroniska, zaś kilka kotów zostało poddanych sterylizacji. Działania te podejmowano zgodnie z przepisami obowiązującymi na terenie gminy Goleszów, w tym z Programem opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Został on przyjęty uchwałą Rady Gminy Goleszów nr 0007.12.2018 z dnia 7 marca 2018 roku.

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Rada Gminy Goleszów uchwaliła 30 września 2015 roku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleszów (nr uchwały 0007.59.2015). Dokument ten określa w sposób ogólny politykę przestrzenną i lokalne zasady zagospodarowania, a jednocześnie wskazuje przestrzenne i gospodarcze perspektywy rozwoju gminy. We wrześniu i grudniu 2015 roku podjętych zostało przez Radę Gminy łącznie sześć uchwał dotyczących przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Niżej zostaną wymienione uchwały ze wskazaniem zaawansowania prac planistycznych na koniec 2018 roku:

- 1) teren górniczy Leszna Górna III (uchwała nr 0007.46.2015 z dnia 9 września 2015 roku). Uchwała została zrealizowana poprzez przyjęcie przez Radę Gminy Goleszów 27 czerwca 2018 roku uchwały nr 0007.41.2018 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu Leszna Górna III. Plan obowiązuje;
- 2) wieś Leszna Górna (uchwała nr 0007.47.2015 z dnia 9 września 2015 roku). W 2018 roku trwały prace planistyczne – doprowadzono je do etapu przed uzgodnieniami z jednostkami określonymi w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- 3) wieś Cisownica (uchwała nr 0007.48.2015 z dnia 9 września 2015 roku). W latach 2016-2018 nie uruchomiono procedury planistycznej;
- 4) wieś Dzięgielów (uchwała nr 0007.49.2015 z dnia 9 września 2015 roku). W 2018 roku prace planistyczne były na etapie końcowym. Wystąpiono z wnioskiem do Marszałka Województwa Śląskiego o odrolnienie gruntów;
- 5) wieś Goleszów (uchwała nr 0007.50.2015 z dnia 9 września 2015 roku). W 2018 roku prace planistyczne doprowadzono do etapu końcowego;
- 6) wieś Bażanowice (uchwała nr 0007.82.2015 z dnia 30 grudnia 2015 roku). Uchwałę zrealizowano w części B w 2017 roku (uchwała nr 0007.43.2017 z 20 września 2017 roku). Część A planu jest rozpatrywana przez Naczelny Sąd Administracyjny w związku z negatywną opinią Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Prace nad przygotowaniem ostatecznej wersji planu zagospodarowania przestrzennego zazwyczaj trwają długo i wiążą się z koniecznością zagwarantowania przez samorząd terytorialny środków finansowych na ich opracowanie. Wartości zamówień dotyczących opracowywania poszczególnych planów zagospodarowania przestrzennego były następujące:

- 1) teren górniczy Leszna Górna III – 42 688,00 zł brutto (powierzchnia planu: 203 ha),
- 2) wieś Leszna Górna – wartość: 129 150,00 zł brutto (powierzchnia planu: 775 ha),
- 3) wieś Cisownica – szacunkowa wartość: od 130 000,00 do 160 000,00 zł brutto (powierzchnia planu: 958 ha; realizację planuje się na lata 2019-2021),
- 4) wieś Dzięgielów – 120 540,00 zł brutto (powierzchnia planu: 817 ha; wyłożenie planu powinno nastąpić w pierwszej połowie 2019 roku),
- 5) Goleszów etap I – 55 965,00 zł brutto (powierzchnia planu: 95 ha),
- 6) wieś Bażanowice – wartość: 138 375 zł brutto (powierzchnia planu: 120 ha).

Oczekiwania społeczne związane z planami zagospodarowania przestrzennego są duże. Jest to materia, w ramach której nie jest możliwe stuprocentowe zaspokojenie wszystkich wniosków i żądań. Dotychczas opracowywanie następowało sukcesywnie, według przyjętej kilka lat wcześniej zasady zastępowania planów najstarszych i najmniej czytelnych (rysunki

w skali 1 : 10 000 zawierają błędy). Za istotną determinantę przystępowania do opracowywania planów uznano także tworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju lokalnych przedsiębiorców oraz firm, które zamierzały rozpocząć działalność na terenie gminy.

OŚWIATA I WYCHOWANIE

Głównym zadaniem oświatowym Gminy jest zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki w przedszkolach, szkołach podstawowych oraz gimnazjum. Wykonywanie zadań organu prowadzącego wymaga właściwej organizacji sieci placówek oświatowych, realizacji funkcji nadzorczych, jak i roli służebnej, związanej ze spełnianiem obowiązków określonych w aktach normatywnych powszechnie obowiązujących, takich jak: Konstytucja RP, ustawy, rozporządzenia oraz akty prawa miejscowego – uchwały rady gminy.

W kontekście charakterystyki problematyki edukacyjnej i związanego z nią funkcjonowania placówek oświatowych na terenie gminy należy zwrócić uwagę na aspekt temporalny przedstawionej niżej analizy. Prezentacja poszczególnych zagadnień będzie w większości opierała się na periodyzacji uwzględniającej kalendarz szkolny, a nie rok budżetowy jednostki samorządu terytorialnego, co wynika ze specyfiki problematyki podjętej w tej części opracowania.

Na terenie gminy w 2018 roku funkcjonowało osiem publicznych placówek oświatowych oraz dwie placówki niepubliczne. Wychowanie przedszkolne realizowane było przez przedszkole publiczne, dwa punkty przedszkolne oraz trzy oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych. Obowiązek szkolny realizowany był w czterech szkołach podstawowych i w gimnazjum. Poszczególne placówki wyposażone są w: sale lekcyjne urządzone adekwatnie do realizowanych w nich zajęć, bibliotekę szkolną, świetlicę szkolną, salę gimnastyczną, pracownię komputerową, stołówkę, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (boiska, place zabaw itp.). Dodatkowo, w Szkole Podstawowej w Cisownicy funkcjonuje basen szkolny.

Tabela 27. Placówki oświatowe na terenie gminy Goleszów

Placówka	Status
Przedszkole Publiczne w Goleszowie z oddziałami zamiejscowymi w Bażanowicach, Cisownicy i Dzięgielowie	placówka publiczna
Punkt Przedszkolny w Puńcowie przy Szkole Podstawowej w Dzięgielowie	placówka publiczna
Punkt Przedszkolny „Wesołe Pszczółki” w Puńcowie	placówka publiczna
Szkoła Podstawowa im. Pawła Stalmacha w Bażanowicach	placówka publiczna
Szkoła Podstawowa im. Jury Gajdzicy w Cisownicy z oddziałami przedszkolnymi w Goleszowie Równi	placówka publiczna
Szkoła Podstawowa w Dzięgielowie	placówka publiczna
Szkoła Podstawowa w Goleszowie ze Szkołą Filialną i oddziałem przedszkolnym w Kisielowie	placówka publiczna
Gimnazjum w Goleszowie	placówka publiczna
Niepubliczne Przedszkole Twórcze „To Tu” w Goleszowie	placówka niepubliczna
Przedszkole Niepubliczne „Ocean Marzeń” w Kozakowicach Górnych	placówka niepubliczna

Opracowanie własne.

Łącznie w szkołach na terenie gminy naukę w roku szkolnym 2018/2019 rozpoczęło prawie dziewięćset uczniów. W roku szkolnym 2017/2018 odnotowano wzrost liczby uczniów w szkołach podstawowych, co wiązało się z wejściem w życie reformy systemu oświaty, której istotnym elementem był powrót do ośmioletniej szkoły podstawowej. Towarzyszył temu spadek liczby uczniów „wygaszanego” gimnazjum. W kolejnym roku szkolnym opisany efekt jest jeszcze bardziej widoczny.

Pod względem liczby uczniów największą spośród szkół podstawowych jest placówka w Goleszowie. Obwód tej szkoły jest zgodny z granicami administracyjnymi sołectw: Goleszów Dolny, Goleszów Górny, Godziszów, Kisielów i Kozakowice.

Tabela 28. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Goleszowie

Klasy	Rok szkolny				
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
I	50	54	16	40	43
II	45	51	55	17	44
III	21	44	52	55	19
IV	54	37	52	63	67
V	42	51	37	48	62
VI	41	41	50	37	50
VII	-	-	-	49	36
VIII	-	-	-	-	50
Razem	253	278	262	309	371

Opracowano na podstawie danych Inspektora ds. Oświaty.

Częścią Szkoły Podstawowej w Goleszowie jest także filia w Kisielowie. Kształcenie w tej placówce obejmuje wyłącznie klasy od pierwszej do trzeciej. Później dzieci mają możliwość kontynuowania nauki w Szkole Podstawowej w Goleszowie. W murach kisielowskiej filii Szkoły Podstawowej w Goleszowie w roku szkolnym 2018/2019 naukę rozpoczęło lub kontynuowało łącznie 18 dzieci. Ewidentnie w ostatnich latach zaznacza się tendencja zniżkowa, jeśli chodzi o liczbę uczniów w tej placówce. Jest to istotny wskaźnik w kontekście planowania przyszłej sieci szkół w gminie.

Tabela 29. Liczba uczniów w Szkole Filialnej w Kisielowie

Klasy	Rok szkolny				
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
I	11	12	0	12	10
II	11	11	11	0	8
III	13	9	12	13	0
Razem	35	32	23	25	18

Opracowano na podstawie danych Inspektora ds. Oświaty.

Szkoły podstawowe w Dzięgielowie i Cisownicy są podobne co do liczby uczniów. Obwód pierwszej z wymienionych placówek jest zgodny z granicami administracyjnymi sołectw: Dzięgielów, Leszna Górna i Puńców, zaś obwód drugiej ze szkół obejmuje sołectwa: Cisownica i Goleszów Równia.

Tabela 30. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Dziegielowie

Klasy	Rok szkolny				
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
I	19	26	19	20	25
II	27	19	26	21	20
III	16	28	21	26	22
IV	19	13	27	20	26
V	20	18	13	26	22
VI	17	20	18	11	29
VII	-	-	-	18	12
VIII	-	-	-	-	19
Razem	118	124	124	142	175

Opracowano na podstawie danych Inspektora ds. Oświaty.

Tabela 31. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Cisownicy

Klasy	Rok szkolny				
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
I	30	29	9	23	24
II	14	28	29	8	25
III	19	14	28	32	7
IV	22	18	13	29	36
V	19	22	16	14	28
VI	21	18	18	16	14
VII	-	-	-	19	17
VIII	-	-	-	-	19
Razem	125	129	113	141	170

Opracowano na podstawie danych Inspektora ds. Oświaty.

Najmniej uczniów realizuje obowiązek szkolny na poziomie podstawowym w szkole w Bażanowicach. Trzeba wszakże podkreślić, że w placówce tej nie zaznacza się jednoznaczna tendencja spadku liczby uczniów. Jest to więc sytuacja odmienna niż ta, która występuje w placówce filialnej w Kisielowie. Obwód tej szkoły jest zgodny z granicami administracyjnymi tylko jednego sołectwa – Bażanowic.

Tabela 32. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Bażanowicach

Klasy	Rok szkolny				
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
I	22	11	8	11	9
II	0	22	10	8	11
III	10	0	24	11	10
IV	10	11	0	25	8
V	9	12	11	0	23
VI	8	8	14	11	0
VII	-	-	-	13	12
VIII	-	-	-	-	13
Razem	59	64	67	79	86

Opracowano na podstawie danych Inspektora ds. Oświaty.

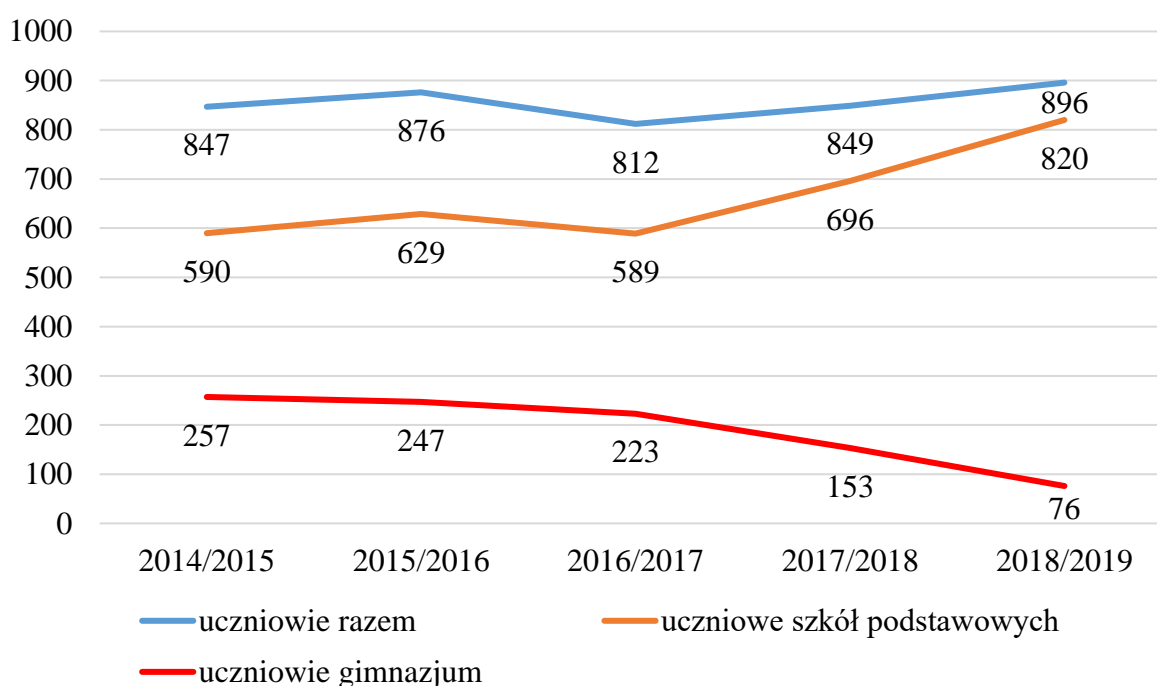
We wrześniu 2018 roku w Gimnazjum w Goleszowie naukę rozpoczął ostatni rocznik (klasa III). Po zakończeniu roku szkolnego 2018/2019 szkoła ta przestanie istnieć, co jest pokłosiem opisanej wyżej reformy systemu oświaty. W latach wcześniejszych w placówce tej uczyło się po ok. 220-250 młodych mieszkańców gminy.

Tabela 33. Liczba uczniów Gimnazjum w Goleszowie

Klasy	Rok szkolny				
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
I	83	78	75	-	-
II	90	76	77	75	-
III	84	93	71	78	76
Razem	257	247	223	153	76

Opracowano na podstawie danych Inspektora ds. Oświaty.

Dynamikę zmian liczby uczniów uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjum na terenie gminy Goleszów od roku szkolnego 2014/2015 do roku szkolnego 2018/2019 zobrazowano na Wykresie 8. Wzrost liczby uczniów, który nastąpił w ostatnim roku szkolnym, jest związany z faktem, że szkoły podstawowe są już ośmioklasowe, a jednocześnie naukę w gimnazjum kontynuuje ostatni rocznik (klasa III). W kolejnym roku szkolnym należy spodziewać się spadku łącznej liczby uczniów w szkołach podstawowych na terenie gminy (najprawdopodobniej o kilkadziesiąt osób).

Wykres 8. Dynamika zmian liczby uczniów uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjum na terenie gminy Goleszów

Opracowano na podstawie danych Inspektora ds. Oświaty.

Co roku ok. 400 dzieci uczęszcza do przedszkoli, które funkcjonują na terenie gminy Goleszów. Po ukończeniu przedszkola w zdecydowanej większości rozpoczynają one naukę

w prowadzonych przez Gminę Goleszów szkołach podstawowych. Najwięcej dzieci uczęszcza do Przedszkola Publicznego w Goleszowie. W zamieszczonej niżej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące ilości dzieci w Przedszkolu Publicznym w Goleszowie na przestrzeni ostatnich pięciu lat szkolnych, z uwzględnieniem podziału na dzieci uczęszczające do przedszkola w Goleszowie oraz do oddziałów zamiejscowych w Bażanowicach, Cisownicy i Dzięgielowie.

Tabela 34. Liczba dzieci uczęszczających do Przedszkola Publicznego w Goleszowie

Klasy	Rok szkolny				
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Goleszów					
„0”	17	5	36	32	37
< „0”	86	96	81	89	84
Razem	103	101	117	121	121
Bażanowice					
„0”	4	4	5	9	13
< „0”	39	36	32	32	28
Razem	43	40	37	41	41
Cisownica					
„0”	7	6	13	9	7
< „0”	31	30	31	32	38
Razem	38	36	44	41	45
Dzięgielów					
„0”	9	5	8	15	13
< „0”	40	44	42	35	36
Razem	49	49	50	50	49

Opracowano na podstawie danych Inspektora ds. Oświaty.

W budynku dawnej szkoły podstawowej w Puńcowie działają od roku szkolnego 2015/2016 dwa punkty przedszkolne (wcześniej był jeden). Pod względem organizacyjnym są one włączone do Szkoły Podstawowej w Dzięgielowie. W ciągu ostatnich kilku lat odnotowywano wzrost liczby dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego w Puńcowie. W roku szkolnym 2017/2018 ich liczba przekroczyła 40.

Tabela 35. Liczba dzieci uczęszczających do Punktów Przedszkolnych w Puńcowie

Klasy	Rok szkolny				
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Punkt Przedszkolny					
„0”	-	-	-	-	-
< „0”	25	21	25	22	18
Razem	25	21	25	22	18
Punkt Przedszkolny „Wesołe Pszczółki”					
„0”	-	11	13	23	22
< „0”	-	-	-	-	-
Razem	-	11	13	23	22

Opracowano na podstawie danych Inspektora ds. Oświaty.

Część dzieci z terenu gminy uczęszcza do oddziałów przedszkolnych funkcjonujących przy szkołach podstawowych. Goleszowska szkoła prowadzi taki oddział w Kisielowie. Z kolei przy Szkole Podstawowej w Cisownicy funkcjonują oddziały przedszkolne w Goleszowie Równi. W oddziale w Kisielowie od kilku lat liczba dzieci utrzymuje się mniej więcej na podobnym poziomie, z kolei w placówce w Goleszowie Równi nastąpił w roku szkolnym 2017/2018 istotny wzrost liczby dzieci, który utrzymał się w roku kolejnym (Tabela 36). Obydwie placówki funkcjonują w trybie pięciogodzinnym (Kisielów od godz. 7.30 do godz. 12.30, Goleszów Równia od godz. 8.00 do godz. 13.00). Może to mieć istotny wpływ na liczbę uczęszczających do nich dzieci. Warto by przeprowadzić analizę, jak ewentualne wydłużenie czasu ich otwarcia wpłynęłoby na zmianę liczby dzieci korzystających z oferowanego przez nie wychowania przedszkolnego.

Tabela 36. Liczba dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych funkcjonujących przy szkołach podstawowych w Goleszowie i Cisownicy

Klasy	Rok szkolny				
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Oddział przedszkolny w SP Goleszów – Filia w Kisielowie					
„0”	26	-	-	17	15
< „0”	-	17	17	-	-
Razem	26	17	17	17	15
Oddział przedszkolny w Goleszowie Równi, działający przy SP Cisownica					
„0”	9	10	10	9	11
< „0”	15	14	14	26	24
Razem	24	24	24	35	35

Opracowano na podstawie danych Inspektora ds. Oświaty.

W gminie Goleszów funkcjonują dwa przedszkola, których nie prowadzi jednostka samorządu terytorialnego: Niepubliczne Przedszkole Twórcze „To Tu” w Goleszowie oraz Przedszkole Niepubliczne „Ocean Marzeń” w Kozakowicach Górnych. Łącznie uczęszcza do nich ponad 60 dzieci, przy czym w goleszowskiej placówce trzy lata temu nastąpił znaczny wzrost liczby wychowanków, który utrzymuje się na względnie stałym poziomie, podczas gdy w przedszkolu w Kozakowicach Górnych liczba dzieci permanentnie spada. W odniesieniu do tej drugiej placówki zgłaszane były w 2018 roku i latach wcześniejszych zastrzeżenia ze strony części rodziców. Dotyczyły one sposobu realizacji obowiązków wychowawczych. Gmina w tej sprawie podjęła jedynie drobne działania wyjaśniające.

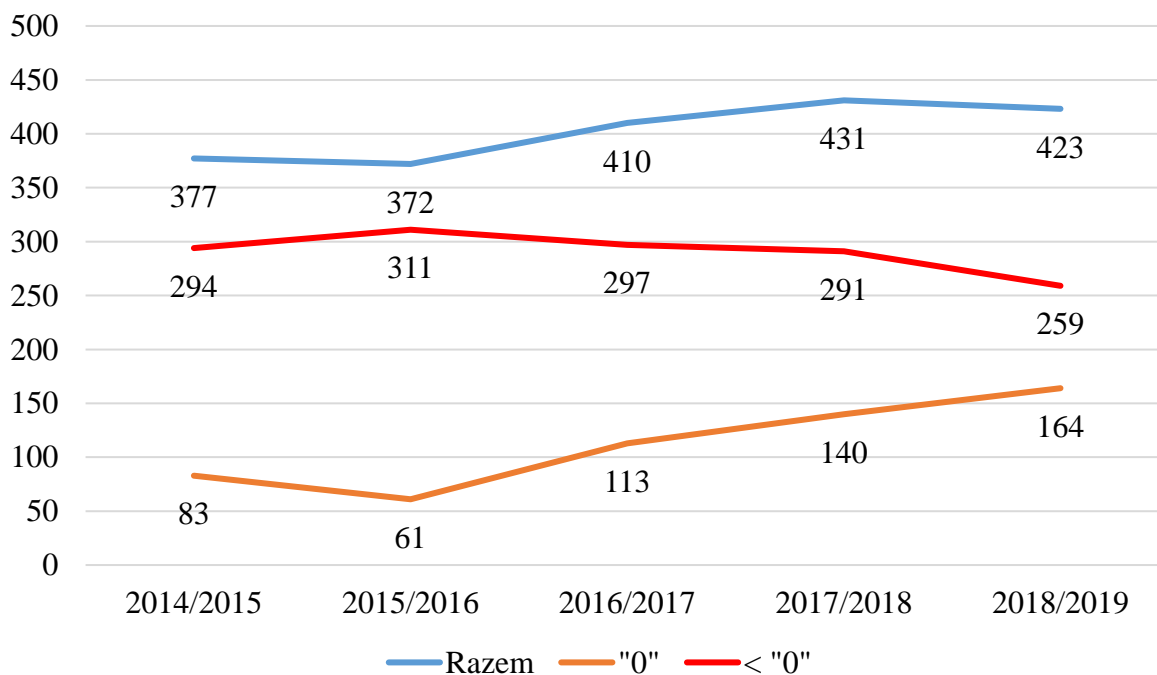
Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych wskazuje, że podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego, które prowadzą przedszkola, mają prawo do dotacji z budżetu gminy na każde dziecko. W związku z tym Rada Gminy Goleszów podjęła w dniu 24 stycznia 2018 roku uchwałę nr 0007.5.2018 w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu Gminy Goleszów dla niepublicznych przedszkoli oraz trybu przeprowadzenia kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania. Dotacja wynosi 75% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli. Na początku 2018 roku była to stawka 682,62 zł na dziecko. W trakcie roku dokonywano wymaganej przepisami ustawy aktualizacji podstawowej kwoty dotacji. Od maja 2018 roku wynosiła ona 682,70 zł, a od listopada 2018 roku – 706,03 zł.

Tabela 37. Liczba dzieci uczęszczających do niepublicznych przedszkoli na terenie gminy Goleszów

Klasy	Rok szkolny				
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Niepubliczne Przedszkole Twórcze „To Tu”					
„0”	9	11	16	16	36
< „0”	30	32	42	43	20
Razem	39	43	58	59	56
Niepubliczne Przedszkole „Ocean Marzeń”					
„0”	2	9	12	10	10
< „0”	28	21	13	12	11
Razem	30	30	25	22	21

Opracowano na podstawie danych Inspektora ds. Oświaty.

Dynamikę zmian liczby dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego na terenie gminy Goleszów przedstawiono na Wykresie 9. Uwzględniono przy tym podział na wychowanków placówek publicznych i niepublicznych. Przede wszystkim można zauważyć, że od trzech lat liczba dzieci w przedszkolach działających na terenie gminy utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie. Z kolei w rozbiciu na dzieci uczęszczające do klasy „0” oraz młodsze wyraźnie zaznacza się wzrost liczby wychowanków najstarszego rocznika i spadek liczby dzieci młodszych.

Wykres 9. Dynamika zmian liczby dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego na terenie gminy Goleszów

Opracowano na podstawie danych Inspektora ds. Oświaty.

Warto zwrócić uwagę na to, że liczba dzieci kończących „0” jest wyższa od liczby dzieci, które od nowego roku szkolnego rozpoczynają naukę w klasie pierwszej szkół

podstawowych w gminie Goleszów. Świadczy to o tym, że część wychowanków przedszkoli działających w gminie nie korzysta z oferty edukacyjnej miejscowych szkół, realizując obowiązek szkolny w ościennych gminach. W odniesieniu do roku szkolnego, który rozpoczął się 1 września 2018 roku, różnica ta jest szczególnie widoczna, wynosząc ponad 20%.

W 2018 roku w gminnych placówkach oświatowych zatrudnionych było ponad 140 nauczycieli. Jednocześnie w związku z tym, że część z nich pomyślnie przeszło procedury awansowe, wzrosła liczba nauczycieli mianowanych i dyplomowanych. Jest to jeden ze wskaźników świadczących o dobrym przygotowaniu kadry nauczycielskiej do realizacji zadań dydaktycznych i wychowawczych. Powinno to sprzyjać podnoszeniu poziomu nauczania, choć, ze względu na wieloaspektowy charakter procesu dydaktycznego, zależność taka nie jest oczywista. W 2018 roku Gmina wspierała finansowo doksztalcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli. Osiąganie przez nauczycieli kolejnych stopni awansu zawodowego wiąże się m.in. ze wzrostem nakładów na wynagrodzenia, co podnosi ogólne koszty ponoszone przez jednostkę samorządu terytorialnego w zakresie realizacji zadań oświatowych.

Tabela 38. Struktura zatrudnienia nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego w publicznych placówkach oświatowych na terenie gminy Goleszów

Nauczyciele	Rok szkolny				
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
bez stopnia	0	1,00	0	0	0
stażysta	1,22	5,39	4,67	2,67	5,58
kontraktowy	12,36	14,85	18,20	17,71	21,46
mianowany	26,91	27,33	24,94	28,27	26,06
dyplomowany	76,86	76,88	86,55	96,03	89,31
Razem	117,35	125,45	134,36	144,68	142,41

Opracowano na podstawie danych Inspektora ds. Oświaty.

Ilości uczniów w oddziałach są głównym czynnikiem warunkującym koszty kształcenia jednego ucznia. Z pewnym uproszczeniem można przyjąć, że im niższa jest liczba uczniów w oddziale, tym większe są jednostkowe koszty kształcenia należących do niego uczniów (w niektórych przypadkach zależność ta nie jest pełna ze względu na wynikającą z przepisów konieczność dzielenia oddziałów na grupy; dotyczy to przedmiotów, takich jak chociażby: informatyka, języki obce, czy wychowanie fizyczne). Jednocześnie w społeczeństwie popularny jest pogląd, że w mniejszych oddziałach warunki nauki i pracy są bardziej komfortowe. Tymczasem bezspornie do tej pory nie udowodniono większej efektywności kształcenia w małych oddziałach. Pomiędzy rokiem szkolnym 2014/2015 a 2017/2018 średnia wielkość oddziałów w przedszkolu publicznym wahała się od ok. 19 do 23 osób, zaś w przypadku oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych współczynnik ten charakteryzowała znaczna meandryczność. W roku 2014/2015 jego wartość wynosiła nieco poniżej 16, w kolejnych dwóch latach wzrosła odpowiednio do ok. 21 i 22, by w roku szkolnym 2017/2018 ulec zmniejszeniu ponownie do 16. W przypadku oddziałów w szkołach podstawowych (od klasy pierwszej do siódmej) średnia ich wielkość utrzymuje się na względnie jednakowym poziomie (17-18), choć pomiędzy poszczególnymi placówkami

oświatowymi występują istotne różnice. W przypadku gimnazjum opisywany wskaźnik wahał się od ok. 19 do 21.

Wskaźnikiem dobrze obrazującym koszty związane z organizacją nauczania w szkołach, jak również wychowania w przedszkolach, jest liczba uczniów i wychowanków przedszkoli przypadających na jeden nauczycielski etat przeliczeniowy. W przypadku wychowania przedszkolnego w gminie Goleszów kształtuje się on na bardzo niskim poziomie, przyjmując wartość ok. 9. W szkołach jest on jeszcze niższy i wynosi ok. 7. Dodatkowo, od pięciu lat jego wartość permanentnie spada.

Ważnym aspektem związanym z realizacją przez Gminę zadań oświatowych jest dowożenie uczniów do szkół. W roku szkolnym 2017/2018 transportem zorganizowanym przez Gminę i na jej koszt dowożonych do placówek oświatowych w Goleszowie, Dziegielowie i Cisownicy było 169 uczniów. Uczniowie niepełnosprawni (34 osoby) z terenu gminy dowożeni byli do specjalistycznych placówek oświatowych w Cieszynie i Ustroniu. W 31 przypadkach dowóz realizowany był w ramach usługi zleconej przez Gminę, a w 3 przypadkach uczniowie byli dowożeni do placówek oświatowych przez rodziców w ramach umowy zawartej z Wójtem Gminy Goleszów. Na początku roku szkolnego 2018/2019 liczba uczniów niepełnosprawnych, którym Gmina zapewniała dowóz do placówek oświatowych, utrzymał się na niezmiennym poziomie. Z kolei uczniów, którym transport zapewniali ich rodzice w ramach umowy zawartej z Wójtem Gminy, było 4.

W 2018 roku Gmina Goleszów – podobnie jak w latach poprzednich – otrzymała dotację celową z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego. Ważną część dochodów na funkcjonowanie oświaty w gminie stanowiła również subwencja na realizację zadań oświatowych. Zasady przyznawania subwencji oświatowej oraz algorytm jej podziału ustala minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w drodze rozporządzenia. W akcie tym, zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustala się reguły podziału środków finansowych, opierając się na trzech ogólnych zasadach. Subwencja dla poszczególnych samorządów musi uwzględniać: 1) typy oraz rodzaje szkół i placówek prowadzonych przez te jednostki, 2) stopnie awansu zawodowego nauczycieli, 3) liczbę uczniów w szkołach i placówkach.

Oprócz wyżej wskazanych źródeł dochodów, w 2018 roku Gmina otrzymała dotację celową na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe. Gmina uczestniczyła także w realizacji następujących programów i projektów finansowanych ze środków zewnętrznych:

- 1) rządowy projekt „Aktywna tablica”,
- 2) finansowany z budżetu państwa program „Wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej”,
- 3) Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa,
- 4) program dotyczący rozwoju zajęć korekcyjno-kompensacyjnych,
- 5) Wyprawka szkolna – dofinansowanie na zakup podręczników do kształcenia ogólnego, specjalnego lub zawodowego dla uczniów niepełnosprawnych.

W 2018 roku Gmina Goleszów podejmowała działania na rzecz finansowego wsparcia kosztów kształcenia młodocianych pracowników. Byli oni zatrudniani w zakładach pracy na terenie gminy Goleszów i gmin ościennych.

We wszystkich prowadzonych przez samorząd placówkach oświatowych na terenie gminy Goleszów realizowane były w 2018 roku prace remontowe, wynikające z potrzeb bieżących. Ich łączny koszt nieznacznie przekroczył kwotę 160 tys. zł. Z kolei wydatki majątkowe związane były z zakupami i montażami pieców centralnego ogrzewania w dzięgielowskim oddziale zamiejscowym Przedszkola Publicznego w Goleszowie i w budynku punktów przedszkolnych w Puńcowie. Wydatki majątkowe wyniosły 28 tys. zł. Potrzeby w tym zakresie są o wiele większe. Dotyczą one m.in. wykonania prac związanych z realizacją zaleceń przeciwpożarowych, a także generalnej poprawy stanu budynków placówek oświatowych.

Obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną publicznych placówek oświatowych w gminie zapewnia Centrum Usług Wspólnych. Zakres obowiązków tej gminnej jednostki organizacyjnej określa uchwała Rady Gminy Goleszów nr 0007.35.2016 z dnia 29 czerwca 2016 roku w sprawie określenia jednostki obsługującej i jednostek obsługiwanych oraz zakresu obowiązków powierzonych jednostce obsługującej w ramach wspólnej obsługi.

W 2018 roku w gminie nie funkcjonował system stypendialny, który obejmowałby najzdolniejszych uczniów. Warto rozważyć jego ustanowienie. Mógłby on być elementem wsparcia dla młodych ludzi rozwijających swoje zdolności w różnych obszarach wiedzy.

Pożądane wydaje się również powołanie Młodzieżowej Rady Gminy, składającej się z uczniów wszystkich szkół działających na obszarze jednostki samorządu terytorialnego. Dotychczas nie podejmowano prób utworzenia takiej struktury, tymczasem mogłaby ona stać się dla młodych ludzi miejscem zbierania doświadczeń, które być może wykorzystają w przyszłości jako lokalni aktywiści. Jest to jedna z najbardziej prostych, a jednocześnie efektywnych form edukacji obywatelskiej dla dzieci i młodzieży.

Omawiając problematykę szeroko rozumianego wychowania dzieci i młodzieży, należy zwrócić uwagę na problem, który w 2018 roku stanowił jeden z wątków społecznej dyskusji w gminie Goleszów, zwłaszcza wśród rodziców małych dzieci. Dotyczył on kwestii utworzenia na terenie gminy placówki wychowawczej dla dzieci poniżej trzeciego roku życia. Zagadnienie to warto analizować chociażby w kontekście dostępnych prognoz demograficznych czy przestrzennego rozkładu urodzeń w gminie w ostatnich kilku latach. Okazuje się, że utworzenie takiej placówki nie musi wcale doprowadzić do rozwiązania istniejącego problemu. Jej lokalizacja może bowiem stać się przedmiotem sporu pomiędzy mieszkańcami różnych sołectw. Wydaje się, że w tej chwili optymalnym scenariuszem dla samorządu lokalnego byłoby pojawienie się prywatnego podmiotu zainteresowanego otwarciem żłobka na terenie gminy.

POMOC SPOŁECZNA, RODZINA I PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

POMOC SPOŁECZNA I WSPARCIE DLA RODZIN

W gminie Goleszów obowiązuje Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, stanowiąca podstawę prowadzenia racjonalnej lokalnej polityki społecznej. Określa ona cele i działania, których wdrażanie w znaczny sposób przyczynia się do rozwiązania, bądź złagodzenia wielu problemów społecznych. Głównymi celami określonymi w strategii są: przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom, wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży, utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym, podniesienie poziomu bezpieczeństwa w gminie, rozwój kapitału społecznego i ludzkiego. Realizacja zadań objętych strategią pozwala na opracowywanie stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które przyczyniają się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Podjęmowane działania mieszczą się w obrębie zadań statutowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goleszowie, a także celów określonych w gminnych programach: przeciwdziałania przemocy, wspierania rodziny, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a także przeciwdziałania narkomanii. Realizacja tych programów polega m.in. na: udzielaniu pomocy finansowej i rzeczowej przez GOPS osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej (świadczenia pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, świadczenia funduszu alimentacyjnego), podejmowaniu współpracy z organizacjami pozarządowymi w celu zapewniania miejsc w schroniskach i noclegowniach dla osób bezdomnych, podejmowaniu współpracy z innymi podmiotami w zakresie minimalizacji skutków bezrobocia (umożliwienie odbycia stażu, szkolenia dla bezrobotnych), organizowaniu pomocy charytatywnej (m.in. współpraca z gminą partnerską z Reiskirchen), przygotowywaniu odzieży i paczek z okazji Świąt Bożego Narodzenia dla dzieci niepełnosprawnych, rodzin wielodzietnych oraz osób samotnych, wspieraniu rodzin poprzez pracę socjalną, opiekę nad osobami niepełnosprawnymi i chorymi (świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, a także zapewnieniu miejsc w placówkach całodobowych – domach pomocy społecznej), czy zabezpieczeniu potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich (pomoc w formie dożywiania w placówkach oświatowych, organizowanie zajęć umożliwiających dostęp do alternatywnych form spędzania czasu wolnego).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goleszowie, wypełniając funkcje i zadania wynikające ze Statutu oraz innych, obowiązujących aktów prawnych, zobowiązany jest diagnozować obszary pomocy społecznej, stanowiące integralną część polityki społecznej gminy. Funkcja diagnostyczna polega na bieżącym i stałym rozpoznawaniu potrzeb indywidualnych, grupowych i środowiskowych, a także wykazywaniu skali ich występowania. Jednym z narzędzi służących planowaniu działań z zakresu budowania systemu wsparcia i pomocy społecznej jest ocena zasobów pomocy społecznej. W 2018 roku działalność GOPS koncentrowała się m.in. na doskonaleniu systemu wsparcia i pomocy społecznej, który w założeniach ma nie tylko umożliwić zachowanie godności ludzkiej przy zaspakajaniu niezbędnych i uzasadnionych potrzeb mieszkańców gminy, ale przede wszystkim kreować niezbędne warunki do wyrównania szans rozwoju i integracji osób objętych pomocą społeczną.

Społeczne oczekiwania w 2018 roku dotyczyły, podobnie jak w latach poprzednich, zabezpieczenia środków na podstawowe potrzeby socjalno-bytowe, a jednocześnie determinowały konieczność doskonalenia usług socjalnych oraz podnoszenia jakości i dostępności wsparcia.

Rada Gminy Goleszów uchwaliła 25 listopada 2015 roku Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Goleszów na lata 2016-2020 (nr uchwały 0007.72.2015). Zasadniczym celem jego realizacji jest dążenie do ograniczenia skali przemocy domowej na terenie gminy poprzez współdziałanie instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania oraz zwalczania przemocy w rodzinie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej odpowiada za prowadzenie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym organizuje prace Zespołu Interdyscyplinarnego. Wśród jego głównych zadań jest m.in. prowadzenie procedury Niebieskiej Karty. Dążąc do minimalizacji skutków przemocy, zapewnia się rodzinom nią dotkniętym szeroko rozumianą pomoc finansową, a także instytucjonalną. Wśród najważniejszych form pomocy instytucjonalnej jest możliwość korzystania z całonocowego pobytu w Powiatowym Ośrodku Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie, zaś sprawcom przemocy daje się sposobność udziału w programie korekcyjnym.

W 2018 roku prowadzono postępowania w ramach 21 Niebieskich Kart, w tym 15 sporządzonych w okresie objętym niniejszym Raportem. Liczba prowadzonych Niebieskich Kart w okresie ostatnich kilku lat nie wykazuje tendencji wzrostowej.

Wydatki poniesione na realizację programu wyniosły w 2018 roku 15 409,00 zł. Obejmowały one zakup publikacji, koszt szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i pracowników socjalnych, a także środki przekazane na prowadzenie Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie. Szczegółowe sprawozdanie z realizacji programu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej sporządza w pierwszym kwartale każdego roku. Jest ono przedstawiane Radzie Gminy Goleszów. O działaniach podejmowanych w 2018 roku przeczytać można w ostatnim sprawozdaniu, z marca 2019 roku.

Kolejnym dokumentem obowiązującym w okresie objętym Raportem jest Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Goleszów na lata 2018-2020, który został przyjęty uchwałą Rady Gminy Goleszów nr 0007.49.2018 z dnia 27 czerwca 2018 roku. Jego głównymi celami są stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w gminie oraz wspieranie rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci. W ramach podejmowanych działań dąży się do: zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego rodzin i wspomagania ich potencjału rozwojowego oraz podnoszenia ich zdolności opiekuńczo-wychowawczych, wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz organizacji czasu wolnego, opieki nad dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo, poprawy stanu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz zapobiegania uzależnieniom i zjawiskom przemocy.

Wyżej zdefiniowane cele osiągnęte są m.in. dzięki pracy asystenta rodziny. Opieką asystencką w 2018 roku objętych było 14 rodzin. W dążeniu do osiągnięcia zamierzonych efektów wdrożonego programu relewantna jest także aktywność pracowników socjalnych. Podejmowane przez nich działania bezpośrednio w środowisku rodzinnym stanowią ważny

element wsparcia dla rodzin z dysfunkcjami. Nie bez znaczenia jest również aktywność innych podmiotów, w tym głównie placówek oświatowych i podmiotów trzeciego sektora. Dotyczy to zwłaszcza organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. W ramach realizacji programu zlecono prowadzenie placówki wsparcia dziennego przez Środowiskowe Ognisko Wychowawcze dla młodzieży szkolnej. W efekcie przeprowadzonego konkursu ofert zadanie to powierzono Towarzystwu Przyjaciół Dzieci, oddział terenowy w Cieszynie.

W 2018 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej podejmował wiele innych działań na rzecz rodziny. Jednym z nich było korzystanie z instytucji pieczy zastępczej. Dotyczyło to 16 dzieci. W tym zakresie w roku objętym niniejszym Raportem zauważono tendencję wzrostową w stosunku do lat poprzednich.

Szczegółowe dane o realizacji przedmiotowego programu w 2018 roku zawarte są w sprawozdaniu, które zostało Radzie Gminy Goleszów przedstawione w marcu 2019 roku.

Tabela 39. Wybrane dane dotyczące pomocy udzielonej rodzinom w 2018 roku na tle porównawczym (lata 2016-2017)

Rok		
2016	2017	2018
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną (świadczenia pieniężne i niepieniężne, praca socjalna)		
327	328	350
Wydatki (zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe w tym zasiłki celowe specjalne, zasiłki związane ze zdarzeniami losowymi, dożywianie – posiłki i zasiłki na zakup żywności oraz posiłków, schronienie)		
337 040 zł	363 505 zł	364 566 zł
Liczba osób i koszt pobytu w domach pomocy społecznej		
28	33	33
Wydatki (opłata za pobyt w domach pomocy społecznej)		
490 612 zł	678 268 zł	711 838 zł
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego „Rodzina500+”		
901	927	840
Wydatki (świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”)		
5 734 075 zł	7 933 518 zł	7 407 114 zł
Liczba dzieci, którym wypłacono świadczenia „Dobry start”		
0	0	1 541
Wydatki (świadczenie ”Dobry start”)		
0	0	462 300 zł
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych		
527	508	511
Wydatki (świadczenia rodzinne, składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za podopiecznych)		
2 381 145 zł	2 500 907 zł	2 796 279 zł
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń funduszu alimentacyjnego		
47	39	40
Wydatki (fundusz alimentacyjny)		
306 613 zł	261 965 zł	248 500 zł

Opracowano na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wachlarz działań z zakresu pomocy społecznej oraz wsparcia rodziny jest bardzo szeroki. W zamieszczonej wyżej tabeli przedstawiono wybrane dane dotyczące charakteru i skali udzielanej pomocy. Informacje dotyczące roku 2018 przedstawiono na tle danych z lat 2016 i 2017. Dzięki temu można zauważyć nie tylko zmiany zachodzące w inkryminowanych obszarach, ale także uchwycić zaznaczające się trendy w odniesieniu do wybranych zagadnień. Należy m.in. zwrócić uwagę, że rok 2018 był kolejnym, w którym zwiększyła się liczba rodzin objętych pomocą społeczną. Przełożyło się to na wzrost (choć nieznaczny) wydatków finansowych w opisywanym obszarze. O wiele wyższe koszty zostały natomiast poniesione w związku z opłatami za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej. Stało się tak, mimo że liczba osób korzystających z usług DPS-ów nie uległa zwiększeniu.

W 2018 roku spadła w gminie Goleszów liczba rodzin korzystających z „Programu 500+”, co przełożyło się także na obniżenie łącznej kwoty przeznaczonej na to świadczenie. Należy się jednak spodziewać, że zapowiadana przez rządzących zmiana w zakresie dostępności do tego programu od połowy 2019 roku spowoduje zwiększenie liczby rodzin będących jego beneficjentami.

W 2018 roku wdrożony został kolejny program rządowy – „Dobry start”. Obejmuje on jednorazowe wsparcie, w wysokości 300,00 zł, dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. W gminie Goleszów świadczeniem tym objęto ponad półtora tysiąca dzieci i młodzieży.

Mniej więcej na tym samym poziomie, jak w latach poprzednich, utrzymała się w 2018 roku liczba podmiotów korzystających ze świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego. Natomiast kwoty wypłaconych świadczeń uległy zmianie – w przypadku świadczeń rodzinnych nastąpił wzrost związanych z nimi wydatków, a w odniesieniu do funduszu alimentacyjnego odnotowano nieznaczny spadek kosztów.

Dane zamieszczone w tabeli ukazują wieloaspektowość działań podejmowanych w obszarze pomocy społecznej i/lub wspierania rodzin. Nawet uwzględniając fakt, że znaczna część zadań ma charakter zlecony, trzeba podkreślić, że organizacja bieżącej działalności struktury odpowiedzialnej za tę sferę aktywności gminy spoczywa na jednostce samorządu terytorialnego. Różnorodność zagrożeń, na które współcześnie narażone są rodziny, a także fakt wydłużania się życia ludzi wskazują, że obszar polityki społecznej stanowić będzie coraz bardziej istotny aspekt działalności samorządowej na poziomie podstawowym. W tym kontekście gmina powinna podejmować szerokie działania na rzecz tworzenia optymalnych warunków życia m.in. dla seniorów. W 2018 roku na poziomie gminnym nie został wdrożony żaden program polityki senioralnej. Pozytywne zmiany w tym obszarze mogłyby się wiązać np. z powołaniem Gminnej Rady Seniorów, czy tworzeniem w sołectwach klubów seniora.

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

Stan zdrowia mieszkańców warunkowany jest przez szereg czynników. Wśród nich za najważniejszy uznaje się styl życia. W najmniejszym stopniu stan ten determinuje opieka zdrowotna. Samorząd gminny, poprzez tworzenie odpowiednich warunków życia dla mieszkańców, może zatem istotnie wpływać na profilaktykę zdrowotną, chociażby poprzez promocję zdrowego stylu życia.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stanowi, że gmina w zakresie równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej opracowuje, realizuje i dokonuje oceny efektów programów polityki zdrowotnej wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy.

Ważną rolę w działaniach samorządu lokalnego na rzecz profilaktyki zdrowotnej odgrywał Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok, który został przyjęty uchwałą Rady Gminy Goleszów nr 0007.56.2017 z dnia 29 listopada 2017 roku i zmieniony uchwałą nr 0007.30.2018 z dnia 25 kwietnia 2018 roku. Program ten był koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wydatki poniesione na jego realizację w 2018 roku wyniosły 176 395,53 zł. Środki te pochodziły z tzw. korkowego, a więc opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy. Na koniec 2018 roku takim zezwoleniem dysponowały 32 podmioty. Łącznie w roku objętym niniejszym Raportem wydano 39 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym 30 miało charakter jednorazowy. Zakres ilościowy wydanych zezwoleń nie naruszył przepisów uchwały Rady Gminy Goleszów nr 0007.44.2018 z dnia 27 czerwca 2018 roku w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Goleszów. W aspekcie merytorycznym wydane zezwolenia były zgodne również z przepisami uchwały nr 0007.59.2018 z dnia 26 września 2018 roku w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Goleszów miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

W 2018 roku Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uwzględniał następujące cele: zapobieganie powstawaniu problemów związanych z piciem alkoholu i zagrożeń społecznych, udzielanie rodzinom z problemami alkoholowymi pomocy psychospołecznej i prawnej, zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, rozpowszechnianie wiedzy na temat szkodliwości nadmiernego spożywania alkoholu, choroby alkoholowej oraz możliwości uzyskania pomocy.

Cele programu realizowano głównie poprzez działania wśród dzieci i młodzieży. Działania profilaktyczne obejmowały m.in. przeprowadzanie warsztatów i pogadarek dotyczących problematyki uzależnień. Poza tym zorganizowano imprezy i zajęcia sportowe mające na celu promocję alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego. Podejmowano także działania w celu pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym poprzez zapewnienie pomocy psychologa i terapeuty do spraw uzależnień, a także sięgano po procedury związane z rozpoczęciem leczenia odwykowego.

Działaniami sfinansowanymi z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych objętych zostało w 2018 roku ok. 2000 osób, w tym w zakresie warsztatów, pogadarek i imprez promujących alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego ponad 1700 osób, głównie dzieci i młodzieży. Z porad psychologa i terapeuty skorzystało prawie 100 osób, a z 29 osobami uzależnionymi przeprowadzono rozmowy motywujące. W przypadku 3 osób wystąpiono z wnioskami do sądu o skierowanie na leczenie odwykowe, a w odniesieniu do 7 osób złożono do sądu wnioski o przeprowadzenie badań przez biegłych, których celem miało być wydanie opinii w sprawie uzależnienia od alkoholu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z realizacji programu w danym roku sporządza sprawozdanie, które w pierwszym kwartale roku następnego jest przedstawiane Radzie Gminy

Goleszów. W sprawozdaniu za rok 2018 znajdują się szczegółowe informacje dotyczące realizacji programu oraz funkcjonowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Innym programem realizowanym w 2018 roku przez GOPS był Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018. Został on przyjęty przez Radę Gminy Goleszów uchwałą nr 0007.57.2017 z dnia 29 listopada 2017 roku i zmieniony uchwałą nr 0007.7.2018 z dnia 24 stycznia 2018 roku. Program był finansowany ze środków pochodzących z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Łączne nakłady na jego realizację wyniosły 5 500,00 zł.

W ramach zdefiniowanych celów Programu: podejmowano działania profilaktyczne skierowane do grup niskiego ryzyka, zwłaszcza dzieci i młodzieży szkolnej. Obejmowały one akcje informacyjne i edukacyjne w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, a także organizację zajęć promujących zdrowy styl życia, wolny od nałogów. Zachęcano do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, dofinansowano półkolonię, obóz sportowy i obóz młodzieżowy. Zapewniono również dostępność terapeuty do spraw uzależnień.

Ponad 200 osób było beneficjentami działań podejmowanych w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z realizacji programu w danym roku sporządza sprawozdanie, które w pierwszym kwartale roku następnego jest przedstawiane Radzie Gminy Goleszów. W sprawozdaniu za rok 2018 znajdują się szczegółowe informacje dotyczące realizacji programu.

Ważnym elementem działalności profilaktycznej są także oddolne inicjatywy mieszkańców. Wśród nich na szczególną uwagę zasługuje, organizowana co roku przez lokalnych działaczy w Cisownicy, „Biała Sobota”. W trakcie tego wydarzenia mieszkańcy mają możliwość skorzystania z porad lekarskich i pielęgniarskich. W 2018 roku jego uczestnicy otrzymywali także od wiceprzewodniczącej Sejmiku Województwa Śląskiego, Sylwii Cieślak, koperty życia oraz srebrny listek seniora – bądź bezpieczny na drodze. Był to element projektu Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego w ramach kampanii „Śląskie. Dla Seniora”.

Gmina Goleszów nie zarządza żadną instytucją leczniczą. Na terenie gminy funkcjonują natomiast dwa ośrodki zdrowia (w Goleszowie i w Puńcowie) prowadzone w ramach Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, a także prywatne praktyki lekarskie i stomatologiczne. Poza tym w gminie są apteki i punkty apteczne.

BEZPIECZEŃSTWO

Bezpieczeństwo stanowi jedną z podstawowych potrzeb człowieka. W zaproponowanej przez Abrahama Masłowa koncepcji hierarchii potrzeb stanowi drugi z rudymenarnych poziomów, bezpośrednio za potrzebami fizjologicznymi. W systemie gwarantowania bezpieczeństwa na terenie gminy Goleszów kluczowe role odgrywiają Policja i Straż Pożarna.

W odniesieniu do pierwszej z wymienionych instytucji należy podkreślić, że gmina Goleszów leży w obrębie działania Komisariatu Policji w Ustroniu. Zarówno zasięg terytorialny, jak i zakres ludnościowy, który obejmuje on swoją działalnością, jest znaczący. Biorąc pod uwagę turystyczny charakter Ustronia, obowiązki funkcjonariuszy tamtejszego komisariatu ulegają znacznemu rozszerzeniu. W konsekwencji odbija się to negatywnie na poczuciu bezpieczeństwa mieszkańców gminy Goleszów, którzy coraz częściej zgłaszają uwagi na temat zbyt małej obecności policjantów na terenie ich sołectw. Pokłosiem tego była podjęta jeszcze w 2017 roku inicjatywa części mieszkańców Goleszowa, dotycząca przywrócenia posterunku Policji w tej miejscowości. Zabiegi te zakończyły się jednak niepowodzeniem. Gmina, popierając pomysł, nie podjęła spójnych działań na rzecz jego realizacji. Nawet jeśli utworzenie posterunku nie jest możliwe ze względu na okoliczności zewnętrzne, niezależne od Gminy, warto podjąć starania o utworzenie w Goleszowie, działającego przynajmniej okresowo, punktu przyjmowania interesantów przez Policję.

W opinii Policji gmina Goleszów w 2018 roku była obszarem bezpiecznym. Nie do końca pokrywa się to z poczuciem bezpieczeństwa mieszkańców, co wyrażają oni przede wszystkim w trakcie zebrań wiejskich. Jednym z najczęściej pojawiających się w ostatnim czasie wątków są „rajdy” motocyklowe po obszarach polnych i leśnych. W związku z coraz częstszymi incydentami z udziałem „crossowców” mieszkańcy obawiają się swobodnie spacerować po terenach rekreacyjnych. Zwracają także uwagę na zniszczenia, jakie powodują motocykliści. Innym zgłaszanym problemem jest poruszanie się samochodów ciężarowych po drogach, na których obowiązują ograniczenia w ruchu dla tego typu pojazdów. Zwłaszcza na wąskich drogach powoduje to trudności w przemieszczaniu się samochodów osobowych, a jednocześnie niszczy nawierzchnie jezdni, które są nieprzystosowane do wysokich nacisków.

Gmina Goleszów w 2018 roku przekazała na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Policji w Katowicach środki w wysokości 12 500,00 zł. Zostały one przeznaczone na dofinansowanie zakupu radiowozu dla Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie.

Drugi obszar zinstytucjonalizowanej działalności na rzecz bezpieczeństwa, który jest realizowany w gminie Goleszów, związany jest z ochroną przeciwpożarową i przeciwpowodziową. W tym zakresie kluczową rolę odgrywiają straże pożarne. Na terenie gminy działa dziewięć ochotniczych straży pożarnych. Dwie z nich dysponowały w 2018 roku trzema samochodami, a siedem kolejnych miało na wyposażeniu jeden pojazd.

Trzy jednostki są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, co wiąże się z koniecznością spełniania przez nie dodatkowych wymogów organizacyjnych, sprzętowych oraz w zakresie wyszkolenia.

Wszystkie OSP dysponują obiektami. Trzy z nich są własnością jednostek (Kisielów, Kozakowice, Puńców). Pozostałe sześć stanowi własność komunalną Gminy Goleszów (Bażanowice, Cisownica, Dzięgielów, Godziszów, Goleszów, Leszna Górna). Zostały one oddane w użyczenie poszczególnym OSP. Wszystkie strażnice (za wyjątkiem jednej) są

w dobrym i bardzo dobrym stanie, jeśli chodzi o warunki lokalowe i magazynowanie sprzętu. Jedynie obiekt w Lesznej Górnej nie spełnia minimalnych wymagań dla typowej strażnicy. W 2018 roku Gmina nie podjęła jednak żadnych działań na rzecz zmiany istniejącego stanu. Tymczasem modernizacja strażnicy w Lesznej Górnej jest zadaniem, z którego realizacją nie należy zwlekać. W 2018 roku dofinansowano natomiast remonty strażnic w: Bażanowicach, Cisownicy, Dziegielowie i Goleszowie. Ich zakres obejmował prace budowlane i wymianę systemów centralnego ogrzewania.

W 2018 roku na ochronę przeciwpożarową w gminie przeznaczono kwotę ponad 250 tysięcy zł. W Uchwale Budżetowej na 2018 rok zagwarantowano dodatkowo 130 tysięcy zł na zakup lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Bażanowice. Jednakże zadanie to nie zostało zrealizowane, a przywołaną kwotę w trakcie roku budżetowego przesunięto na inne cele, niezwiązane z ochroną przeciwpożarową.

Na terenie gminy zanotowano w 2018 roku 202 zdarzenia (19 pożarów, 171 miejscowych zagrożeń, 12 alarmów fałszywych). Dane statystyczne na tle porównawczym (w stosunku do innych gmin w powiecie) wskazują, że natężenie niebezpieczeństw w gminie Golezów jest na względnie niskim poziomie (ilość zdarzeń nie jest zbyt wysoka).

W 2018 roku trzynastu członków OSP z terenu gminy ukończyło specjalistyczne szkolenia organizowane przez Państwową Straż Pożarną. Poza tym Gmina zorganizowała i sfinansowała kursy recertyfikacji uprawnień z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy dla dziesięciu osób, a także badania dwudziestu dwóch strażaków biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych.

Bardzo ważnym aspektem kształtowania bezpieczeństwa są działania na rzecz budowy świadomości społecznej. W odniesieniu do ochotniczych straży pożarnych wiąże się to z prowadzeniem młodzieżowych drużyn pożarniczych, zrzeszających młodych mieszkańców, którzy nabywają pierwsze umiejętności z zakresu ratownictwa. Gmina wspierała w 2018 roku tę działalność m.in. poprzez ufundowanie nagród na eliminacje gminne Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom” oraz zawody sportowo-pożarnicze, a także częściowe sfinansowanie pobytu czternastu dzieci na obozie szkoleniowym młodzieżowych drużyn pożarniczych w Węgierskiej Górze.

Innym bardzo ważnym wydarzeniem edukacyjnym była zorganizowana 11 maja na parking przy Urzędzie Gminy w Golezowie impreza pn. „Ze strażą pożarną bezpiecznie”. W jej trakcie rywalizowały ze sobą drużyny z poszczególnych szkół.

W kontekście właściwego koordynowania polityki bezpieczeństwa na terenie gminy konieczne jest permanentne dbanie o rozwój ochotniczych straży pożarnych i współpraca z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Cieszynie. Dotyczy to zarówno wyposażania OSP w najnowocześniejszy sprzęt, jak i dbałości o właściwy poziom wyszkolenia.

KULTURA I PROMOCJA GMINY

Działalność kulturalna od wielu lat stanowi ważny aspekt funkcjonowania wspólnoty samorządowej gminy Goleszów. Przejawia się to zarówno w celowej działalności władz samorządowych, jak również mającej bardziej spontaniczny charakter aktywności mniej bądź bardziej zorganizowanych grup mieszkańców. Terytorialny zasięg inicjatyw podejmowanych przez lokalne grupy aktywistów zazwyczaj ogranicza się do obszaru jednej miejscowości (spotkania tematyczne, pikniki, festyny itp.), choć zdarza się, że niektóre wydarzenia mają charakter ponad sołecki. Z kolei działalność lokalnych władz samorządowych powinna koncentrować się na tworzeniu warunków rozwoju kultury na obszarze całej gminy.

Polityka kulturalna Gminy opiera się przede wszystkim na dwóch instytucjach kultury: Gminnym Ośrodku Kultury i Gminnej Bibliotece Publicznej. Obydwie funkcjonują w oparciu o statuty nadane uchwałami Rady Gminy Goleszów. W przedmiotowym zakresie swojego działania prowadzą one działalność na rzecz rozwoju szeroko pojętej kultury wśród mieszkańców. W 2018 roku Gmina, wzorem lat poprzednich, przekazała dotacje podmiotowe dla obydwu jednostek. Zostały one przeznaczone na realizację celów statutowych, w tym pokrycie kosztów ich bieżącej działalności. Dotacje stanowiły zasadniczą część środków, którymi dysponowały Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna. Były one wystarczające z punktu widzenia realizacji podstawowych zadań tych jednostek, ale jednocześnie są zbyt małe, by w sposób zasadniczy rozszerzyć katalog działań o nowe inicjatywy, bądź objąć dotychczas realizowanymi działaniami większą liczbę mieszkańców.

GMINNY OŚRODEK KULTURY W GOLESZOWIE

Gminny Ośrodek Kultury w Goleszowie prowadzi wielokierunkową działalność w dziedzinie ochrony, tworzenia, rozwoju i upowszechniania kultury, mającą na względzie rozwijanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców Gminy Goleszów oraz osób przebywających na jej terenie. W ramach działalności statutowej zorganizowano w 2018 roku ponad czterdzieści wydarzeń o charakterze kulturalnym. Były to m.in. koncerty, warsztaty tematyczne, imprezy rozrywkowe, dożynki gminne, kiermasze świąteczne, spotkania literackie oraz spotkania z ciekawymi ludźmi, turnieje, jubileusze, spotkania opłatkowe. Część z nich ma charakter cykliczny, a część została zorganizowana po raz pierwszy. Oprócz tego w budynku GOK odbywały się wystawy zarówno miejscowych artystów, jak i osób spoza gminy. Większość imprez miała charakter ogólnodostępny i tylko niektóre były biletowane. Szacunkowo, w wydarzeniach tych wzięło udział ok. 3 000 tysięcy osób.

W Gminnym Ośrodku Kultury odbywały się także zajęcia o zróżnicowanej tematyce, w większości skierowane do dzieci i młodzieży, choć nie brakowało także propozycji dedykowanych dorosłym mieszkańcom gminy. Ich celem było rozwijanie pasji i zainteresowań w różnych obszarach. Oferta tych zajęć była dostosowywana do zgłaszanych potrzeb. W 2018 roku została ona poszerzona o cztery moduły zajęciowe dla dzieci i młodzieży oraz jeden dla dorosłych. Warto rozważyć wykorzystanie w przyszłości narzędzi, za pomocą których można by na bieżąco monitorować oczekiwania mieszkańców wobec GOK (np. ankiety na portalach społecznościowych).

W okresie wakacji zimowych i letnich w Gminnym Ośrodku Kultury odbywały się zajęcia mające na celu organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.

Cieszyły się one dużą popularnością. W 2018 roku, podobnie jak w latach poprzednich, zainteresowanie tymi zajęciami było większe niż możliwości organizacyjno-finansowe GOK. Warto dążyć do rozszerzenia oferty GOK w tym obszarze, co pozwoliłoby atrakcyjnie spędzić czas w okresie wakacyjnym większej, niż dotychczas, liczbie dzieci.

Ważnym obszarem działalności Gminnego Ośrodka Kultury jest dbałość o zachowanie lokalnych tradycji i obyczajów ludowych. Egzemplifikacją tego jest Dziecięco-Młodzieżowy Zespół Pieśni i Tańca „Goleszów”. W ubiegłym roku obchodził on jubileusz 25-lecia istnienia. Dzięki bogatej tradycji i szerokiemu repertuarowi jest on rozpoznawalną marką na lokalnej scenie folklorystycznej. W ramach zespołu funkcjonują trzy grupy wiekowe. W 2018 roku zespół wystąpił łącznie dziewiętnaście razy (w Goleszowie i okolicznych miejscowościach). W 2018 roku zespół otrzymał wyróżnienie I stopnia w Powiatowym Przeglądzie Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Artystycznych w kategorii tańców folklorystycznych.

Przy Gminnym Ośrodku Kultury w Goleszowie działa również Orkiestra Dęta „Goleszów Band”. W 2018 roku występowała ona cztery razy. Były to koncerty podczas różnego rodzaju uroczystości i wydarzeń kulturalnych na terenie Goleszowa.

W ramach oferty edukacyjno-historycznej w 2018 roku, podobnie jak w latach poprzednich, istniała możliwość zwiedzania Izby Oświęcimskiej.

W Gminnym Ośrodku Kultury funkcjonowała w 2018 roku wypożyczalnia kostiumów karnawałowych i strojów regionalnych. Dawała ona sposobność mieszkańcom, a także osobom spoza gminy, aby mogli wypożyczyć wybrany strój lub kostium. Za usługę tę pobierana była opłata od kilkudziesięciu do stu złotych (w zależności od rodzaju stroju). Pozyskane w ten sposób środki przeznaczano na utrzymanie i renowację strojów i kostiumów znajdujących się w dyspozycji GOK, a także szycie i kupno nowych. Zainteresowanie ofertą wypożyczalni jest znaczne. W 2018 roku wypożyczono ok. 1500 kostiumów karnawałowych, z kolei wypożyczeń strojów regionalnych odnotowano 91 (nierzadko wypożyczano więcej niż jeden strój).

Gminny Ośrodek Kultury realizował działania statutowe przede wszystkim na terenie swojej siedziby, w Goleszowie. Część imprez miała charakter plenerowy. W ich trakcie odczuwalny jest brak odpowiedniego zabezpieczenia przed deszczem (namiotu). Część zajęć i wydarzeń zostało zrealizowanych na terenie świetlicy w Cisownicy. Zdecydowanie natomiast zaznacza się deficyt działań GOK poza tymi dwoma miejscowościami. Częściowo wynika to z braku własnej bazy lokalowej na terenie pozostałych sołectw, a częściowo z ograniczeń natury organizacyjno-finansowej.

GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W GOLESZOWIE

W 2018 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Goleszowie funkcjonowała w oparciu o zasady wypracowane w latach poprzednich. Jej główna siedziba mieści się w Goleszowie, a dwie filie funkcjonują w Cisownicy i w Puńcowie. Nadzór nad działalnością Biblioteki sprawował Wójt Gminy Goleszów, a nadzór merytoryczny Biblioteka Miejska w Cieszynie. W zakresie wykraczającym poza możliwości organizacyjne biblioteki miejskiej goleszowska jednostka korzystała także z pomocy merytorycznej Biblioteki Śląskiej w Katowicach.

Zasadniczymi celami Biblioteki są rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych oraz informacyjnych mieszkańców gminy, jak również upowszechnianie wiedzy i nauki.

Wpisują się one w obszar, który można zdefiniować jako rozwój życia kulturalnego wspólnoty samorządowej.

Gminna Biblioteka Publiczna w Goleszowie funkcjonowała w 2018 roku przez pięć dni w tygodniu (42 godziny). Istniała możliwość wypożyczenia książek, jak również korzystania z dostępnego zbioru na miejscu (czytelnia). W Cisownicy i Puńcowie wypożyczalnie otwarte były przez pięć dni w tygodniu po 4 godziny. Łącznie w 2018 roku odnotowano prawie 14 tys. odwiedzin, w trakcie których wypożyczono lub skorzystano na miejscu prawie z 27 tys. egzemplarzy książek i prasy. W ciągu 2018 roku zarejestrowano 727 czytelników.

Stan księgozbioru Gminnej Biblioteki Publicznej w Goleszowie wyniósł na koniec 2018 roku prawie 27 tys. książek, w tym 1653 egzemplarze pozyskane w roku objętym Raportem. Ze środków samorządowych zakupiono 531 książek, zaś kolejne 290 pozyskano dzięki dotacji Biblioteki Narodowej. Najwięcej, gdyż aż 832 egzemplarze, stanowiły dary przekazane przez czytelników. W 2018 roku Biblioteka zakupiła również 14 tytułów prasowych.

Warto odnotować, że w 2018 roku zorganizowano spotkania o tematyce literackiej oraz lekcje biblioteczne dla przedszkolaków. Oprócz tego wyłonieni i nagrodzeni zostali najaktywniejsi młodzi czytelnicy w 2017 roku.

W 2018 roku kontynuowano dwa projekty. Jeden dotyczył wypożyczenia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabowidzących. Drugi był związany z uczestnictwem w Śląskim Konsorcjum IBUK, dającym dostęp do puli dwóch i pół tysiąca publikacji elektronicznych.

Przywołane dane statystyczne przeczą tezie o spadających wskaźnikach czytelnictwa. W gminie Goleszów, m.in. dzięki funkcjonowaniu Gminnej Biblioteki Publicznej, „moda” na czytanie książek nie przeminęła. Warto więc utrzymywać tę instytucję i dbać o jej permanentny rozwój.

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ O CHARAKTERZE KULTURALNYM

W 2018 roku realizacja zadań z obszaru kultury nie wiązała się wyłącznie z aktywnością dwóch wyżej wymienionych instytucji. Gmina była organizatorem i współorganizatorem także innych wydarzeń o charakterze kulturalnym, m.in.: „Nocy Świętojańskiej”, czy „Wspólnego kolyndowania przy choince”.

Rok 2018 był wyjątkowy ze względu na 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Zachęcało to do organizacji imprez o charakterze historyczno-patriotycznym. Najważniejszą z nich były gminne obchody odzyskania niepodległości, które 27 października zorganizował w Puńcowie Wójt Gminy Goleszów. W ich trakcie odbyło się nabożeństwo ekumeniczne, a także spotkanie w gronie zaproszonych gości. Uroczystość uświetniło okolicznościowe przedstawienie w wykonaniu dzieci szkolnych. Kilkanaście dni później ten sam spektakl można było obejrzeć w Gminnym Ośrodku Kultury w Goleszowie.

Gmina współorganizowała także, wspólnie ze Stowarzyszeniem Miłośników Dziegielowa, tamtejszą szkołą, miejscowym Kołem Gospodyń Wiejskich i właścicielami dziegielowskiego zamku, imprezę rocznicową pn. „Niepodległa w Dziegielowie”. Wydarzenie to, w przeciwieństwie do poprzedniego, miało zasięg sołecki.

Pozostała działalność kulturalna Gminy przejawiała się głównie we wspieraniu inicjatyw podejmowanych przez organizacje pozarządowe (np. Stowarzyszenie Muzyczne

ARTIS). Najczęściej dotyczyło to pomocy organizacyjnej i/lub finansowej. Głównym celem udzielanego wsparcia było promowanie działań zmierzających do upowszechniania kultury.

Ważnym elementem gminnej polityki kulturalnej jest nagradzanie i wyróżnianie podmiotów wykazujących szczególną aktywność w tej dziedzinie. W Gminie Goleszów ustanowiona jest nagroda za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. W 2018 roku uchwałą Rady Gminy Goleszów nr 0007.29.2018 z dnia 25 kwietnia 2018 roku przyznano ją Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Jerzego w Puńcowie. Nagroda ta ma charakter finansowy, choć jej wymiar jest niewielki (1 500,00 zł). Głównym celem jej przyznawania jest zwrócenie uwagi na podmioty prowadzące różnorodną działalność w obszarze szeroko pojętej kultury, a jednocześnie symboliczne docenienie pracy na rzecz upowszechniania kultury wśród lokalnej społeczności.

Jak co roku, Rada Gminy wskazała także osobę do nagrody „Srebrnej Cieszyńianki”, przyznawanej za zaangażowanie w prace społeczne, a także rozwój i promocję regionu Śląska Cieszyńskiego. 11 listopada w cieszyńskim teatrze nagrodę tę odebrała Anna Czudek, mieszkanka Kozakowic, wieloletnia działaczka Koła Gospodyń Wiejskich, uczestniczka wielu konkursów kulinarnych, a także radna Rady Gminy Goleszów w dwóch kadencjach.

W ubiegłym roku dwóch innych mieszkańców gminy odebrało Nagrody Powiatu Cieszyńskiego w dziedzinie kultury im. ks. Leopolda Jana Szersznika. Pierwszą z nich była Teresa Waszut, która otrzymała wyróżnienie w kategorii twórczości artystycznej (m.in. za twórczość poetycką i szereg działań kulturalno-artystycznych, współpracę z mniejszością polską z za Olzy oraz działaczami Warmińsko-Mazurskiego Koła Macierzy Ziemi Cieszyńskiej). Drugą nagrodzoną osobą był Paweł Staniecsek. Został on laureatem w kategorii upowszechniania kultury (m.in. za inicjowanie wielu przedsięwzięć kulturalnych oraz propagowanie wiedzy na temat funkcjonowania hitlerowskiego obozu Arbeitslager Golleschau).

Działalność i postawy osób nagrodzonych stanowią wzór dla młodszych pokoleń. W ten sposób atrakcyjność społecznej aktywności na rzecz upowszechniania kultury ma szansę przetrwać w świadomości społecznej.

PROMOCJA

Celem działalności promocyjnej jest oddziaływanie na odbiorców w ten sposób, by, dzięki dotarciu do nich z informacją, zwiększyć ich wiedzę o różnych obszarach działalności samorządu gminnego. W 2018 roku starano się kierować zasadą budowy wspólnej identyfikacji celów Gminy, mieszkańców i podmiotów funkcjonujących na obszarze działania podstawowej jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Gminy Goleszów brano pod uwagę wyznaczone w niej cele, m.in.: wzmocnienie więzi lokalnej społeczności, integrację mieszkańców w grupach wiekowych oraz w grupach zainteresowań, realizację oferty kulturalnej o wymiarze lokalnym i ponadlokalnym, udostępnianie zasobów przyrodniczych, dystrybuowanie różnymi kanałami informacji o gminie.

Wśród najważniejszych działań promocyjnych w 2018 roku należy wymienić: prowadzenie stron internetowych www.goleszow.pl i www.gol-ven.pl, przygotowanie materiałów promocyjnych (broszura i film o gminie, zestawy upominkowe), organizację

impresz okolicznościowych i konkursów, prezentację osiągnięć gminy w mediach lokalnych i regionalnych.

Jak co roku Gmina Goleszów przystąpiła do konkursu „Piękna wieś województwa śląskiego”, wysyłając zgłoszenia w trzech kategoriach: najlepsze przedsięwzięcie odnowy wsi (kompleks boisk w Kisielowie), najlepsza strona internetowa sołectwa (www.dziegielow.org.pl) oraz najlepsze przedsięwzięcie popularyzujące tradycje, obrzędy i zwyczaje (przedstawienie „Jak to kiejsi w Goleszowie bywało”). Decyzją komisji konkursowej i Zarządu Województwa Śląskiego strona internetowa administrowana przez Stowarzyszenie Miłośników Dziegielowa zdobyła drugie miejsce w województwie śląskim.

W 2018 roku wydawane było czasopismo samorządowe „Panorama Goleszowska”. Opisywane w niej były przede wszystkim najważniejsze wydarzenia z życia lokalnej wspólnoty samorządowej. Poszczególne artykuły były zróżnicowane pod względem tematycznym. Autorami większości z nich byli pracownicy Referatu Promocji Urzędu Gminy Goleszów, ale czasopismo współpracowało także z mieszkańcami, którzy regularnie publikowali na jego łamach autorskie teksty.

W 2018 roku wydany został także „Kalendarz Goleszowski”. Jest to publikacja, która ukazuje się od początku obecnego stulecia. Wpisuje się ona w popularną na Śląsku Cieszyńskim tradycję wydawania kalendarzy książkowych, zawierających artykuły poświęcone różnym zagadnieniom stanowiącym obszar zainteresowania ich autorów.

Oceniając całokształt podejmowanych działań promocyjnych w 2018 roku, widoczny jest ich głównie akcyjny charakter. Trudno określić jednoznaczny kierunek realizowanych zadań. Brak spójności w tym obszarze, którą odzwierciedlałaby określona wizja promocji gminy, był bardzo widoczny. Mogło to wynikać m.in. z obciążenia komórki organizacyjnej Urzędu Gminy Goleszów odpowiedzialnej za promocję również innymi zadaniami, wykraczającymi poza obszar działalności *stricto* promocyjnej.

Należy również podjąć starania nad stworzeniem logo gminy. Większość okolicznych gmin dysponuje już takim znakiem. Spójny system identyfikacji wizualnej, którego głównym punktem odniesienia jest logo, mogłoby zastąpić powszechnie dziś używany herb. Ten ostatni doskonale prezentuje się na pieczęciach czy oficjalnych dokumentach, problematyczna natomiast jest jego ekspozycja np. na materiałach promocyjnych.

W 2018 roku podjęto wprawdzie próbę opracowania logo, jednakże przygotowany materiał został uznany za mało atrakcyjny. Sposobem na rozwiązanie problemu mogłoby być ogłoszenie konkursu na stworzenie logo Gminy Goleszów wraz z księgą znaku.

WSPÓLPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Ważny obszar działalności Gminy Goleszów stanowi współpraca z organizacjami trzeciego sektora. Chodzi o organizacje pozarządowe działające *non-profit* i *pro publico bono*. Zgodnie z danymi Krajowego Rejestru Sądowego, w 2018 roku trzydzieści pięć podmiotów trzeciego sektora (stowarzyszenia, fundacje, kluby sportowe, kościelna osoba prawna) deklarowało, że swoją siedzibę ma na terenie gminy Goleszów. Oprócz nich na terenie gminy działalność prowadzą również inne organizacje, jak m.in.: koła gospodyń wiejskich, Oddział Gminny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Goleszowie, Śląski Związek Pszczelarzy w Katowicach, Polski Komitet Pomocy Społecznej (Śląski Zarząd Wojewódzki), czy Towarzystwo Przyjaciół Dzieci (Śląski Oddział Regionalny).

W ramach przyjętego w roku 2018 programu współpracy z organizacjami pozarządowymi jako priorytetową grupę zadań zdefiniowano:

- 1) wspieranie oraz upowszechnianie kultury fizycznej i sportu: szkolenia i współzawodnictwo sportowe dzieci i młodzieży, upowszechnianie sportu i rekreacji, realizowane przez organizowanie oraz udział w imprezach rekreacyjnych i sportowych o zasięgu lokalnym, jak również ponadlokalnym,
- 2) wspieranie i upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury oraz dziedzictwa narodowego,
- 3) wspieranie oraz upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa,
- 4) pomoc społeczną, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
- 5) promocję ratownictwa i ochrony ludności, w tym m.in. współorganizację spartakiad z zakresu ratownictwa, turniejów wiedzy i zawodów obejmujących udzielanie pierwszej pomocy,
- 6) działalność na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 7) realizację inicjatyw wspierających rozwój demokracji, wspólnot i społeczności lokalnych (tworzenie partnerstw oraz finansowanie i rzeczowe wspieranie realizowanych działań).

Część organizacji pozarządowych, które realizowały w 2018 roku zadania mieszczące się w wyżej zdefiniowanych obszarach, otrzymało dofinansowanie z budżetu Gminy Goleszów. Na ten cel przeznaczono łącznie 223 015,00 zł. Większość środków została rozdysponowana w trybie konkursowym, na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz uchwały nr XLV/364/10 Rady Gminy Goleszów z dnia 29 września 2010 roku w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Goleszów w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu. W ten sposób dofinansowanych zostało piętnaście zadań. Kolejne trzy były dotowane na podstawie wspomnianej wyżej ustawy w trybie pozakonkursowym. Niżej zaprezentowano szczegółowe informacje na temat zadań dofinansowanych w 2018 roku w ramach współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi. Jak można zauważyć, wśród dotowanych inicjatyw dominowały zadania, których cele wpisywały się w obszar wspierania oraz upowszechniania kultury fizycznej i sportu, w tym szkolenia i współzawodnictwa sportowego dzieci oraz młodzieży. Jest to, przynajmniej w części, efekt społecznego popytu na ofertę sportowo-rekreacyjną, a jednocześnie świadczy o prężności organizacji pozarządowych działających w tym obszarze społecznej aktywności.

Tabela 40. Zadania realizowane w 2018 roku przez organizacje pozarządowe z dofinansowaniem Gminy Goleszów

Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Kwota dotacji
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez organizowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych adresowanych do dzieci z terenu Gminy Goleszów pod nazwą „Gram w piłkę”	Ludowy Klub Sportowy „Goleszów”	6 000 zł
Szkolenie dzieci i młodzieży oraz przygotowanie drużyn męskich i udział w rozgrywkach ligowych Podokręgu Skoczów i BOZPN	Ludowy Klub Sportowy „Goleszów”	49 500 zł
64 pola	Stowarzyszenie Szachowe „Olimpia” Goleszów	4 500 zł
Goleszowskie szachy	Stowarzyszenie Szachowe „Olimpia” Goleszów	16 500 zł
Szkolenie dzieci i młodzieży oraz uczestnictwo w turniejach i rozgrywkach piłki siatkowej męskiej, a także organizacja turniejów piłki siatkowej męskiej	Ludowy Klub Sportowy „Olimpia” Goleszów	4 500 zł
Uczestnictwo w zawodach i turniejach w dyscyplinie skoki narciarskie i kombinacja norweska	Ludowy Klub Sportowy „Olimpia” Goleszów	16 500 zł
Trening łuczniczy i współzawodnictwo sportowe	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy ORLIK	14 500 zł
Zafascynowani aktywnym trybem życia z rodziną	Fundacja Fascynujący Świat Dziecka	5 000 zł
Przeciwdziałanie uzależnieniom poprzez prowadzenie zajęć rekreacyjnych z zakresu lekkoatletyki dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Goleszów pod hasłem „TRZYMAM FORMĘ”	Misyjny Klub Sportowo-Rekreacyjny „Centrum”	5 000 zł
Wyścig na rowerach górskich CROSS-BIKE 2018	Stowarzyszenie Miłośników Dziegielowa	6 000 zł
Szkolenie dzieci i młodzieży z terenu gminy Goleszów w grach logicznych i planszowych	Stowarzyszenie Miłośników Dziegielowa	4 000 zł
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez organizowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży z terenu Gminy Goleszów pod nazwą „Umiem pływać”	Uczniowski Klub Sportowy „Cisownica”	10 000 zł
Tenis stołowy dyscypliną dla każdego	Ludowy Klub Sportowy Lesznianka	16 000 zł
Szkolenie i udział drużyn piłkarskich seniorów, juniorów oraz dzieci LKS TEMPO Puńców w rozgrywkach mistrzowskich BOZPN w okresie wiosennym sezonu 2017/2018 oraz okresie jesiennym sezonu 2018/2019	Ludowy Klub Sportowy „Tempo” Puńców	42 500 zł
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez organizację cyklu turniejów piłkarskich dla dzieci i młodzieży gminy Goleszów	Ludowy Klub Sportowy „Tempo” Puńców	6 000 zł

Rodzina pszczoła jako przykład doskonałej organizacji życia w przyrodzie oraz korzyści płynące z obecności pszczół dla środowiska i człowieka	Śląski Związek Pszczelarzy w Katowicach, oddział w Dzięgielowie	2 015 zł
STOP UBÓSTWU	Polski Komitet Pomocy Społecznej, Śląski Zarząd Wojewódzki	2 400 zł
Prowadzenie placówki wsparcia dziennego - Środowiskowego Ogniska Wychowawczego TPD nr 7 w Dzięgielowie – działania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Śląski Oddział Regionalny	14 500 zł

Opracowano na podstawie danych Referatu Promocji.

Poza wymienionymi wyżej zadaniami Gmina Goleszów wspierała także finansowo i organizacyjnie inne przedsięwzięcia w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi. Wśród nich były wydarzenia o charakterze kulturalnym, sportowo-rekreacyjnym, patriotycznym, czy promocyjnym. Do najważniejszych z nich zaliczyć można:

- Grand Prix Gminy Goleszów w Szachach, współorganizowane ze Stowarzyszeniem Szachowym „Olimpia” Goleszów,
- CrossRun Junior, współorganizowany ze Stowarzyszeniem Miłośników Dzięgielowa oraz Szkołą Podstawową w Dzięgielowie,
- zawody wędkarskie, współorganizowane z Towarzystwem Wędkarskim TON,
- eliminacje gminne Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”, współorganizowane z Oddziałem Gminnym Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Goleszowie,
- wydarzenie pn. „Ze strażą bezpiecznie”, współorganizowane z ochotniczymi strażami pożarnymi z terenu gminy Goleszów,
- zawody sportowo-pożarnicze Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, współorganizowane z Oddziałem Gminnym Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Goleszowie,
- zawody strzeleckie o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy i Wójta Gminy Goleszów, współorganizowane z Ligą Obrony Kraju, Zarządem Powiatowo-Miejskim w Cieszynie,
- CrossRun Dzięgielów, współorganizowany ze Stowarzyszeniem Miłośników Dzięgielowa i Misyjnym Klubem Sportowo-Rekreacyjnym „Centrum”,
- Rodzinny Rajd Rowerowy Gminy Goleszów, współorganizowany z Kołem PTTK „Ślimoki”,
- XV Rajd Młodzieżowy Gminy Goleszów, współorganizowany z Kołem PTTK „Ślimoki”,
- Gminny Turniej Tenisa Stołowego, współorganizowany z Ludowym Klubem Sportowym Lesznianka,
- XVI Piknik Spadochroniarzy, współorganizowany z XVIII Oddziałem Ziemi Cieszyńskiej Polskiego Związku Spadochroniarzy.

Zaangażowanie Gminy w wyżej wymienione wydarzenia było zróżnicowane. W niektórych przypadkach sprowadzało się ono np. do zakupu pucharów, a w innych obejmowało szersze zaangażowanie organizacyjne.

Biorąc pod uwagę skalę aktywności organizacji pozarządowych w gminie, należy stwierdzić, że ich działalność jest prężna. Współpraca Gminy z nimi jest poprawna. Organizacje społeczne realizują dzięki wsparciu Gminy szereg inicjatyw o wysokim stopniu społecznej użyteczności.

SPORT I REKREACJA

Sport i rekreacja stanowią ważne aspekty aktywności społeczności lokalnej. Przejawia się to zarówno w obszarze zinstytucjonalizowanej działalności, czego egzemplifikacją są kluby sportowe działające w gminie Goleszów, jak również w permanentnie identyfikowanym społecznym zapotrzebowaniu na organizację imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym, skierowanych do szerokiej rzeszy odbiorców.

W części niniejszego Raportu, która została poświęcona współpracy z organizacjami pozarządowymi, przedstawiono garść informacji dotyczących wspierania przez Gminę podmiotów działających na rzecz sportu i rekreacji. Poza wymienionymi tam obszarami współpracy, Gmina prowadziła w 2018 roku także inne działania na rzecz promocji kultury fizycznej. Do najważniejszych imprez sportowo-rekreacyjnych zorganizowanych przez Gminę Goleszów należały:

- 1) Amatorska Halowa Liga Piłki Siatkowej (sezon 2017/2018: listopad 2017 – kwiecień 2018 roku; w listopadzie 2018 roku rozpoczął się kolejny sezon rozgrywkowy),
- 2) Liga Szóstek Piłkarskich (maj – październik 2018 roku),
- 3) Otwarte Mistrzostwa Gminy Goleszów w siatkówce plażowej (14 lipca 2018 roku),
- 4) Amatorska Halowa Liga Piłki Nożnej (sezon 2017/2018: listopad 2017 – marzec 2018 roku; w listopadzie 2018 roku rozpoczął się kolejny sezon rozgrywkowy),
- 5) sportowe otwarcie boiska wielofunkcyjnego w Kisielowie.

W imprezach sportowo-rekreacyjnych biorą udział nie tylko mieszkańcy sołectw z gminy Goleszów, ale także przedstawiciele gmin partnerskich czy osoby z innych miejscowości powiatu cieszyńskiego. Część zawodów sportowych przyciąga miłośników poszczególnych dyscyplin z całego kraju, a nierzadko także z zagranicy (np. turnieje szachowe).

Poza wymienionymi wydarzeniami sportowymi, Gmina w 2018 roku wspierała również inne inicjatywy, których organizatorami były podmioty trzeciego sektora (nie tylko lokalne kluby sportowe). Jedną z form pomocy było wsparcie finansowe. W tym kontekście warto by rozważyć rozszerzenie zakresu konkursów na realizację zadań z obszaru sportu i rekreacji, co jednocześnie oznaczałoby ograniczenie formuł pozakonkursowych. Sprzyjałoby to jeszcze większej transparentności podejmowanych decyzji.

Ważnym wydarzeniem zorganizowanym przez Gminę Goleszów w 2018 roku był tradycyjny Piknik Sportowy Gminy Goleszów, który odbył się 9 czerwca na boisku LKS „Goleszów”. W jego trakcie rywalizowały ze sobą reprezentacje poszczególnych sołectw oraz drużyna z Vendryně. Zasadniczym celem pikniku była promocja zdrowego stylu życia i integracja lokalnej wspólnoty samorządowej. Przebieg i wyniki pikniku wskazują na mocno zróżnicowaną determinację sołectw w zakresie przygotowania do niego. Warto rozważyć modyfikację formuły pikniku, by zwiększyć jego atrakcyjność.

Samorząd lokalny w 2018 roku dbał także o zapewnienie uczniom szkół z terenu gminy właściwych warunków udziału w zawodach sportowych. Ponoślił z tym związane wydatki, które w szczególności związane były z transportem uczestników na miejsce zawodów i uiszczaniem opłat startowych.

Rada Gminy podjęła w 2018 roku uchwały o przyznaniu pięciu osobom nagród za osiągnięte wyniki sportowe w roku poprzednim. Wśród laureatów było troje łuczników,

a także tenisistka stołowa i lekkoatletka. Tymczasem w gminie jest wielu innych, uzdolnionych sportowców, osiągających bardzo dobre wyniki nie tylko na poziomie regionalnym, ale także ogólnopolskim, a nawet europejskim. Dla przykładu wymienić można badmintonistę z Dziegielowa (Michał Szczypka), kolarza górskiego z tej samej miejscowości (Mateusz Nieboras), czy uprawiającą kumite mieszkankę Godziszowa (Klaudia Szymańska). Osoby te w świetle obowiązujących reguł nie mogą być nagradzane, ponieważ odpowiednia uchwała Rady Gminy Goleszów zawiera zamknięty katalog dyscyplin, których przedstawiciele mogą zostać wyróżnieni. Wśród tych dyscyplin nie ma badmintonu, kolarstwa górskiego czy karate. W konsekwencji mieszkańcy gminy Goleszów mogą być przedstawiani do nagrody za uzyskane wyniki sportowe na poziomie powiatowym, ale Rada Gminy nie może już zdecydować o ich wyróżnieniu. Konieczne jest zatem przygotowanie nowej uchwały, która umożliwi nagradzanie m.in. wymienionych wyżej sportowców, zwłaszcza że ich sukcesy są ponadprzeciętne.

W kwestii wyróżnień dla sportowców należy zwrócić uwagę również na fakt, że Gmina Goleszów w 2018 roku zgłosiła kandydaturę Danuty Bujok do nagrody w konkursie „Lady D”. Jest to inicjatywa promująca niepełnosprawne kobiety, które wykazały się szczególną aktywnością w różnych dziedzinach życia. Mieszkanca gminy Goleszów znalazła się w gronie finalistek i uhonorowana tytułem Lady D w kategorii „sport”. Laureatka tej nagrody jest od dziesięciu lat związana ze sportem osób niepełnosprawnych. Była reprezentantką Polski w siatkówce na siedząco i miała przyjemność reprezentować naszą ojczyznę m.in. w mistrzostwach świata, Europy i Polski.

ZAKOŃCZENIE

Raport jest efektem realizacji autorskiej koncepcji. Jego przygotowanie nie zostało zlecone firmie zewnętrznej. Opracowano go wyłącznie przy zaangażowaniu pracowników Urzędu Gminy Goleszów i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

W trakcie prac redakcyjnych dążono do tego, by stworzyć dokument w miarę możliwości kompleksowy, jeśli chodzi o jego zakres przedmiotowy. Starano się w nim przedstawić informacje na temat najważniejszych kierunków działań podjętych w 2018 roku przez samorząd lokalny, z wiodącą rolą Wójta Gminy. Towarzyszyła temu próba dokonania oceny realizacji poszczególnych zadań. Nie była ona jednokierunkowa. Starając się ograniczyć subiektywizm spojrzenia i dążąc do obiektywizmu, eksponowano zarówno te obszary aktywności Gminy, które funkcjonowały w 2018 roku dobrze lub bardzo dobrze, ale jednocześnie wskazywano na mankamenty, błędy i zaniedbania. Formułując wnioski i opinie, przedstawiono także propozycje dokonania mniej bądź bardziej zasadniczych zmian w obszarze poszczególnych polityk gminnych. W ten sposób możliwe było przedstawienie realnego stanu Gminy Goleszów.

Zaproponowane ujęcie deskryptywno-eksplanacyjne służyć miało osiągnięciu dwóch celów. Po pierwsze, ukazaniu kondycji Gminy Goleszów w poszczególnych obszarach jej aktywności. Po drugie, dzięki zastosowanej metodzie Raport może stanowić punkt odniesienia w procesie planowania kolejnych gminnych polityk, programów i strategii.

Kończąc, należy wyrazić nadzieję, że Raport spełnił Państwa oczekiwania i stanie się ważnym źródłem wiedzy na temat aktualnej sytuacji Gminy Goleszów.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Gmina Goleszów na mapach województwa śląskiego i powiatu cieszyńskiego... 9

SPIS TABEL

Tabela 1. Miejscowości i sołectwa w Gminie Goleszów.....	10
Tabela 2. Liczba mieszkańców gminy Goleszów na początku i na końcu 2018 roku.....	11
Tabela 3. Mieszkańcy gminy Goleszów według wieku.....	13
Tabela 4. Liczba mieszkańców sołectw (stan na 31 grudnia 2018 roku).....	13
Tabela 5. Skład Rady Gminy Goleszów na koniec VII kadencji (2014-2018).....	17
Tabela 6. Skład Rady Gminy Goleszów VIII kadencji (2018-2023).....	18
Tabela 7. Uchwały Rady Gminy Goleszów podjęte w 2018 roku.....	19-23
Tabela 8. Wyniki wyborów Wójta Gminy Goleszów z 21 października 2018 roku.....	26
Tabela 9. Wykonanie Budżetu Gminy na rok 2018 na tle porównawczym (lata 2014-2017)	31
Tabela 10. Zaległości podatkowe względem Gminy Goleszów na koniec 2018 roku.....	33
Tabela 11. Wydatki majątkowe w roku 2018 na tle porównawczym (lata 2014-2017).....	33
Tabela 12. Poziom zadłużenia Gminy Goleszów w relacji do dochodów własnych (stan na koniec 2018 roku) na tle porównawczym (lata 2014-2017).....	34
Tabela 13. Wykaz dróg powiatowych przebiegających przez Gminę Goleszów.....	36
Tabela 14. Zadania zrealizowane na drogach gminnych w 2018 roku.....	37-38
Tabela 15. Koszty poniesione przez zarządcę na utrzymanie dróg gminnych w 2018 roku...	40
Tabela 16. Stan techniczny obiektów mostowych będących w zarządzie Wójta Gminy Gole- szów (w oparciu o wyniki kontroli przeprowadzonej w dniach 4-5 kwietnia 2018 roku).....	42
Tabela 17. Przejazdy kolejowe w ciągu dróg gminnych.....	43
Tabela 18. Przejazdy kolejowe w ciągu dróg wewnętrznych/prywatnych na terenie gminy Goleszów (przeznaczone przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. do likwidacji).....	44
Tabela 19. Poziom zwodociągowania Gminy Goleszów.....	47
Tabela 20. Grunty stanowiące własność Gminy Goleszów (stan na dzień 31 grudnia 2018 roku).....	51
Tabela 21. Zasób mieszkaniowy Gminy Goleszów (stan na 31 grudnia 2018 roku).....	52
Tabela 22. Lokale użytkowe Gminy Goleszów (stan na 31 grudnia 2018 roku).....	54
Tabela 23. Inwestycje realizowane przez Gminę Goleszów w 2018 roku.....	55
Tabela 24. Zrealizowane w 2018 roku inicjatywy lokalne (współfinansowane z Programu Inicjatyw Lokalnych).....	56
Tabela 25. Ilość i rodzaj odpadów zebranych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Goleszów w 2018 roku, wykazane przez firmę „Tros-Eko”.....	60
Tabela 26. Ilość i rodzaj odpadów przekazanych w 2018 roku przez mieszkańców gminy do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Goleszowie, wykazane przez firmę „Tros-Eko”.....	61

Tabela 27. Placówki oświatowe na terenie gminy Goleszów.....	65
Tabela 28. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Goleszowie.....	66
Tabela 29. Liczba uczniów w Szkole Filialnej w Kisielowie.....	66
Tabela 30. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Dzięgielowie.....	67
Tabela 31. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Cisownicy.....	67
Tabela 32. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej w Bażanowicach.....	67
Tabela 33. Liczba uczniów Gimnazjum w Goleszowie.....	68
Tabela 34. Liczba dzieci uczęszczających do Przedszkola Publicznego w Goleszowie.....	69
Tabela 35. Liczba dzieci uczęszczających do Punktów Przedszkolnych w Puńcowie.....	69
Tabela 36. Liczba dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych funkcjonujących przy szkołach podstawowych w Goleszowie i Cisownicy.....	70
Tabela 37. Liczba dzieci uczęszczających do niepublicznych przedszkoli na terenie gminy Goleszów.....	71
Tabela 38. Struktura zatrudnienia nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego w publicznych placówkach oświatowych na terenie gminy Goleszów.....	72
Tabela 39. Wybrane dane dotyczące pomocy udzielonej rodzinom w 2018 roku na tle porównawczym (lata 2016-2017).....	77
Tabela 40. Zadania realizowane w 2018 roku przez organizacje pozarządowe z dofinansowaniem Gminy Goleszów.....	89-90

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Rodzaje gruntów w gminie Goleszów (w %)	10
Wykres 2. Dynamika zmian liczby mieszkańców gminy Goleszów w latach 2005-2018	12
Wykres 3. Gęstość zaludnienia w gminie Goleszów na tle województwa i powiatu	12
Wykres 4. Dynamika zmian liczby mieszkańców w miejscowościach gminy Goleszów w latach 2005-2018	14
Wykres 5. Urodzenia i zgony w gminie Goleszów w latach 2005-2018	15
Wykres 6. Procentowy udział dochodów własnych w dochodach ogółem w 2018 roku na tle porównawczym (lata 2014-2017)	31
Wykres 7. Procentowy udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w roku 2018 na tle porównawczym (lata 2014-2017)	34
Wykres 8. Dynamika zmian liczby uczniów uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjum na terenie gminy Goleszów	68
Wykres 9. Dynamika zmian liczby dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego na terenie gminy Goleszów	71